

DEVİRİMCİ EMEK

FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR HER ŞEY EMEĞİN OLACAK!

ÖLÜM HÜCRELERİNE
İZİN VERMEYECEĞİZ

YAŞASIN DEVİRİMCİ
TUTSAK AİLELERİNİN
MÜCADELE BİRLİĞİ
DEVİRİMCİ TUTSAK
AİLELERİNİN
MÜCADELE BİRLİĞİ

DEVİRİM DALGASI GELİYOR

Rapitalizmin çöküşü yalnızca kendi iç çelişkilerinin yıkıcı etkisiyle yaşanmıyor; aynı zamanda bütün ülkelerde proleter sınıflar, yoksul kitleler de bu sonucu hızlandırmak için yeni bir devrim dalgasıyla yanıt veriyorlar.

Syf:3

BASİTLİKTEN KAFA KARISIKLIĞINA

Kitle eylemlerinde nicelik niteliğin belirlenmesinde önemlidir. Nicelik, çağın zaman eylemin, öz, biçim ve araçların belirleyiciler; bunun tersi de doğrudur, eylemin niteliği, yani öz, biçim ve araçları da niceliği belirler.

Syf:7

DÜNYANIN DEVİRİMCİ DÖNÜŞÜMÜ

Burjuva devlet aygıtını dönüştürecek reformlara girilen, bu reformlar aracılığıyla sosyalizmi inşa edeceğini düşleyen bir kimse, yine bu devlet tarafından, fiziki veya duşünsel açıdan ortadan kaldırılacaktır.

Syf:12

Devrim İçin Devrimci Emek
Onbeş Günlük Sosyalist Dergi
Yıl: 7 / Sayı: 6 / 19 Ağustos 1997

Sahibi: Emek Yayıncılık Adına
Temel Gürsoy

Genel Yayın Yönetmeni
K. Önder İl

Yazı İşleri Müdürü
Aysun Bozdoğan

Abone Koşulları

Yurtiçi
6 Aylık 1.000.000 TL.
1 Yıllık 2.000.000 TL.

Yurtdışı
6 Aylık 120 DM.
1 Yıllık 240 DM

Hesap No:
Temel Gürsoy
İç Bankası/İSTANBUL
Sirkeci Şubesi 1047 30000 652274

Adres:
Hobyar Mah.
Cemal Nadir Sk.
H. Fazlıoğlu İşhanı D:63
Çağaloğlu, İSTANBUL
Tel-Fax: (0212) 511 09 10

Avrupa Temsilciliği:
Selahattin Karataş
Post. Lager 2000 Bern 1 Ann
İSVİÇRE

İsviçre Temsilciliği:
H. Kıpçak
Rue Du Lac 15/A
1020 RENENS / LOZANNE
İSVİÇRE

Almanya Temsilciliği:
H. Arslan
Süngerhoff Str. 9
44226 Oettersand / Almanya

Banka
Sistem Üyesi

Genel Dağıtım
BİR-YAY

Sunuc:

Altınca sayımızda yeniden buluşmanın mutluluğuyla merhaba; Devrimci Emek dergimize Ağustos ayı boyunca bir aylık yeni bir kapama arzusunun verilmesini sizlere duyurarak sözlerimize başlamak istiyoruz.

Bir yandan demokratikliğine çığırkanlığı yapılan, bir yandan sözcüklerin affı yasasının sıkça bahsedilen bu günlerde, sosyalist basın üzerindeki baskılar dahi tek başına bu söylemlerin kocaman bir yalandan ibaret olduğunu ispatlar. Geçtiğimiz günlerde Kurtuluş Dergisi Ankara bürosuna bomba keşifması, Kızılbayrak bürosunun kundaklanma girişimi ve son olarak Özgür Gelecek Dergisinin polis tarafından basılması söylemlerimizin ispatlarıdır. Ve yine söylüyoruz ki; bu baskılar tekeli sermaye egemenliğine son verilemezlikçe ve proleterya diktatörlüğü kurulmadıkça son bulmayacaktır. TC Devleti yapısı gereği baskıcı ve teröristtir.

Geçen sayımızda üç bölüm halinde yayımlayacağımızı duyurduğumuz "Sosyal Emperyalizm Tezi Açısında Mücadele" isimli yazı dizimizin onayındaki günlerde yayınevimize tarafından kitap olarak yayımlanacağı için diğer bölümlerini yayımlamayacağımızı siz okurlarımıza duyuruyoruz.

Kalbe'da 25 Temmuz-5 Ağustos tarihleri arasında yapılan XIV. Dünya Gençlik Festivaline ilişkin haber ve yazılarımızın bir kısmını bu sayımızda yetiştirebildik. Bir sonraki sayımızda daha geniş değerlendirme ve fotoğrafları bulabilirsiniz.

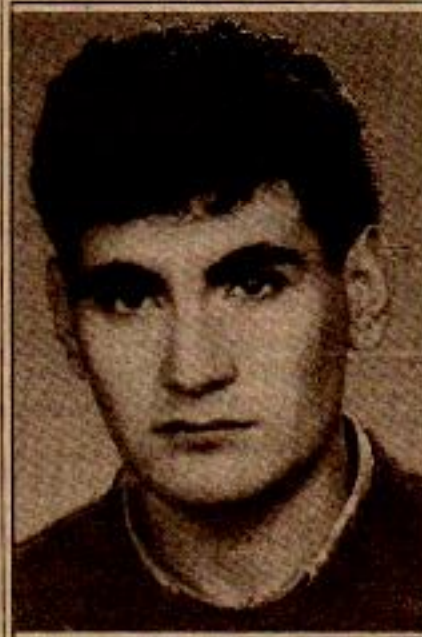
Yedinci sayımızda buluşmak üzere...

Devrim İçin DEVRİMCİ EMEK

DÜZELTME VE ÖZÜR

* 5. Sayımızda UKRP/12 numaralı TC.B. eylemleri arasında BF tarih ve Zeytinburnu Binalarının bombalanması da geçmiştir. Düzeltir, özür dileriz.

YAŞAR BULUT (AGİT) MÜCADELEMİZDE YAŞIYOR!

"Düşmana, yakılmamış mermi teslim etmek yoktu. Leninist bir gerilla için bu, bir ilkeydi. Yaşar'da her leninist gibi bunu özümsemişti. 25 Ağustos 1993 günü polisle girdiği çatışmada da Düşmana, yakılmamış mermi teslim etmedi.

Ne kadar sürmüştür bu çatışma? 15 dakika mı? bir saat mi? Bir yıl mı? Yoksa bin yıl mi? Hayır! Çok daha fazla... Kökeni Sparta-hüslere dayanır bu çatışmanın. Biteceği günü ise hepimiz biliyoruz: Agit'in. Agitlerin mermileri de bunu müjdeliyor mu zaten?

KAPİTALİZMİ ALAŞAĞI ETMEK İÇİN DÜNYANIN HER YERİNDE YENİ BİR DEVRİM DALGASI GELİYOR...

"Doğrusu dışımla emek zenginliğin en kaynağı olmaktan geçince, emek süresi zenginliğin ve dolayısıyla mübadele değeri kullanım değerinin ölçüsü olmaktan çıkar ve çökme zorunludur. Yağınların artık-emegi genel zenginliğin gelişiminin en koşulu olmaktan, ayrıca birlikte artmış emeklilikleri insan kafasının evrensel güçlerinin gelişmesinin koşulu olmaktan çıkar" -Karl Marx-GRUNDRISSE say662-

Bütün emperyalist ülkelerde ve hali bir ölçüde emperyalizme bağnış yeni-sömürge ülkelerde emek zenginliğin ana kaynağı olmaktan çıktığı halde, yine de kapitalizm değişim işlemünde ölçü olarak emek süresini ve emek miktarını alıyor. Bu da kapitalizmin kendi çelişkisidir. Makineleşmenin ulaştığı düzey, özellikle de bilimin büyük ölçüde üretim sürecinde kullanılması, yeni bilimin üretici güç olmasıyla emek, üretim sürecinin ana öznesi olmaktan çıktı. Makineleşimin gösterdiği duruma gelmesine rağmen, hulen sermayenin, değişim değerinde ölçü olarak emek süresini ve emek miktarını alması, kapitalizmin üretici güçle tüm toplumsal karakteriyle nasıl bir çatışma içinde olduğunu gösteriyor. Bilimin üretim sürecine girmesi ile birlikte emekten yararlanma en üst düzeye çıkartıldı ve üretimin toplumsallaşması kapitalizm çerçevesinde en ileri sınıra ulaştı. Üretimin yoğunlaşması ve sermaye birikimi artık üretim sürecinde, emek gücünün kullanımı ile birlikte harekete geçtilen çeşitli faktörlere bağnır. Makinenin üretim sürecinde egemen duruma gelmesine karşın Marx'ın belirttiği şu belirleme kapitalizmin iç çelişkisini açık olarak çözümlüyor: *"Direkt emek süresinin, harcanan emek miktarının, zenginlik üretiminde belirleyici faktor olması, bu üretimin devrimselidir ve devrimselidir" Üretimin toplumsallaşması karakterine ve toplumsallaşma eğiliminin önüne geçilmezcesine devam etmesine rağmen, ure-*

tim araçlarının özel mülkiyeti ve üretimin sonuçlarına kapitalistler tarafından elkonulması, kapitalizmin üretici güçlerin gelişmesinin önünde nasıl bir ayık bağı oluşturduğuna açık olarak kanıtlanır.

Genel üretici güçler kapitalizmin altında büyük bir gelişme gösterdi, bilimin üretici güç olmasıyla, doğanın insan karşısındaki o

"Toplumun üretken gelişimi ile varolan üretim ilişkileri arasındaki giderek artan uyumsuzluk kendini keskin çelişkiler, bunalımlar, kramplar biçiminde ortaya koyar.. Sermayenin, kendi dışındaki ilişkiler tarafından değil, bizzat kendi varlığını sürdürmesinin koşulu olarak, zorla tahrip edilmesini, pilını pirtini toplayıp yerini toplumsal üretimin daha yüksek bir aşamasına bırakması için kendisine verilen işaretlerin en çarpıcısıdır."
KARL MARX - GRUNDRISSE

teki özerkliği çoktan sını erdi olarak, üretici güçlerin gelişme düzeyi bugünkü düzeyin çok üstünde olabilirdi. Eğer kapitalizmin sınırlamaları ve engelleri olmasaydı, üretici güçler daha ileri giderdi. Sermayeden kurtulan üretici güçler çok açıktır ki, daha ileri gidesektir. Kapitalizm, üretim biçimiyle, üretim ilişkileriyle, toplumsal örgütlenmesiyle her yandan gelişimin önünde ayak bağıdır. Kapitalizm her yönde yıkılmaktadır ve yıkılması zorunludur.

Üretimin toplumsal karakteri ve eğilimi ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasın-

daki uzlaşmaz çelişki kapitalizmin temel çelişki olarak gün be gün keskinleşirken; keskinleşmiş çelişkiye dayanan burjuva üretim biçimi çöküş sürecine girmiştir. Emek-sermaye uzlaşmaz çelişki olarak kendini koyan kapitalizmin temel çelişki ve kapitalizmin diğer tüm çelişkileri emperyalist aşamada en keskin halini aldı. Kapitalizmin eşitsiz gelişimi sonucu kapitalist ülkeler arasındaki eşitsizlik ve bunun sonucu gelişmeler ve en gelişmiş emperyalist ülkelerin çitirmesi de aynı-ye öne çıktı. Uzun süreli yaşayan kapitalizmin gelişme durumunun yeni çöküş durumuna geçmiştir. Kapitalizmin çöküşü yalnızca kendi iç çelişkilerinin yukarı etkisiyle yaşanmıyor, aynı zamanda bütün ülkelerde proleter sınıflar, yoksul kitleler de bu sonucu hızlandırmak için yeni bir devrim dalgasıyla yanıt veriyorlar. Kapitalizmin eşitsiz gelişimi sonucu kapitalizmin çöküşü bütün ülkelerde aynı anda olmayacaktır ancak, kapitalizmin yıkılması için bütün dünyada, emekçi kitlelerin eyleme göre çok daha devrimci bir kalkışma çitine girmeye başladıkları da ortadadır.

Sosyalizmin, yönetimlerdeki karşı devrim güçleri tarafından tahrip edilmiş sosyalizmin dünya çapında bir güç olmaktan çıkartılmak istendiği günümüz uluslararası koşullarda yeni, emperyalist-kapitalist sistemin geçici ve geçici bir süreliğine sağladığı bir sırada bütün dünyada yükselen devrim dalgası bu sistemi derinden sarsıyor. Kapitalizmin yıkılmasının kaçınılmazlığı ve kapitalizmi yıkarak bu devrimci güçlerin durumunu daha yakından görelim.

"Toplumun üretken gelişimi ile varolan üretim ilişkileri arasındaki giderek artan uyumsuzluk kendini keskin çelişkiler, bunalımlar, kramplar biçiminde ortaya koyar. Sermayenin, kendi dışındaki ilişkiler tarafından değil, bizzat kendi varlığını sürdürmesinin koşulu olarak, zorla tahrip edilmesini, pilını pirtini toplayıp yerini toplumsal üretimin

daha yüksek bir aşamasına ulaşması için kendisine uzulan işaretler en çarpıcıdır" *Karl Marx-GEUNDRISSE* sa:683-

Makinenin üretim sürecinde egemen güç durumuna gelmesine, bunun sonucu üretimin toplumsallaşmasına rağmen burjuva sınıfı, üretim sürecinin toplumsal karakterine ters biçimde, toplumsal üretimin sonuçlarına el koymaya devam ediyor. Böylece kapitalist üretim ilişkileri ile kapitalist üretim biçiminin kendisi çatışma içine giriyor. Engels'in söylediği gibi: *üretim biçimi, üretim ilişkilerine bağlıdır*. Ancak, üretken güçler ise bu kapitalist üretim biçimine göre o kadar büyük ve gelişmiş hale geldi ki, bu üretim biçiminin, ileri gitmek isteyen üretken güçleri yönetmesi olanaksız hale gelmiştir. Yine Engels'in söylediği gibi *üretici güçler, üretim biçimine bağlıdır*. Sanayileşme ile birlikte toplumun üretken gelişimi ileri düzeye vardı. Toplumun üretken gelişimi sonucu, üretimin yoğunlaşması ile birlikte kapitalizmin yapısal sonuçları olan *aşırı üretim krizleri* gündeme geldi. Bu ekonomik krizler tam bir buçuk yüzyıldır kapitalizmin ufkundan hiç gitmediler. Kapitalistler bunun üzerine üretimi düşürerek toplumun üretken gelişimini engellemeye kalkıyorlar. Bu noktada burjuvazi artık makineleşmenin ve bilimin düşmanıdır. Bu koşullarda toplumun üretken güçleri ancak sermaye niteliklerine karşı başkaldırı ve sermaye niteliklerinden kurtulmayı başarırsa, daha ileriye, üretim araçlarının toplumsallaşması tam anlamıyla sağlanacak bir *üst üretim biçimine* geçebilir. Toplumsal üretimin daha yüksek bir aşamasına geçişin ilk çarpıcı işaretleri daha Marx zamanında ortaya çıkmıştır. Bu işaret şimdi bütün bir üretim biçimini, üretim ilişkilerini ve bunun toplumsal örgütlenmesini havaya uçuracak *kommünist devrim* olarak 80 yıldır gündeme çıkmıştır.

Kendi bağında ne kadar çelişki ve çatışma barındırsa da maddi üretim sermaye birimi için temel koşuldur. Üretimin yoğunlaşması kapitalizmin temel eğilimidir. Kapitalist rekabet, farklı sermayelerin varlığının sonucunda her kapitalisti ve toplum sonuç olarak da tüm kapitalistleri daha fazla üretim yapmaya ve bunun için daha fazla makineleşmeye götürür. Üretimin kapitalizm altındaki yoğunlaşması, tek tek ve bütün kapitalistlerin iradelerine rağmen gerçekleşir. Yeniden-üretim olmadan toplum devam edemez, fakat burjuva üretim biçiminde artık olması gereken basit yeniden üretim değil, ge-

nişletilmiş yeniden üretilidir. Genişletilmiş yeniden üretim ise pazar ortamı ile sınırlanmıştır. Kapitalizm kendi kendini sınırlamıştır. Yeniden-üretim her defasında burjuvazi ile proletarya arasındaki toplumsal ilişkiyi de yeniden üretir. Yeniden-üretim aynı zamanda, üretken güçlerin de yeniden üretimi demektir. Böylece sermayenin yeniden üretimi ve birikimi ile birlikte, sermaye düzenini yıkacak güçlerin üretimi de güvence altına alınmıştır. Kapitalizm her yönden kendi yıkılışını üretiyor. Kapitalizm kendi yıkılışını kendi içinde taşır.

Tekeller, kapitalist üretimin yoğunlaşmasının sonucu olarak doğarlar. Tekeller kapitalist üretimin "*son aşamasıdır*" Üretimin yoğunlaşması temelinde ortaya çıkan tekelleşme kapitalizmin kaçınılmaz bir yönelimidir. Bunun sonucu kapitalizm, tekele kapitalizme dönüştü. Lenin, emperyalizm kısa olarak tekele kapitalizm diye tanımlanacağını söyler. Emperyalizm, kapitalizmin bu en yüksek ve son aşamasında, kapitalizmin bütün çelişkileri, çatışmaları ve bunalmaları daha üst düzeyde yeniden öne çıkarlar. Toplumun üretken gelişimi ile kapitalist üretim ilişkileri arasındaki çatışma emperyalizm aşamasında doruğa çıkar. Tekele kapitalizm, her yönden toplumun üretken güçleri ile çatışma içine girer. Tarihin bu en köklü çatışmasında burjuva üretim biçiminin, burjuva üretim ilişkilerinin ve politik devlet aygıtının yıkılması kaçınılmazdır. Bu üretim biçiminin köstükle yıkılması gerekir ve yıkılacaktır.

Emperyalist aşamada kapitalist üretimin aldığı son biçim *tekele devlet kapitalizmidir*. Birinci emperyalist paylaşım aşaması sürecinde ortaya çıkmaya başlayan devlet-tekel bütünleşmesi, kapitalizmin dünya bunalımının yaşandığı 1929 bunalım sürecinde ve sonrasında olması gereken biçimi alır. Tekel devlet bütünleşmesinde önde olan çey. devletin tamamen tekellerin egemenliğine ve denetimine girmesidir. Devletin bütünleşmiş tekele kapitalizm (DEBÜTEK) aşamasında, devlet, tekeller yarattığı piyasaya müdahale eder; tekellerin toplum üzerindeki baskısı ve sömürüsü çok ağır hale gelir. Bir taraftan üretken güçler kapitalizm için yönetilmesi olanaksızlaşacak düzeyde büyümüş ve gelişmiş; öte yandan, üretim araçlarının devletleşmesi, kapitalizmden nasıl kurtulacağını gösteriyor. Devlet-tekel bütünleşmesi ne üretken güçlerin yönetimini sağlayabilir ne de kapitalizmin temel çelişkilerini,

bunalmalarını ve çelişkilerini giderebilir. Tersine, tekele devlet kapitalizmi, içinde yıkılışına bütün öğelerini bir araya getirir. Kapitalizmi eski eserler müzesine götüren bütün koşulları biriktirmiştir. Sermayenin üretken güçleri yönetemediğinin ve eski feodal sınıfın egemenliği kadar bir egemenliği bile başaramadığının yani egemen olmadığını en belirgin kanıtlarından biri *aşırı üretim krizleri*'dir. Kapitalizm öncesi toplumlarında esaslı üretim krizleri gündeme gelirken; yalnızca kapitalist toplumda ve yalnızca kapitalist üretim biçiminde görülebilen *aşırı üretim krizleri* gündeme gelir. *Aşırı üretim*, üretimin kapitalist biçimde yoğunlaşmasının sonucudur. Kapitalistler, rekabet dürtüleri altında sürekli üretimde yoğunlaşmaya giderken, sak sak ekonomik krizlerle karşılaşır. Kapitalist aşırı üretim ile pazarların sınırlılığı arasındaki çelişki kaçınılmazdır. *Aşırı üretim krizleri* kapitalizmi temellerinden sarsar ve daha sonraki aşamanın maddi temellerini hazırlar.

Her alanda egemen olan tekelleşme ve devlet-tekel bütünleşmesi süreci kapitalist üretimi belli ölçüde planlanabilir şekilde, yine de, kapitalizmin temel amacı olan artı-değer üretimi, pazarların sınırlılığıyla çevrilir. Kapitalizmin aşırı üretim krizleri kaçınılmaz hale gelir. *Aşırı üretim krizleri* tekele kapitalizmin tepe noktasıdır. Kapitalist krizler bu en tepe noktada üretken güçleri yıkıma sürüklerler. Toplumsal üretimin ve toplumun üretken güçlerinin sınırsız gelişime eğilimi ile sermayenin kendi doğusundan ileri gelen kendi kendini sınırlaması eğilimi arasındaki çatışma zirveye çıkar. Toplumsal üretimin değilimsi, kapitalist üretim biçiminin sınırlılığı vardır.

İlk olarak geçen yüzyılın başlarında ve ortalarında tek tek ülkelerde görülmeye başlayan kapitalist krizler, giderek kapitalizmin genel krizleri olarak bütün kapitalist sistemi temellerinden dinamitledi. Geçen yüzyılda ortaya çıkan kapitalizmin genel krizi, esas olarak emperyalizm aşamasında, kapitalizmin varlığı sınırlı oldu. Birinci emperyalist dünya paylaşım savaşı sırasında başlayan kapitalizmin gelen krizi, Ekim Sosyalist Devrimi ile birlikte daha derinleşti. 1917 Ekim Devrimi kapitalizmin çöküş sürecini başlattı. Ekim Devrimi, kapitalizmin dünya sistemi özelliğini ortadan kaldırdı. Bu da kapitalizmin dünya krizini kalıcı hale getirdi. Ekim Devrimi ile birlikte sömürgecilik zincirinin parçalanması ve daha sonra sosyalizmi

geçişin başka örneklerinin görülmesi sonucu, sosyalizmin bir sistem haline gelmesi ile birlikte, eski pazarlırına yitiren kapitalizm ilâmetli bir krize yakalandı. Kapitalizmin genel krizi, kapitalizmi kendi içiyle yıkmaya götüren en etkin yıkıcı süreçlerin başında gelir. Genel kriz bir ekonomik kriz olmasına karşın, kesin olarak toplumsal ve politik yapının da devasa sorunları olan krize girmesine önayak olmuştur. Bir bütün olarak genel bir kriz içinde olan kapitalist sistemdir.

Kapitalizmin genel kriz, burjuvazinin toplumsal üretken güçleri yönetmedeki yetersizliğini ve yönetme olanaksızlığını ortaya koyan en çarpıcı kanıttır. Yalnızca bu kadar da değil, kapitalizmin genel krizi, sermayenin toplumsal üretken güçler önündeki ayakbağı olmasına en açık hale getirir ve toplumun önüne bu üretim biçiminden biran önce kurtulma zorunluluğunu koyar. Kapitalizmin genel krizi, ideolojik olarak da burjuvaziye büyük darbe vurur. Bugüne kadar kapitalizm üstüne söylenen ne kadar övücü söz varsa bunların tümü, ekonomik-toplumsal krizle birlikte tepe-taklak olur. Burjuvazi, kapitalizmin tetm ve ötesi olmayan bir toplum biçimi olarak sunarken; bunların kendisi bu sözleri yalanlar ve bu sistemin yıkılması gerektiğini gösterir. Kapitalizmin genel krizi burjuvazinin ideolojik konumunu temelde zayıf, burjuva ideolojisi en etkiniz durumuna düşer. Yıkılan yalnızca burjuva ideolojisi değildir, bütün burjuva politik kurumların nasıl da toplumsal gelişme ile çatışma içinde olduğunu en iyi açığa çıkaran kapitalizmin genel krizinin kendisidir. Burjuva politik kurumları, her tür gelişimle düşüştür.

Toplum ancak, kapitalist üretim biçimini, bunun bir parçası olan üretim ilişkilerini ve toplum örgütlenmesi ile politik kurumları yıkarak, tepeden-tırnağa alt-üst ederek ileri gidebilecek bir gelişme aşamasına ulaşmıştır. Emekçi sınıfların kurtuluşu, tarihsel bir işler, tarihsel olarak bunun madde bu koşulların oluşmasını gerektirir, kurtuluşun tarihi koşulları ise çoktan oluşmuştur. Burada her şey gelip, toplumsal üretken güçlerin en devrimci olan proletaryanın, komünist devrim yoluyla, eski dönemi kapatmasını ve daha yüksek bir toplumsal üretken güçlerin en devrimci olan proletaryanın, komünist devrim yoluyla, eski dönemi kapatmasını ve daha yüksek bir toplumsal üretim biçimine geçiş eylemine dayanmıştır. Sosyalizmin 80

yıllık tarihi, kapitalizmi yıkmaya kaçınmaz ve olası bir oluşumun tarihi oldu, içinde bulunduğumuz süreç ise bu eski somut sistemden tamamen kurtulmanın artık her bakımdan olanaklı olduğunu gösteriyor.

Marx ekonomik süreçlerini kapitalizmi çözümleyerek açıklar. Ekonomik süreçlerine farklı toplumlara inceleterek bağlar. Bunun nedeni, ekonomik dizinlerin ele alınışına, tarih dizinlerinin ele alınışından farklı olmasından ileri geliyor. Tarih dizinlerini zorunlu olarak izlerken, ekonomik ilişkiler aynı süreci aynı biçimde izlemeler. Ekonomik biçimler çağın keş, kendi bağrında daha önceki bütün dönemlerin ekonomik izlerini taşırlar. Örnek olarak ele alalım, meta üretimi kapitalizmeden çok eskidir, meta üretimi ancak en gelişmiş biçimini kapitalizmde bulur. Böylece kapitalist meta üretimi ele alındığında, ayrıca buna paralel olarak tarih dizinleri izlemeye gerek yoktur. Para da aynı durumdadır. Para kapitalizmden çok önceleri ortaya çıktı; ancak para değişim aracı olarak tam haline kapitalizmde kavuştu. Burjuva toplumu bu açıdan kendi bağrında çok yönlü çelişkileri barındırır. Kendisinden önceki toplumlardan farklı olarak burjuva toplumu çok farklı üretim süreçlerini temsil eder. Tüm de en gelişmiş ve son biçimini kapitalizmde bulduklar. Bu temelde, burjuva toplumun sınıfı toplumlar içinde kendi bağrında çok yönlü çelişkiler taşıyan tek toplumdur. Bu çelişkiler kapitalizmin dünya egemenliği koşullarında çok daha artar ve iş işe geçer. Kapitalist sistem, kendi yıkıcı çelişkileri ile devam eder.

Emperyalizm tekelci kapitalizmdir. Tekelci kapitalizmde, rekabetçi kapitalizm dönemindeki meta ihracının yanında ve esas olarak sermaye ihracını da kapsar. Sermaye ihracını ise, sermayenin ihraç edildiği ülkelerde halk ayaklanmalarına yol açar. Lenin, Emperyalizm adlı kitabında emperyalizme karşı ulusal ayaklanmaların doğru biçimde olan Hilferdingden şu alıntıyı alır:

"İthal edilmiş sermaye, yeni açılmış ülkelerdeki az gelişmiş halkları (önce derinleştirir, ulusal bilinçleri uyandırmaya olan hakikarla, o çağrısı komünistlere karşı başlayan direnme) uyandırır; bu direnme, kolon, yabancı sermayeye karşı tehlikeli birtakım dâimlere dönüştürülebilir. Eski toplumsal ilişkiler temelinde değişikliklere uğrar; tarihin kenarında bilimsel ulusal bir dâimlere yâdın heri süregelen tarihsel yâdınları bozulur; onlar da kopu-

lari girer ve sürüklenir. Bizim kapitalizm, yâdın yâdını, boyan eğilim, toplumsal kurtuluşun yâdını ve emperyalizmi bozarlar. Ve bu toplumlar, her zamanlar, Avrupa uluslarının en yüce amacı olan bu amaçta, ekonomik ve kültürel gelişmelerin bir aracı olarak, birleşmiş ulusal bir devlet kurmaya doğru yönelirler. Bu bağlanlık hareketi, Avrupa sermayesini, en değerli ve en umut veren sâmarâ ulusalarda tehlikeli etmektedir ve Avrupa sermayesi, ancak zâhiri güçlerini durmaksızın artırmak yoluyla egemenliğini koruyabilmektedir." (Aktarma Lenin, Emperyalizm sa. 128-129)

Sermaye ihracının ilk dönemleriyle ilgili bu belilemeler üzerinden uzun zaman geçti, yeni gelişmeler oldu. Sermaye ihracıyla birlikte kapitalist ilişkiler bütün dünyada yaygın ve derinleşti. Bütün uluslar dünya ticaretini aşmaya başladılar, her ulus kapitalist girdece sürükledi. Dünya bir taraftan bir avuç gelişmiş kapitalist ulus ile diğer taraftan, bu uluslar tarafından ezilen, sömürülen ve ulusal sınıfsal baskı altına alınan ezilen uluslar biçimindeki bölünme öne çıktı; sermaye ihraç edilen uluslarda başgösteren ayaklanmalar sonucu, sömürgeci sistem parçalandı; genelde emperyalizmin ve özellikle de ABD emperyalizminin sermaye ihracının bir özelliği olarak ortaya çıkan yeni-sömürgeci sistemi ortaya çıktı; yeni-sömürgeci sistem kapitalizmin egemenliğine bağlı olarak toplumsal kurtuluş mücadelesini öne çıktı; Ekim Devrimi, ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşları ve sosyalizmin bir sistemi haline gelmesi ile birlikte, emperyalizm pazidarını korumak için ekisine göre çok daha büyük bir askeri gücü beslemek zorunda kaldı. NATO bir anlamda da bu amaçla kuruldu. İki kere Avrupa'nı yıkılmaya malolan militarizm ve savaş makinesi en sonunda ABD emperyalizminin ona geçmesini kabul etmedi. ABD tarafından ulaştırılan düzeyde çakırtılan militarizm ve savaş makinesi en sonunda, ona geliştirenleri yutacak bir aşamaya gelmiş dayanmıştır. Ancak, bundan önce, tüm dünyada ulaştırılmaz karışıklıkları keskinleştiren emperyalizmin en bildirli bir darbe bağımlı kapitalist ülkelerden gelecektir.

Emperyalizm "...her planda gereksiz ve bu anlamda mevcut ulaştırılmaz karışıklıkların aşırı ölçüde yoğunlaşması" dir. Tekelcilik egemenlik peşinde koşar; bu yüzden emekçi kitlelerin örgütlü eğilimi ile çatışır. Tekelcilik her anlamda, kitlelerin örgütlü istemi ve

mücadelesiyle karşılaştı. Ekim Sosyalist Devrimi ile başlayan yeni dünya tarihi, emperyalizme karşı her adımda mücadele veren çeşitli ülkelerdeki emekçi kitlelerin bütün bir yüzyıl doludun sistemleriyle biçimleniyor.

Tekelleşik kesitlilikle tozlaşmaz sınıf karşılıklarının ve çatışmalarının yoğunlaşmasını getirir. Sınıf karşılıklarını ve çatışmaları emperyalist ülkelerde sınıf yollarından yamunmuş olsa da, bütün karşıt sınıf çelişkileri ve çatışmaları, emperyalizme taraftan dünya pazarları ağına sokulan bağımlı kapitalist ülkelerde yoğunlaşır. Yüzyılımızın son yarısı, bağımlı kapitalist ülkelerdeki seri ve yoğun sınıf savaşlarına sahne oldu. Emperyalizm ile birlikte kendi işçilerini burjuvalaştıran, kapitalistler, bunun sonucu belki kendi Paris Komününü, 8 Martların, 1 Mayıslarını ve geçen yüzyılda gelişmiş kapitalist ülkelerde görülen nice işçi ayaklanmalarını belli bir dönem için bastırdılar, ancak bu defa aynı tozlaşmaz çelişkileri ve çatışmaları bağımlı kapitalist ülkelerde yoğunlaştırdılar. Yoğun sınıf savaşlarının, yaşadığı bağımlı kapitalist ülkelerin bir kısmında işçi ve köylü sınıfları zafere ulaştı, diğerleri ise devrim yolunda. Emperyalizm bütün bağımlı kapitalist ülkelerde bütün koşullarını sağlamıştır. Bağımlı yoksul ülkelerde, emperyalizmi kurtarıcı ve egemenliği artıran bir hana karşıt yoksul halkların yoksulluğu da daha da artıyor. Emperyalizm bu ülkelerde her gün yeniden üretimi gerçekleştiren; aynı zamanda emperyalizme, yoksul halkların arasında ki toplumsal ilişkileri de yeniden üretiyor. Bu üretim sürecinde bir taraftan emperyalistler ve işçiler kapitalistler için servet biriktirirken; öte yandan yoksul kitleler için de refahat biriktirmeye çalışıyor. Yabancı bu süreç sonucu, bağımlı ülkelerde kitlelerin başkaldırıları ve savaşları yoğunlaşıyor.

Bağımlı ülke halklarının emperyalizme ve kapitalizme karşı başkaldırıları 50'den sonra da devam etti. Devrimci mücadelenin bu tarihten sonra devamsızlığı çok önemlidir. 50'den sonra Sosyalist ülkelerde karşı devrimci emperyalist destekli darbelerle politik yönetime geldiler, çok kısa süre içinde sosyalizme ait ne varsa tüm sosyalist kazardanları tahrip etmeye giriştiler. Bu süreç, dünya halklarını en önemli desteğinden yoksun bırakırken; aynı zamanda emperyalizme de geçici olarak dünyada üstünlük sağlıyordu. Yeni dünya koşullarının bütün avan-

taajlarına çok iyi kullanılan emperyalizm, dünyadaki devrimci emekçilerin susturmaya, halkları yönelik saldırılarını artırmaya yönelmiş. Bir çok ülkede bunun somut örnekleri de görüldü. Emperyalizmin lehine sağlanmış olan yeni dünya şartlarında, yine de halklar savaşılmaya devam ettiler. Halkların birkaç kuluca savaşımları, ezilen halkların özgürlük mücadelesinin dış destekli olmadığını, doğrudan emperyalist-kapitalist sistemin bağrındaki çelişmelerden kaynaklandığını bir kez daha herkese gösterdi. Emperyalist kapitalist sistem kendi yoksul işçileriyle sarsılıyor. Bağımlı ülkelerin emperyalizme olan bağımlılıklarını arttırsa, bu çelişkiler ve çatışmalar bütün emperyalist-kapitalist sistemi daha derinden sarsar.

Güney Kore'de, Orta Doğu'da, Kurdistan ve Türkiye'de kitlelerin sürekli mücadelesinde iken, Meksika'da, Peru'da, Kolombiya'da ve diğer bir çok Latin Amerika ülkelerinde ve dünyanın pek çok bölgesinde emekçi kitleler emperyalizme ve kapitalizme karşı son on yıl içinde etkin mücadele örnekleri ortaya koydular. Emperyalizmi, kapitalizmi ve burjuva diktatörlüklerine karşı devrimci kitle mücadeleleri, bu mücadelelerin verildiği ülkelerde sınırlı olmadığı gibi, bundan sonraki dönemde dünyanın her bölgesinde ezilen-bağımlı ülkelerin emekçi halkları devrimci ayaklanmalarını ve silahlı savaşı yeni örneklerini yaratacaklardır. Bundan geriye düşüş olmayacak, tersine yükseliş olacaktır. Bunun anlamı, bu ülkelerde kapitalizmin kendi işçileriyle ve çatışmalarının çok keskin olduğu, ancak devrimci sınıfların emekçi özetlerini kendi içinde bulduğuna açıktır. Ne var ki, anlayıyor ki, ne emperyalizm ne de işbirlikçi burjuvalar, yükselmekte olan büyük kitle ayaklanmalarının tehlikesini anlayabilmiş değiller. Uluslararası burjuva güçler, yapılan aydınlarla geçici sınırlı ve yenilgiyle sonuçlanacakları sanıyorlar. Oysaki, bu defa ki devrim dalgası aynı yüzyıllık ve geçici ya da sınırlı değildir. Ekonomik, toplumsal, tarihsel ve politik nedenlerden ötürü keldi, yaygın ve sürekli olacaktır. Dünya tarihini izleyen, bu süreçteki dönemde bunun na demek öğretilene öğrenmektedir.

Olumsuz olan maddi ve politik koşullar yeni-sömürgelelerde bugün kadar ki en yaygın ve derin halk ayaklanmalarının ve devrimlerin kaçınılmazlığına dayatıyor. Yeni sömürgelede, emperyalizm ilişkisi, bu ilişki-

nin ilk kurulduğu dönemden farklı özellikler gösteriyor. Emperyalizm "kurtuluş" ülkelerinde ya da eski sömürgeleleri yeni bir sömürü biçimine olan sermaye ilrıcısı ya da ekonomik bağımlılık yoluyla kendi egemenliği altına alma girişimi tamamlanmış ve bugün yeni dünya düzeni ve neoliberalizm gibi politikalarla yeni-sömürgeleler tamamen emperyalizmin egemenliğine girmişlerdir. Emperyalizm bu ülkelerde bir "dış" olgu olmaktan çıkmış ve bir "iç" olgu olmuştur; Aynı biçimde yeni sömürgelelerde emperyalist, kapitalist sistem için bir "iç" olgu olmuştur. Fakat, sıradaki farklılık analınamaz, tersine eşitsizlik daha da büyümüştür. Sermayenin, ücretli emeği yaratması, ücretli emeğin sermayeyi yaratması nasıl emeğin, sermaye tarafından sömürülmesini ve sermayenin emek üretimi-ndeki egemenliğini kaldırmıyorsa, yeni-sömürgelelerde ve emperyalizmle olan ezen ve ezilen, sömürücü ve sömürülen ilişkisi ortadan kaldırmaz, tersine güçlendirir. Emperyalizmin Meksika'da diğer Latin Amerika Ülkelerinde AB içinde uygulamaya koyduğu politika ile yeni-sömürge ülkeler tamamen emperyalizmin ücretli köleleri durumuna geldiler. Bu ise emperyalizme karşı ve kapitalizme karşı sınıf savaşlarının ve halk ayaklanmalarının maddi koşullarını pekiştiriyor. Politik koşullar da, yeni-sömürgecilik temelinde gelişiyor ve aynı zamanda on yıllardır verilen devrimci mücadeleler de yitkiliyor. Halklar, emperyalizmi, kapitalizmi karşı ve burjuva diktatörlüğe karşı savaşı, ileride kendilerini zafere geçirecek büyük birikim elde ettiler; bu süreçte kazandıran her devrimci mevzii, daha ileriye alınmak için kazanılmıyş biliver mevzii toldu oynuyor. Şimdi proletarya ve emekçi halk kitleleri sağlan mevzilerden devrimi geliştiriyor.

Burjuvazi mevcut güçleri XVIII. yüzyılın kapitalist ülkelerinde geliştirdikten sonra, aynı şeyi yeni-sömürgelelerde de gerçekleştirdi. Kapitalizm, emperyalist ülkelerde nasıl toplumsal üretken güçleri önünde ayakbağı ise, aynı şey bağımlı kapitalist ülkelerde de geçerlidir. Toplumsal üretken güçler, bütün dünyadaki üretken güçler olarak her yerde kapitalist kölelikle çatışma içindedir. Bu kapitalist kölelik farklı zaman ve süreçlerle de olsa, sıra her yandan kırılacaktır. Dünyadaki toplumsal üretken güçler yalnızca bu yönde ilerliyor. Dünyanın her yerinden kapitalizmi alaşağı etmek için büyük bir devrim dalgası geliyor.

Uğur GÜNDÜZ

BASİTLİKTEN KAFA KARIŞIKLIĞINA

"Devrim kitlelerin eseri-
dir." Bugerçek devrim mücahede-
lesinde kitle ve kitle hareketi-
nin önemli bir yeri olduğunu ifa-
de eder. Devrimi komploluluk-
la karıştırmayan herkes için bili-
nen bir gerçektir bu. Ama her
genel doğruda olduğu gibi, bu
doğruda da, farklı yorumlan-
maktan kaynaklı, farklı çığırler
ortaya çıkmaktadır.

Genel teorik çerçeveyi çiz-
mekle başlayalım...

Kitle hareketinin gelişimi
devrim mücahadesinin gelişimi-
ni, pratik politikaları doğrudan
etkiler. Kitle hareketinin kendi-
si ise, karşılıklı sınıfların bilinç
düzeyine ve bunların örgütü-
maddi biçimleri arasındaki güç-
ler ilişkisine; bunların yansısı
olarak politik biçimleniş süreci-
ne; tarihsel gelişim koşullarının
etkisine... tek sözcük sınıf savaşı-
nın ulaştığı olduğu düzeye bağlı
bir gelişim seyri izler. Kitle hare-
keti de tıpkı doğa yasaları gibi
yasalara bağlıdır; diyalektik ya-
salara uygun olarak gelişir. Ve
bu gelişim sürecinde, devrimi
hazırlayan, buyutan, zafetin ko-
şullarını oluşturan önemli bir et-
kendir; devrimin gelişmesinin
hem nedeni, hem sonucudur.

Kitle kavramı doğal olarak
nicelikte birlikte ele alınır. Bir
anlamıyla kitle bir niceliği ifade
eder. Ama yalnızca nicelik de-
mek değildir; niceliğin olduğu
her yerde nitelik de vardır çün-
kü. Kitle hareketi belirli nicelik-
te bireyin nitel iradesini yansı-
tır. Açıklayalım. İnsanlar kendi
tarihlerini kendileri yaparlar ve
tarih, bu yönüyle insan iradesin-
den bağımsız değildir. Çok çeşit-
li varlık koşulları tarafından bel-
irlenmiş bindere bireysel irade-
nin bir araya gelmesiyle, tüm bu
iradelerin üzerinde, onların her
biriinden farklı, organik bir büt-
lün olarak gizleşmiş bir güç or-
taya çıkar. Bu noktadan sonra

artık birey yoktur; artık bir YI-
ŞIN İRADESİ ve bunun ifadesi
olarak bir KİTLE HAREKETİ
vardır. "Tarih yapan" bireylerin
niceliği belli bir noktadan sonra
bir nitelik aşaması geçirmiş ve
ortaya kitle-yığın hareketi çık-
mıştır. Tek tek bireylerin birey-
leşti sorunları, bireysel tasarımları
toplumsal bir sorun ve toplun-
sal bir tasarıma haline gelecek
son biçimlenişine ulaşmaya ka-
dar geçireceği serüveni yulcu-
ğuna başlamıştır. Başlangıçta
tek tek bireylerin farklı varlık
koşulları tarafından belirlenmiş
iradeleri vardır. Bu süreç, nicel
birikim üzerinden kitle yığın hare-
ketini doğurur ve kitle hareke-
ti kendi içinde bir dizi nicel bir-
kim ve nitel aşama neticesinde
toplumsal bir dönüşümün kaldir-
acı haline gelir.

Kitle eylemlerinde nicelik ni-
telinin belirlenmesinde önemlidir.
Nicelik, çoğu zaman eyle-
min, öz, biçim ve araçların belir-
ler; bunun tersi de doğrudur, ey-
lemin niteliği, yani öz, biçim ve
araçları da niceliği belirler. Bu
yönüyle kitle hareketinde hem
nicelik, hem de nitelik önemlidir.
Nicelik hareketin yaygınlığı-
nı, nitelik ise yoğunluğunu (de-
rinliğini) gösterir. Nicelik (hare-
ketin yaygınlığı) belli bir bir-
kimde niteliğe (hareketin yu-
ğun-derin biçimini) dönüşür.
Örneğin, herhangi bir eylem tür-
ü, önce yığın içinde, yinelen-
meler şeklinde, yani aynı tür eyle-
minin farklı alanlarda tekrarlan-
ması şeklinde yaygınlığı; bu, ni-
cel birikim dönemidir. Tek tek
eylemler, ancak belirli bir etki-
ye sahipken bu eylemlerin yay-
gınlaşması sonucu yoğunluk olu-
şur. Bu eylemlerin üst üste bir-
leşmesi sonucu oluşan bir yoğun-
luktur ve tek tek eylemlerle kar-
şılaşılacak bir etki doğu-
rur, sistemi sarsmaya başlayan
bir etkinlik kurmaya başlar. Bu

gelişim niceliğin niteliğe dönüş-
mesidir. (Ayrıca içinde belirt-
elim; nicelik, hareketin yaygınlığı-
dır derken, burada, hem tekil
hareketini yaygınlığındaki yaygınlı-
ğında, yani eyleme katılımında,
hem de eylem biçiminin bizzat
kendisinin yığın içinde yaygın-
laşmasından, yani benzer eylem-
lerin farklı alanlarda yaşanma-
sından söz ediyoruz. Sonuçta,
her iki biçim de eyleme katılı-
mı içerir ve, özellikle ikinci tür
yaygınlaşma nitel aşamada
önemli rol oynamaktadır.)

Elim bundan sonra ekte-
meliyiz: Her zaman nicel bir-
kim nitel aşamaya dönüşür.
Kitle hareketi sonsuz değildir.
Hiç bir yığın eylemi çok uzun sü-
re devam etmez, her kitle eyle-
mi kendi sürecinde bir noktadan
başlar, gelişir veya biçim
(ya öz) değiştirerek bir başka ey-
leme evrilir, ya da kabarmadan
durduğundan sonra düşüşe geçer
ve sönür. Kitle eylemlerini devri-
min birer kaldiracı haline getir-
mek isteyen her gerçek devrim-
ci için, şu bir kuraldır: Önemli
olan eyleme katılımı artırmak
peşinde koşmak değil, her eyle-
min DORUK noktasını çekebil-
diğimiz kadar yükseltmek
ve süresini uzatabildiğimiz ka-
dar uzatmaktır. Dikkat edilsin,
genel olarak eylemin süresini
uzatmak ya da eylemi zamansız
yaymak değil, eylemin DO-
RUK'unu uzatabildiğimiz kadar
uzatmaktan söz ediyoruz. Niteli-
ği artırmak için çaba harcamak-
tır bu. Kimyadan bir örnek
açıklamamız devam edelim.
Kimyada eşik enerjisi denilen
bir şey vardır. İki element bir-
leşmeye başladığında, birleş-
erek yeni bir element oluştur-
mak için bu eşik enerjisine sa-
hip olmak zorundadır. Tıpkı bir
insanın kapıdan içeri girmek
için kapı eğini aşmak zorunda
olacağı gibi, yeni bir madde oluş-

turmak üzere tepalmeye ezku-
lan iki element de bu eşik enerji-
sini aşmak zorundadır. Eğer bu
iki element gerekli enerjiye sa-
hip değilse, birleşme gerçekleş-
mez, yeni madde oluşmaz. O za-
man dışarıdan müdahale gere-
kir. Ya katalizör katılır, ya bir-
zat dışarıdan enerji verilir. Ener-
jinin işidir. Ortamdaki element
miktarını artırmak, yani niceliği
artırmak işe yaramaz. Burada
her elementin enerjisini artır-
mak gerekir, yani onu nitel yön-
den geliştirmek gerekir. Bu du-
rum, bu mantık, kitle hareketi
içinde geçerlidir. Bir eylemin ni-
teliliğinin, yani onun öz, biçim ve
araçlarını geliştirmeden, değişt-
irmeden, o eyleme katılımı artır-
makla devrim mücahadesine
katkı sunulmuş olmaz. Örneğin,
yürüyüp, slogan atıp dağılmakla
sordansen eylemlere, eli bin per-
ne yüz bin kişiyi götürmüş ol-
mak, devrimde nitelik açıdan hiç
bir şey katmaz. Tıpkı Aşalık-O-
cak gösterilerinde olduğu gibi,
kalabalığı biraz daha artırmak
olursunuz, o kadar! Ama bu devri-
mi güçlendirmek şöyle dur-
sun, burjuva muhalefete güç ka-
tar. Ve eğer, kitle eylemi beyin
ve ahlların nicelikten başka
bir şey getirmeyen "önetiler" her
gördüğü kalabalığı peşinden
kozmaya devam ederse burjuva
muhalefet, devrimin zararına
güçlenmeye devam edecektir.
Gelin görün ki, bizim sosyaliste-
rimiz, ortalama sol düşüncesinin
tasarına çıkmayı bıraktığı haca-
mediler. Özellikle kitle gibi ni-
celikle ilgili bir konu olunca!.. Her
kitle eylemi için, ne kadar insa-
nı eyleme götürdüklerini belir-
tir ve bunu güçlülüğün belirtisi
sayarlar. Kitleyi nicelikte özde-
leştirirler, niteliği unutmak... ey-
lemin çoğunluğu ve gücünü katı-
lan insan sayısıyla bir tutmak,
işte ortalama sol düşüncesinin kit-
le hareketine yaklaşımının kaba
hatlarıyla çizilmiş hali!

Ortalama sol düşüncesinin kit-
le hareketine yaklaşımı en açık
olarak kitle eylemlerinin değeri-
lendirildiği haber-yorum yazıla-
rında görülebilir. Yayınlanan
Haber-yorum yazılarını baktığı-
mızda, eyleme kaç kişinin katılı-

diğna ve değerdendirmeyi yapan sosyalist yayının kortejinin kaç kişi olduğuna ilişkin tümseleler çarpıp gözümüze. Peşinden, bakış açısı kendi kortejisi ile sınırlı olmak üzere, sercyan eden olaylar aktırır... yani sonra erer. Eylemin devrim mücadelesindeki yeri nedir, kitle hareketinin genel gelişiminde neveye denk düşer, vb. üzerinde durma gereği duyulmaz. Kitlenin doğal olarak nicelik kavramını içermesi, bütün bir eyleme nicelik panzesisinden bakma ve nicelik açısından değerlendirme sonucunu doğurur. Bir örnek vermek için, ortalama sol düşüncenin Aralık-Ocak aylarında Ankara'da düzenlenen gösterileri değerlendirmelerine değinmişiz.

Sosyalist yayımların birçoğu, Aralık-Ocak gösterilerini değerlendirenken, bu eylemleri 1 Mayıs Kadıköy eylemiyle karşılaştırdılar ve çoğu olarak emula bir tuttular. Oysa Kadıköy eylemiyle Aralık-Ocak gösterileri arasında niceliklerinden başka, yani eyleme katılım sayısından başka bir ortaklık yoktu. 1 Mayıs'ta Kadıköy'de meydana gelen şey bir kalkışmaydı. Ankara gösterileri ise tüm çabalara karşın burjuva muhalefet sınırlarını aşamayan, eyleme katılanların boşalmasından başka bir sonuç doğurmayan, devrimci nitelik olarak hiçbir katkı sunmayan eylemlerdi. Özellikle Türk-İş'in başını çektiği burjuva sendikalar tarafından düzenlenen eylem, bilinçli-plaçit bir şekilde, yığın ile sosyalist hareketi birbirinden uzak tutan, sosyalistlerin eyleme etkisinin önünün alındığı, yığın gücünün burjuvazinin "temiz toplum" teraneleri için heba edildiği bir eylemdi. Kadıköy burjuvaziden ve düzenlen kopuşu simgelenen ve tüm ek sıklarına karşın devrimci güç katarken, Ankara eylemleri, bunun tam tersine, kitle gücünü burjuva muhalefet sınırlarına çekerek sosyalist harekete ve dev-

rimci güç kaybettirmiştir. düzenle burjuvazinin simgesi olmuştur. Bu iki eylem arasında nitelik olarak büyüme-korkunç farklar varken, kitle eylemi deyince akıllarına kaç kişinin katıldığından başka bir şey gelmeyen ortalama sol düşüncenin tarafından aynı kategoriye katılmakta. Zaten bu aynı bakış açıları ki, burjuvazinin bizzat örgütlediği ve burjuva muhalefetin bir biçimi olan "1 Dakika Kararlık" eylemine destek veriyor.

Kitle hareketini bir nitelik hareket olarak algılama, sol hareketin yığın eylemlerinde bulunma kitlesele olma mantığının öne çıkması na yol açıyor. Kitlenin ortalama ve hatra bazan geri bilincine hitap etme, hemen herkesin katılabileceği (ve böylece nicelik olarak büyük) eylem önerileri getirme, sıkça karşılaştığımız bir durum. Sanki yığın, tüm tehditlerden bağımsız bir şekilde, sınıf savaşının kendisi tarafından, bu savaşta bizzat duruyor-ken-

tayal... Eger kitle evine hayur perde çekmek istiyorsa onlarla birlikte biz de yapalım diyenleri mi deriziz, okul çocukları gibi kurdele takma yarışına girenelim... Gözleri nicelikle sakatlanmış bilinc, en geri, en liberal eylem biçimleri önerdi durdu. Önerilen eylemlerin içerikleri de (söz) biçimleri kadar geriydi. Açıkça söylenmese de, "nerede hareket, orda hareket" mantığıyla, kitle nereye giderse peşinden gidiliyor, niceliğin kalabalığın ardından sürükleniliyor. Diyalektik bakımdan, tarihsel yaklaşımdan uzak, "berkeste konuşmaları yapmak lazım... küçük çaplı da küçük çaplı, yürüyüş yapma yürütme, perde-kurdele asma... reformistlerle muhalefet hareketine katılmak ve bu arada da devrimcilerle düzen-dışı eylemleri örgütlemek..." düşüncesiyle ilkesiz, yarımsız, kendiliğinden bir şekilde devrimin akışında sürüklenip duruyor. Göstür-

rılmakla suçuyor. Onlar tam da yukarıda açıklamaya çalıştığımız şekilde düşünerek bize bu eleştiriyi getirecekler, marksizmin genel doğrularını bu arada koysaklar. Adanmış olarak yapmasalar da, üslup kapalı olarak yaptıkları şey budur. Marksizmin genel doğrularını bir sözcük gibi çöneyip durmaları boynuna değildi.

Mücadele biçimlerine marksist yaklaşımın genel çizgilerini sürekli önüne getirerek, bizi "düş mantık" yaratmakla suçlayanlar, Lenin'in ünlü Gerilla Savaş adlı makalesindeki sözümlü aktarıp duruyorlar. Lenin, adı geçen yazıda, marksistlerin mücadeleye biçimlerini somut koşulların tahillini yaptıktan sonra yazmanın dışında çıkartıklarına, hiçbir mücadele yöntemini peşinen reddetmediklerini vs. anlatır. Bizdeki ortalama sol düşüncede de Lenin'in oradaki sözünesayılır ve her yerde aynı sözünesayılır: "Marksistler hiçbir mücadeleye biçimlere peşinen reddetmezler. Bu sözünesayılır ve peşinden "perde, mums, kurdele..." konuşup dururlar. Evet, marksistler hiçbir mücadeleye biçimlerini peşinen reddetmezler". Marksizmin yazgayan ruhu olan diyalektik gereği böyledir bu. Ama aynı şekilde, yine diyalektik gereği, "marksistler hiçbir mücadele biçimini peşinen kabul de etmezler". Lenin'in belirttiği mantık budur! Mücadele biçimini somut durumdaki somut tahaline göre belirlemek budur! Burada mücadele biçimlerine tarihsel yaklaşım sözünesayılır. Yani... "hiçbir mücadeleye biçimini peşinen reddetme..." mesabına, devrimci durum ve iç savaş koşullarında, deneyin parlamenter budalulukları, megrupet peşinde koşmayı savunmaya hiçbir marksistlik hakkı yoktur. Yine aynı şekilde, devrimin temel sorunları orta yerde dururken, "daha büyük kitleyi kazanmak" için, nicelik için hareket et-

ye itilmeyormuş gibi, sanki devrimcilerin (sosyalistlerin) işi ortaya çıkan kitle eylemlerini devrimin kaldırıcı olmak yolunda ilerletmek değil de, bizzat kitle eyleminde kendisini yaratmakmış gibi... ortalama ve hatra geri kitle bilinciyle flört etmek, kitle eylemi yaratmaya çalışmak ve "hareket olsun da ne olsun olsun" mantığıyla politika üretmek, sol harekette yaygın kazandı. Ne öneriler çıkmadı ki or-

Biz bunları yaptıkça, tüm sorunları getirip ikidar sorunları bağladıkça, kitle bilincinde budaluluk yaratacak tüm eylem önerilerini eleştirip katıp çıktıkça; ve en son, burjuvazinin gündemleriyle kendimizi ve kitleyi boğmak yerine, bu gündemlere "burun kıvrıp" bakmadan ussuzmadan devrimin temel sorunlarını öne çıkartıkça... evet biz tüm bunları yaptıkça, ortalama sol düşüncenin bizi "düş mantık" yit-

mek, marksist olarak değil olsa olsa küçük burjuva fırkacılığıyla hareket etmektedir. Lenin'in yaklaşımı budur; tarihsel bakış açıdır. Çocuk bilinen ve çok yinelenen popüler deyimini kullanacak olursak, burada, herşey basitten karmaşığa doğru gelişir di yalektik ilkeye uygunluk vardır. Ama her şeyi birbirine karşıtlaşmakta usta olan ortalama sol düşünce gezgini aşamayan sosyalistlerimize gelin bunu anlatın bakalım! Onlar besmele çeker gibi "herşey basitten karmaşığa doğru gelişir" der, ama bu diyalektik ilkeyi hiç anlamadıkları için, sıralarını koşturduğu iç savaş günlerinde mam, perde, kurdela... ile uğraşırlar. Öyle ya, madem "her şey basitten karmaşığa doğru gelişir", onlar da perde-kurdela asmak gibi, ya daşğılan-soldan çıkıp öğretil-beşarlıklılar olarak Ankara'ya yürümek gibi bir "basit'ten başla-yarak "karmaşık'a, devrim'e veya devrimin kaldıracağından birine ulaşırlar?! Hem "basit" bu türden bir "basit" olursa, nasıl olsa kitleler için "kabul edilebilir ve meşru" olduğundan kestirim de (nitelik) yuksak olur. Ve bu türden basitliklere karşı çıkarsa "iliz mantık" yitirilen bir oluyormuz, öyle mi?

Şimdi bir "her "basit" kendinde "karmaşık" ve her "karma-

şık" ise kendinde "basit" desek ve ardından ekleysek: her "basit" kendinden önceki sürecin "karmaşık"ı, her "karmaşık" ise kendinden sonraki sürecin "basit"i dir; "basit" kendinden önceki sürecin pek çok "basit" min bir bileşimi olarak "basit"tir, yani uslında "karmaşık"tır, ve "karmaşık" kendi bulunduğu süreçte, "basit"lerin bileşimi olarak bir "karmaşık", bir sonraki süreçte yine bir "basit"tir... Hem en söz oyunu yaptığımız düşünülecek, ve başta ortalama sol düşünce "duruma kurtarmaya çalıştığımız" düşünmesine kapılacaktır. Ama gerçekte ve yukarıdakiler bir söz oyunudur, ne de bu çaba bir "durumu kurtarma çabası". Bu diyalektik ilkeye ne "basit" ortalama sol düşüncesinin basitliğine benzer, ne de "karmaşık" onların kafa karışıklığına! Diyalektik kavranmadıkça, tıpkı ortalama sol düşüncesine gibi, basitlikten kafa karışıklığına gidip gelmekten kurtulamayız. Yeni geldiğine göre artık bu diyalektik ilkeyi açıklanmasını geçebifiz.

"Her şey basitten karmaşığa doğru gelişir" ilkesi, hareket süreçlerini tanımlayan bir ilkedir, hareketin bir yasasıdır. Maddesiz hareket ve hareketli madde olmayacağından, bu, aynı zamanda maddenin bir gelişim ya-

sasıdır; sarmal helikonik bir gelişim ifadesi eder. Bu gelişim, hangi düzeyli havalarda karşılaşıyoruz hortumları andırır. Bu tip hortumlar, bir noktadan başlayıp, göğe yükseldikçe genişleyen, bir dönme hareketi yapan şekildedir. İçine aldığı toz ve çöpler dönmeye başlar; her dönüşünde daha yukarı tırmanır, her dönüş daha büyük daireler şeklindedir. Aynı tip olaya sularda da rastlanır, ve bunlara "girdap" adı verilir. Girdaplar sayılsayında genişler ve derinlere inildikçe daralır. Aynı hortumlardaki gibi dönmeler ve bu dönüşe kapılan cisimleri her bir dönüşte daha derinlere çeker. Bu tip olaylarda hepimiz karşılaşıyoruz. Bu gelişim temel özelliklidir. Harekete kapılan cisimler sürekli dönme hareketi yaptıkları halde, yani aynı tipte bir hareket yaptıkları halde, hiçbir dönüş bir döncesinin tekrarı olmaz. Sürekli büyüyen bir daire çizer ve her dönüşünü tamamladığında başlangıç noktasına değil de, bu noktadan daha yukarıya ve daha dışına çıkar. Yani hareket sürekli büyüyor, gelişir. Doğadaki hareketin şekli işte budur. "Nitel birikim nitel aşamayı doğur.", "düğül hareket, "her şey basitten karmaşığa doğru gelişir" şeklinde ilkeye edilen hareket, işte bu örnekteki türden bir hare-

kettir, bir gelişim sürecidir. Okunulan bu hareket birimini akıldan tutmazsam isteyerek açıklanmazsa devsim ediyormuz. Doğada kendi başına büyük, diğer hareket süreçleriyle ilişkili olmayan hiçbir hareket yoktur. Tüm hareketler birbirleriyle ilişkilidir. Her bir hareket hem de bu hareketlerin bileşimi olan bütünsel gelişim, hortum sürecindeki gibi bir yol alır. Herhangi bir hareket süreci bir diğerinin altında, üstünde, sağında, solunda; ya da izdüşümünde (çakışık, üstüste) yer alır. Her hareket sürecinin başlangıç noktasına "basit", bitiş noktasına ise "karmaşık" diyoruz. Yukarıdaki şekle göre, peşpeşe gelen iki hareket sürecinden birincinin bitiş noktası, yani "karmaşık"ı, ikincinin başlangıç noktası, yani "basit" olur. Peşpeşe pek çok hareket sürecini düşündüğümüzde, her "basit" in aynı zamanda bir "karmaşık", her "karmaşık"ın ise bir "basit" olduğunu görürüz. Şimdi burada aktarılanların ışığında okur, yukarıda söz oyunu gibi gelen bölüme yeniden okuduğunda bizim hiç de söz oyunu yapmadığımızı görebiliriz. Artık kimin "durum mantık" yitirildiğine okur karar veririz.

İlkeyi bir de bizdeki kitle hareketi ışığında ele alalım. 12

İlyül sonras, arınca bir süre kitle hareketi görülmedi. İlk eylemler (tutsak yakınlarının eylemini dışarda tutuyoruz) son derece ilkel. Hadi buna "basit" diyelim. Bu dönemin eylemleri saç kesme, sakal bırakma, toplu vizite gibi ilkel eylemler, bıyığın yarıması kesme, pijamalı yürüyüş gibi ilkelikten de söz edemeyeceğimiz eylemlerdi. Aynı dönemde grevler de gündeme gelmeye başladı. Bu ilkel eylemler kitle içinde yaygınlaştı (nitel birikim dönemi). Her eylemin kendi içinde ilkel bir "karmaşık"ı da vardı. Sınıf savaşının gelişimine uygun olarak, eylemler de gelişmeye başladı. Kitle, aynı olmasa da, benzer eylemler yapıyor, benzer "basit"lerden yola çıkarak benzer "karmaşık"lara ulaşıyordu. Eylemlerin yaygınlaşması (nitel birikim), sınıf savaşının seyriyle uygun olarak daha gelişkin eylem biçimlerinin doğmasına yol açıyordu (nitel sıçrama). Biçimle birlikte eylemlerin üzü de geliyordu. Ve artık yeni biçimler gündeme geldiği oranda ya da eski biçimleri terk ediyor, yeni eylemlerin başlangıç noktaları ("basit") eski eylemlerin bitiş noktaları ("karmaşık") oluyordu. Tarihsel gelişim gereği böyle oluyor bu. Sınıf çelişkilerinin keskinleşmesine bağlı olarak, ya da hareketi sürekli daha üst biçimlere doğru yönlendirken, yukarıda açıklamaya çalıştığımız mantığa uygun olarak, her yeni biçim eski biçimi ya tümüyle, ya da kısmen sınıf savaşının dışına atıyordu. Bir örneğin "basit" i bir sonrakinin "karmaşık"ı olarak bu gelişim sürdü gitti ve en sonunda, karşıtık zor örgütlenmelerini yaratan, "zor" u mücadelelerin ana eksen haline getiren iç savaş koşullarına ulaştı. Ve bugün; iç savaş ve devrimci duruma koşullarında, silahlıların eleştirisinin egemen olduğu, iktidarı almak ve faşist devleti parçalamak görevinin her şeyin önüne geçtiği

günümüz koşullarında, ortalama sol düşünceye sahip sosyalistler, "düz mantık" yürütmek aşkına, "her şey basitten karmaşığa doğru gelişir" diyerek, mücadelesinin ilkel biçimlerini yeniden önümüze sürdüğünde, insanın tekrar maymun olmasın istemek gib bir gerici düşüncedir. Nasıl ki insanın yeriden maymun olmasını istemek evrimine ters düşmekse, sol harekette ilkel, liberal ve geri eylemleri üretimi önermekle sınıf savaşının gelişimine ters düşüyor.

Bir hına düşünelim. Diyelim bu hına otuz katlı. En üst katta ise sınıf düşmanlarımız oturuyor. Devrim silahlı araçlarıyla devrimci örgütleriyle. Kürt Halk Hareketiyle, sınıf bilinçli savaşçlarıyla, belirli bir niteliğe ulaşmış ya da hareketiyle bir yüksekliğe, diyelim yirmi beşinci kata ulaşmışken, ortalama sol düşünce, otuzuncu kattaki burjuvaları yok etmek için terar zemin kata inmeyi öneriyor. Neden diye sordüğümüzde, güderi hals zemin kata çakılı kalan yığınları takılıyor, ve o zemin kat takileri yanlarına çağırarak kendileri onların yanına gitmeyi tercih ediyor. Halk kitlelerine çok güvendiklerini her fırsatta tekrarlamayı pek seven bu düşünce sahipleri bu tavırlarıyla esasında halk yığınlarını, onların devrimci bir mücadele verebileceklerine güvenemediklerini açığa vurmuş oluyor. Mücadelenin yüksek biçimlerine erişmiş olanlara zemin kata inmeyi önererek "basitten karmaşığa" doğru diyalektik yöntemi değil, tekrar eski "basit" dönüştürme savunmuş oluyorlar. Bu, zemin kata kalkanlarında, aydınlatıldıklarında, ne yapmaları gerektiği pratikte gösterildiğinde devrimci bir eyleme geçebileceklerine olan inançsızlığın ifadesidir. Oysa, "devrimci zamanlarda halk kitleleri önceki dönemle kıyaslanmayacak mütcehhez yaratma yeteneğindedirler. Fakat böyle za-

manlarda devrimci örgütlerini, devrimci önderlerin görevlerine daha kapsamlı ve cesurca ortaya koymaları, şiarlarının devrimci kitlelerin inşaatının önünde gitmesi, onların yoluna çabuklaşmaları, onları demokratik ve sosyalist idealimizi bütün görkemi ve güzelliği içinde göstermesi ve tani, mutlak ve tayin edici zaferlere giden en kısa ve en doğru yolu göstermesi zorundadır" (Lenin). Yapılması gereken budur. Yapılması gereken şey, tekrar ağılaş olana geri dönmek değil; yığınların en geri olanlarının düzeyine düşmek de değil; kurtuluşları için ne yapmaları gerektiğini göstermek, hangi araç, örgüt ve mücadele biçimlerine başvurmaları gerektiğini ısrarla çaba ve sürekli pratiğimizle öğretmektir. Emekçi kitleler, devrim dönemlerinde önceki dönemlerle kıyaslanmayacak bir hız ve çabuklukla öğrenirler ve devrimci eyleme istek duyarlar. Öyleyse, devrimci önderin görevi zemin kata inmek değil, tepedekileri tepelerine için onları üst katalara taşıyacak yol, yöntem ve araçları yaratmak, göstermek ve öğretmektir.

Devrim, emekçi kitlelerin eseri olacaktır. Devrim, devrim sürecinin pek çok aşamasının yanının, karakter çığışının ve sonucunun ürünü olacaktır. Bu anlamda devrimler uygunlaşmış krizlerden ve tarihin alt-üst oluşlarından doğarlar ama devrimin bu nesnellik karşısında, tan da böyleli kritik dönemlerde devrimci önderin, devrimci örgüt ve önderlerin önemi olağanüstü artar. Devrimci bir parti emekçi yığınların çoğunluğunu kendi politikalarının etkisi altına almazsa, devrimin "doğum" olayını gerçekleştiremez. Ama, devrimci bir parti, bu tarihsel görevini yerine getirebilmek için kitlelerin düzeyine inmek değil, gerçek bir önder olarak, onlara devrimine giden yolu gösterebilmelidir. Devrimci bir partinin

gücü üyesinin sayısı değil, politikalarının emekçi kitleler üzerindeki etkisiyle ölçülür. Leninönderliğindeki Bolşeviklerin deneyi bu konuda çarpıcı bir örnektir. Menşeviklerin "blankçilik" suçlamalarına almadan Bolşevik Parti, sayıca az ama nitelikli kadrolarla Rus işçi sınıfı, yoksul köylük ve küçük burjuvazisini politik etkisi altına alıp nüfusun erici çoğunluğunun desteğini kazanarak onları yönlendirmiş ve iktidara taşınmıştır. Ama bunu başarabilmek için, örneğin Sovyetler'de Menşeviklerin etkisi altındaki işçi ve köylülerin gelir düzeyine inme yolunu seçmemiş aksine, devrimin biticik doğru devrimci politikaların bolşevik taktik olduğunu yığınlara öğreteceğine büyük bir güven duyarak sabır ve ıstıla devrimci politikaları savunmuşlardır. Burada, Bolşevikler için önemli olan, temsil olan nitelikti. Nicelik ve niteliği karşı karşıya koymadan, ikisi arasında diyalektik bir bağ kurarak ağırlığı her zaman niteliğe, politikalarının devrimci içeriğine vermişlerdir. Çoğunluk göreceli bir kavramdır ve nüfusun ne kadarlık bir çoğunluğuyla devrimin gerçekleştirilebileceğini önceden bilmek olanaksızdır. Bu tartışmanın anlamı yoktur. Önemli olan şudur: Olayları öğretici ve eğitici etkisiyle emekçi yığınların devrimci politikalarımıza doğruluğunu ve pratikte gerçeklerine derin bir güven duymak, yalnız kalmamızın başkısına almadan devrimci taktik ve politikalarda ısrar etmek. Lenin, niceliğe, kula başlığı nitelikten daha çok önem veren eski yol arkadaşlarını şu sözlerle eleştiriyor:

"Yeni İskraecilerimiz de öylesine ahısızca bir gayretle 'Ekonomizm'i hedefliyorlar ki, 'gerçek gördükleri' için monarşist burjuvazinin düşüncesini hak ediyorlar. Onlar da etraflarında ne olduğu belirsiz bir kalabalık topluyor, 'Ekonomistler'in sırtını sıvazlıyor,

geri kitleleri 'işgalnet', 'demokratizm', 'özgürlük' vs. sloganları ile tanıtıyorlar. (bu) Onların işi birlikleri de çoğu kez sadece, hilekar yeni 'İskender sultanlarında' tertip sürdürüyor. Onların kararları ve planları da 'proletaryanın büyük politik hareketi'nin gereğini çözüme çekilde anlatılmadığı gösteriyor." (Lenin)

Bugün pek çok devrimci örgütün 'kitleleşmek' adına, geri kitleleri en hayvanından şarlatanla "avlamaya" çalıştıklarını, etraflarında belirsiz bir kalabalık toplamak için en çılgın yöntemlere başvurduklarını biliyoruz. Ama böyle yapanlar şunu unutmuyorlar: Özellikle de devrimci durum koşullarında en geri kitleleri 'tavlamak', etraflarında belirsiz bir kalabalık toplamak ne kendilerini ne de devrim hareketini bir adım ileri taşımayacaktır. Ana çekirdeğini kendi ve sanayi proletaryasından oluşturan komünist parti, elbetteki, bütün emekçileri ve sömütülenleri yanına çekmek, aydınlatmak ve örgütlemek zorundadır. Ama, bunu yapmaya çalışırken, bir koşundan asla vazgeçmemelidir. Komünist partinin onlara değil, onların komünist partiye katılmaları; proletaryanın bakını bakış açısına gelmesi değil, onların proletaryanın bakış açısına gelmeleri konusudur. Niceliğe her şeyden çok önem vermederin ve niteliği gösereci edenlerin böyle davranmasını elbette ki beklemiyoruz. Onlar için devrimci politika, herkes için kabul edilebilir slogan ve öneriler ortaya atmak, çünkü, böyle yapmakla, herkes için kabul edilebilir slogan ve öneriler ortaya atmakla etraflarında gönye ya da böyle bir kalabalık toplayabileceklerini, sırtı avuzlayarak ve 'demokratizm', 'özgürlük' vs. slogan-

larla geri kitleleri tavlayabileceklerini biliyorlar. Belirsiz bir kalabalık toplama ve geri kitleleri tavlamaya ilişkin oportünizm yaparsanız, hiç devrimci politikalar da, taktik ve programda ısrarınız sürdürülecektir.

Gerçekten devrim için yola çıkan devrimcilerin işi "ne olsun, ne ol" mantığıyla hareket edip kitleleşme konusunda koymak, onlar bizim gittiğimiz yere gelmiyorsa hiç onları gittiği yere giderez düşünmesiyle hareket etmek değil; devrimin somut sorunlarına uygun çözümler üretmek için çalışmak, kitlelerin bir adım önünde ve üstünde yer almak, kendiliğinden eylemleri mümkün olduğu kadar yukarıya çekmektir. Her eylemi yaygınlaştırmak veya yaygınlaştırmaya yardım etmek ya da yaygınlaşan her eyleme yer almak zorunda değiliz. Böyle bir zorunluluğumuz olmadığı gibi, gerekliliği zaman- zaman eylem biçimlerine sınırları çeşitlenmesi de bilmelidir. Burjuvazinin önümüze sürdüğü "gündemleri tartışmayı, devrimci bir yanıtı olmayacaksa, kesin reddediyorsak, burjuva muhalefet sınırlarına hapseden ya da hapsedilmeye aday eylem türlerini de reddediyoruz. Bütün dikkatimizi işkılara ve fişirt devleti parçalamaya yöneltmemiz gereken şüphe savaş günlerinde, emekçi kitlelerin dikkatini başka yöne çekecek, onların kafalarını karıştırmak, savaş için gerekli olan silah örgütlenmeler yerine düzen- içi muhteset örgütlenmelerine bağlayacak, işçi hareketinin gücünü burjuva muhalefete peşkeş çekilecek... hiçbir eylem türünün örgütlenmesinde yer almamız ve eleştirilmez.

Devrimci örgütler tarafından yayılması ve yaygınlaştırılması gereken eylem türleri, ancak ve

ancak devrimin kaldrması olabilecek nitelikte eylemlerdir. Burjuva sendikaların ve burjuvazinin politik örgütsel etkisi altında olduğu yavaşlımları bir akana toplayıp yürütmek, slogan artırmak ve hesapla dağılmasını sağlamak artık devrimci leri taşıyamıyor, bu etki katıp parçalanmadığı sürece de taşıyamayacaktır. Bu etkinin kırılması, aynı zamanda nitel bir sığınma koşullarına da hazırlayacaktır. Gelir görün ki, düzeni yıkmayı göze alamayan ortalama sol düşüncenin de katkılarıyla, hergün içecek olarak geri, ilkel ve libetal eylem türleri reformistlerin ve burjuva sendikaların denetiminde ortaya çıkıyor. Burjuva sendikaların ve reformistlerin etki ve denetimi kırıldıkça, yavaşlımların etrafında sokağa çıkacak emekçi yığınların eylemlerinin hızla nitel değeri ugrayacağı aşktır. Burada, devrimci örgüt ve partilere düşen görev (tabii ki "devrimci" adını bırakarak kalmak istiyorsanız) devrimci kitle eylemini gerilim tarzı eylem biçimleriyle birleştirmek, ve kaynaştırmaktır. Başka bir ifadeyle gerilla tarzı mucahede biçimini emekçi yığınların kitle eylemiyle birleştirmek, bu mucahede biçimindeki eylemine tabii kalmak ve kitle eylemini destekleyerek biçimde ele kalmak günümüzün temel görevi haline gelmiştir.

çeşitli düzeylerde silahlı mücadele (ilkel silahlardan seçli silahlara kadar), plansız yerlerde güçlerini birleştirip eylemi gerçekleştiren, düşmanla karşılaşma durumunda hareketli gruplar halinde tekrar sınırlar düşman güçlerini de helen, ve düşmanı ara sokaklara çekerek çatışmalara giren bir hareket tarzı kitle eylemlerinde uygulanabilir ve uygulanmalıdır. 1 Mayıs

'86'da Kadıköy bu türden olaylara sahne olmuştu. Orada kendiliğinden ortaya çıkan tarz, bilimsel bir eleştiriden geçirilmiş, gerçekli "budamalar" ve söylemler yapıldıktan sonra yeniden kitleye götürülmüştür. Daha önce "korsan" diye anılan devrimci eylemlerin gerilla tarzı eylemler olduğu belirtilmiş ve bunların yaygınlaştırılması gerektiğini söylemiştik. Aynı şekilde, "korsan" tarzı günümüzün kitleleşmeyle buluşuruzsa, Kadıköy'dekine benzer bir tarzın ortaya çıkması kuvvetle muhtemeldir. Böyle bir "savaş eylem tarzı" yaratmak gerekiyor. Kitle örgütlenmeleri olarak önerdiğimiz "komite ve konseyler", silahsız biçim olarak "mülkler" ve hatla önerdiğimiz "Devrimci Çalışma Komiteleri" tam bunlar, yukarıda sözünü ettiğimiz türden eylem biçimlerini yaşama geçirebilir ve onunla uyum içinde buluşabilir. Bu tarz, devrimci geliştirecek eylem biçimlerinden biri olabilir. Komünün askeri teknik ve taktik boyutu ayrı bir çalışmanın konusudur ve bu en kısa zamanda yapılacaktır.

Nitel bir aşırma yapılmadığı sürece ortalama sol düşüncenin dört elle sarıldığı pek çok eylem biçimi "düz mantıkla" yaklaşmaya devam edecektir. Bakış açısı budur. Varın devrim yolundaki yavaşlımlar bir süre daha devam etsin... Ortalama sol düşüncenin meslekî bakış açısına karşı devrimci yayılmasının utancını taşıyamazsınız, bu kanlı-kağıtlı iç savaş günlerinde yalnızlığın güç koşullarıyla başa çıkmayı yegliyoruz. Ve istiyoruz: Nitelik mükale niceliği doğuracak, mükale kazandı!

Setansy BERDAN

DÜNYANIN DEVRİMÇİ DÖNÜŞÜMÜ

Bilimsel komünizmin kurucusu Karl Marx, tüm omurunu hastattığı çalışmalarının dahi başında, bu tutkulu yoldaşlığın bağında, o güne kadar ki filozofların dünyayı yorumlamakla yetindiğini, oysa önemli olanı dünyayı yorumlamak değil, değiştirmek olduğunu belirtiyordu. Ve Marx, zorluklarla dolu çetin bir yaşamı, bu tutkuya... dünyayı değiştirmek tutkusuna bilimsel bir temel hazırlamak ve geliştirmek için harcadı. "Bilime gidem daz yol yoktur ve ancak onun dik patileri kalvarna yorucu tırmanmaları gaze alanlar aydınlık doruklarına ulaşabiliyor" diyordu. Sürgünlerle, yoksullukla, acılarla, hastalıklarla... koşullardan "yarucu tırmanmaları" o büyük tutkusu sayesinde başarıldı. Büyük değil, zorluklarla dolu yaşamın çalışma masasının bağında otururken sessiz-sakin noktada düşünürdü, o büyük tutkusu için, dünyayı değiştirmek için, ardıllarına güçlü bir silah bıraktı: bilimsel komünizm.

Rögar Marx'ın amacını tek bir tümecele özetlememiş isense, hiç çekinmeden şunu söyleyebiliriz: DÜNYAYI DEĞİŞTİRMEK. Onun tüm çabası, dünyayı değiştirmek-dönüştürme eyleminde bir yol gösterici... bir araç olacak olan bilimsel bir kuram oluşturmak; bunu başarıldı. Ortaya çıkan bilimsel komünist ideoloji, marksizm, ne isterler aydınlarına kendi benliklerini tatmin aracıdır, ne de çok bilmiş gevezelerin kariyer yapma aracı... Hayır, o, adına dünyayı değiştirmek denilen, dünyanın en ağır, en zor... ama en önemli ve yane eylemi için proleterya verilmiş bir silahtır, bu büyük ülkü için geliştirilen yegâne devrimci ve bilimsel kuramdır. Dünyayı değiştirmeyi hedeflemeyen bir kimse... ne bilimsel komünist ideolojiye sahip çıkabilir, ne de marksist olmayı hakedebilir. Bu kuram, kendini dünyanın devrimci dönüşümüne adanmış gerçek devrimciler içindir.

Marksist olmanın ilk -ama tek değil- koşulu, dünyayı değiştirmek için mücadele etmektir. Marksistlerin çıkış noktası budur.

Birçok örnek marksist de bu noktayı sönde kabul eder; ama onlar, dünyayı reformlar temelinde, barışçı tarzda değiştirebileceklerini ille sürerler ve böylece, Marx'ın devrimci öğretisini yavan bir söz derekesine düşürürler. Tarihi Marx ve Engels'in hayatta olduğu döneme kadar uzanan bu düşüncenin sahipleri, bilimsel komünizmin bütünlüğünü bozarak (o marksizm, gelmiş geçmiş en tutarlı ve bütünlüklü teoridir), onun en temel ilkelerini yadsır ve kendi banyayalarını ikame ederler. Tüm omurlarını reformlar mücadelesine adanır... büyük düşünceleri "bir tas evrak çorha" karşılığında unutar ve unuttururlar. Bu örnek marksistler, her yerde olduğu gibi bizde de boyveriyorlar. Hem de gündem güne genişleyen bir çetre ve değişen bir çeşreyle... Çözüme ve yolaşmaya kapalı, dünya "keskin devrimcileri" de omuzbağlarında bulurak...

Dünyanın barışçı yoldan değiştirilmesi düşüncesiyle ilk olarak geçen yüzyıla yetmiş yıllarında karşılaşıyoruz. Bizzat Marx'ın kendisinin çok fogül koşullarla ifade ettiği, ve Engels'in, Marx öldükten sonra yazdığı bir mektubunda işaret ettiği, sosyalizme barışçı geçiş düşüncesi, II. Enternasyonal'in donelleri tarafından hemen genelleştirildi. Kınalları, daha bağından itibaren sıkıca reform mücadelesini temel almayı telaffuz ederek, kınalları ise en gerekli anda devrim omatarak... dünyanın reformlarla değiştirilebileceğini bert sorduler. Çağımızın en devrimci öğretisi marksizm, bu örneklerin alında, burjuvazi için kabul edilebilir yavan bir dilenellik ideolojisine dönüştü. Sonuçta, II. Enternasyonal örnekler: derin bir ihanet çukuruna yuvalandılar.

Devrimci marksistler kendilerini bu "kukunmuş ceset"lerden ayırdılar. Tarih, "Dünyayı Sarsan On Gün" e... Büyük Ekim Devrimi'ne tarak oldu; bir de Avrupa'da yenilgiye uğrayan devrim ve devrimci halkaymalara. Dünya devrimci eylemler değiştirilmeye boy-

lanıyordu. Komünist Enternasyonal kuruldu. Dünya halkları bir dünya savaşına daha hazır oldular ve daha güçlü bir devrim dalgası, dünyanın devrimci dönüşümünü sürdürdü; bir örne Avrupa ülkelerinde ve Çin'de devrim oldu. Dünya devrim dalgalarıyla sarsılıyordu ve sosyalizm bir dünya sistemine dönüşmüştü. İşte bu koşullarda, II Enternasyonal'in barışçı hülyaları bu kez komünist partilerin saflarında taraftar bulmaya başladı. Soğuk savaşın oluşum yıllarıydı. Sonraları euro-komünizm'e evrilecek olan sağ sapma, ilk olarak İtalya ve Fransa komünist partileri tarafından ileri sürüldü. Her iki parti de savaş sonrası hükümetlerde hükümet ortaklardı; parlamentoda güçlüydüler. İKP lideri Togliatti "Sosyalizmin İtalyan Yolu"nu formüle ediyor ve sosyalizme barışçı yoldan geçilebileceğini belirtiyordu. Maurice Thorez önderliğindeki PKP ise 1946'da, sosyalizme barışçı yoldan geçiş mümkün olduğu kararına varıyor ve ilan ediyordu. FKPT'i bakınlar, 1947'de soğuk savaş döneminde girilmesiyle birlikte hükümetten kovuldu; ama FKPT, barışçı görüşleri literatüründen korudu. Başlangıçta barışçı yol yalnızca bir olasılıktı, "istisna" idi. Sonra bir de bakıldı ki, "istisna" olan kural haline... ve tersine, kural olan "istisna" haline dönüştü. Marksizmin en temel görüşlerinin inkarına dayanan bu görüşler, klasik komünist partilerinin sağa kaymalarında önemli bir rol oynayacak. Girilen yol Sül'ide, Allende ve emekçi halkın çok pahalıya ödeyeceği deneyimlere yol açarken, Avrupa'da komünist partileri sistemin bir parçasına dönüştü. Çözüme ve yolaşma derinleşti.

Sosyalizme barışçı yoldan ulaşma olasılığını ilk dilettiren bizzat Marx oldu. Marx ve Engels, benlik militarizmin ve bürokrasinin (yani modern devletin TEMELLERİNİN) Gelişmediği İngiltere ve ABD için... ama yalnızca bunlar için barışçı geçiş olasılığını kabul ettiler. Lenin, onun çağırması "Devlet ve İhtilal"de, bu olasılığın, artık sözkonusu ülkeler için de geçerli olmadığını gösterdi. Çünkü bu ülkelerde de militarizm ve bürokrasi gelişmişti ve bu, burjuva devlet aygıtının yetkinleşmesi demekti. Reformlarla dünyayı değiştirmenin mümkün olduğunu savunmalarını istatistik istatistik adadıkları sayı tam da bu idi. Onlar, marksist devlet teorisini kabul etmemekte ısrar ediyorlar.

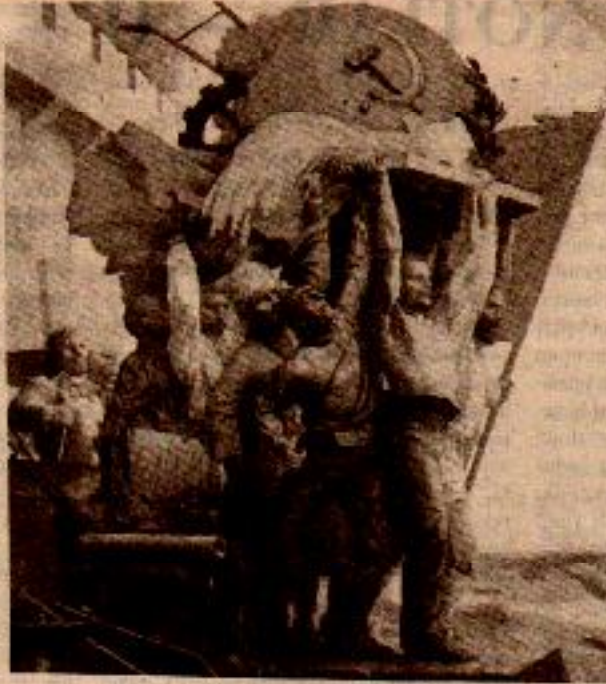
Bilindiği gibi, devlet, sınıf toplamlarını

tırındır ve egemen olan sınıfın baskı aracıdır... egemenliğini sürdürme aracıdır. Egemen sınıfkendisine yönelik her hareketi bizzat bu devlete dayanarak bertaraf etmeye çalışır. Bu yüzden dir ki, Marx ve Engels, proletaryanın burjuva devleti ele geçirmekle yetinemesi gerektiğini, bunu amaçlamadığını... proletaryanın burjuva devlet aygıtını yıkarak zorunda olduğunu sıkça belirtmişlerdir. Marx ve Engels bu sonuca kafasızca yasadıkları kurgulardan değil, yaşanan devrim deneyimlerinden ve bizzat toplumsal sistemin bilimsel incelenmesinden sonra vardılar. Marx "egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletarya" ifadesini kullanmıştı, ki bu burjuva devletin yerini alacak olan proleter devletin baka bir şey değildi. Paris Komün'ü sonrası, bunu, proletarya diktatörlüğü olarak tanımladı. Barışçı yolu savunanlar, demek ki, marksist devlet teorisini inkar etmiş oluyorlar.

İkinci olarak, bu gördüğü savunmalar, sınıf savaşını anlayamamışlardır. Onlar kansız, iç savaşsız bir sosyalizm hayal ederler, modern burjuva toplumun tıxarında barakot ettiği proletarya ile burjuvazi arasında ki savaşın, gelişiminin belli bir aşamasında, zorunlu olarak İÇ SAVAŞ'a evrileceğini, iç savaş bittikten sonra kavranıyordular. Oysa iç savaş, sınıflar savaşının kaçınılmaz ve zorunlu bir devamından başka bir şey değildir.

Üçüncüsü... bu görüşü savunanlar, iktidar proletarya tarafından ele geçirilip, yani burjuva devlet aygıtı parçalanıp, egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletarya'nın varlığı olmaksızın, reformların hiçbir kurtarıcı özelliğini belirtir. Bunun ötesinde, yalnızca reformlar uğruna mücadele demek, proletarya ve ezilen yığınların sömürülmesinin sonsuzluğunu savunmaktan, "evrilmiş kapitalizm" i savunmaktan başka bir anlamı gelmez. Dünyayı reformlarla değiştirebileceklerini iddia edenlerin varacakları nokta bundan ötesi değildir.

Barjuva devlet aygıtını "dönüştürecek" reformlara girilen... bu reformlar aracılığıyla sosyalizmi inşa edeceğini düşleyen bir kimse, yine bu devlet tarafından, fiziki veya düşünsel açıdan, ortadan kaldırılmaya mahkumdur. İyi niyetli olmak hiçbir şeyi değiştirmez; hatta, ne yararlı... "cehennemün yolları iyi niyetle taşıyıcı değildir". Sandalyeinden ve iyi niyetinden çözülmeye başlamış Salvador Allende'nin trajik sonu bu görüşün altını kalın çizgilerle çiziyor. Bu devleti "ele geçirerek" sosyalizme ulaşacaklarını düşleyenler, "ele geçtikleri" bu Pandora kutusunun kapakını açtıklarında ortaya saçılan kötü akıllardan dehşete düşecekler; ağır bu kötülüklerin tutsak olmalarıyla, ve Allende kadar

onunla stabilitesine, silah elde... direnerek ölmeyi becerebilmektedir.

Aktını iddia edenler, geçmiş deneyimlere bakmalıdır. Yıllarca uğruna ter ve kan döküldüğü şey, "evcimen bir kapitalizm" den başka bir şey yasadı ki o da daima geçici olmuştur. İstisnalar dışında umutlerini harcaşdılar. "Ne oldu? Ham ezilen yığınları aldattılar hem de yığınları daha fazla acı çekmesine yol açtılar. Nerede barışçı yolu savunanlar iç savaşta geldiyse, orada acı, gözyaşı ve kan ortaya çıktı. Nerede toplumsal kurtuluş olarak hale geldiyse... nerede proletarya devrimine yaklaşmışsa, orada bu reformcular devrimine ihanet etmiş, kendi çürütmeçliklerini tüm topluma yaymışlardır. Bugün sayıları artıyorsa... yani, yeni yeni gruplar bu dirençlerin saf-larına gidiyorsa, bu, o yola girenlerdeki (ve yolda olanlardaki) çürütmenin bir göstergesinden başka bir şey değildir. Bu çürütmeçlerle birlikte yürümek onlara güç vermekten başka bir işe yaramıyor ve ne yarar ki bunu yapan yine "bizim" devrimlerimizdir.

Tarhin denek taşı, Tarhsel-toplumsal prestiktir. Bu prestik, barışçı hayallerin, "istisna"ların başarısızına tanıklık etmedi. Tersine, reformlarla dünyayı değiştirmeye kalkışanlar daima başarısız oldu... halklara acı ve gözyağından başka bir şey getirmedi. Tek süre, bu yol, karışmaz HANETTEN başka bir şey getirmedi. Marx'ın o büyük tutkusundan, dünyayı değiştirmenin birtek yola, devrimci eylemdir. ZORA DAYALI DEVRİMDİR. Bu açıdan, baştaki emermemizin tam halini verecek olursak; bilimsel komünizmi savunanın ilk -nma tek değil- koşulu, zora dayalı devrimi kabul etmektir. Tarhin çok ama çok öğütli bir umuda, "istisnai" olan mümkün olabilir... bu, bilimsel açıdan olansık olabilir. Ama böyle-si ÇOK ÖZGÜL koşullar oluncaya kadar, toplumbilimin ilk sözü... son sözü yerine de geçecek olan ilk sözü, ZORA DAYALI DEVRİM olmaktadır. Devrimde ihanet etme yarım-na girenler, bu ilk (son) sözün ağırlığı altında ezilmeye ve tarhin denekler sayfasına geçmeye mahkumdur.

Setenay BERDAN

Burjuva devlet aygıtını "dönüştürecek" reformlara girilen... bu reformlar aracılığıyla sosyalizmi inşa edeceğini düşleyen bir kimse, yine bu devlet tarafından, fiziki veya düşünsel açıdan, ortadan kaldırılmaya mahkumdur.

GEÇİCİ DEVRİM HÜKÜMETLERİ DENEYİMLERİ ÜZERİNE KISA NOTLAR – II –

Geçici devrim deneyimlerinin tarihsel incelemesine devam edelim. Bir önceki çalışmada Doğu Avrupa ülkelerinde ikinci paylaşım savaşı sonrası ortaya çıkan devrimci durumların, ayaklanmaların ve bunun sonucu doğan geçici devrim hükümetlerinin gelişimlerini izlemiştik. Silahlı ayaklanmalar ve Kızıl Ordunun işgali Nazi güçlerini temizledikten sonra Doğu Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan halk demokrasilerinde, emekçiler geçici devrim hükümetlerini devrimin en otoriter ve merkezi aygıtı olarak kullanmasını bilmişlerdi. Doğu Avrupa deneyleri bizlere bütyuva egemenliğine ve karşı-devrimin direnişine karşı, alttan gelen eylem kadar üstten gelen eylemin de önemini bir kez daha kavratmıştır. Yıllardır, hemen hiç yasal alana çıkmadan, örgütsel sürekliliği ve gizliliği kitlelerin içinde bulunarak, onlarla eylemiyle sağlayan biz devrimciler, alttan gelen eylem dışıncasına kendimizi farlaştırsak şüphesiz görünüyoruz. Ve bu nedenle örneğin, Doğu Avrupa ülkelerinde devletin şu veya bu kurum aracılığıyla komünistlerin elinde tutulması esas etdikleri hükümet gücü aracılığıyla karşı-devrimi ezmesi anlayışını kolay kabullenemiyoruz. Karşılaştığımız hemen her sorunun emekçilerin alttan gelen eylemlilikleriyle çözüme alıktır olan bütün, örneğin Macaristan ve Romanya'da, veya Doğu Almanya'da Kızıl Ordunun birliklerinin prestijinde yaratılan, içişleri bakanlığı konumunu karşı-devrimi ezme için kullanan komünistlere şaşırırız. Ama gerçek devrimin ne olduğunun bilenele, savaşında merkezliliğin ve otoritenin önemini kavrayanlardır ve onlar savaşın amacını alttan gelen eylem kadar üstten gelen eylemlerle de zafeti kazanmayı, yüce görevlilerine yonulan Paris komünarlarından en acı derslerle öğrenmişlerdir.

Elbette geçici devrim hükümetlerinin yeri ve önemi konusunda örneğin Küba, Çin, Vietnam gibi ülkelerin deneyimlerinden de yararlanmakta fayda var. Ancak biz hemen bütün devrimlerde olduğu gibi bu ülke devrimlerinde de geçici devrim hükümeti deneyiminin önemli yer tuttuğunu belirtmekle yetinelim. Ve buradan başarısız ve yarım kalmış devrimlerin örneğine, Portekiz, Yunan

istan ve İran'daki halk devrimlerinin deneyimlerinde GDH sorununa bakalım.

YUNANİSTAN'DA GDH DENEYİMİ VE BAŞARISIZLIĞI

Yunanistan iç savaşına (1946-49) yol açan gelişmelere ilişkin çok şey yazıldı ve bu olaylar çokça tartışıldı. Bilindiği gibi Yunan komünistleri bu iç savaşta yenilgi aldılar. Bu yenilginin faturasını Stalin'a çıkarmak bir moda haline aldığı halde biz, sorunun bu yönü üzerinde fazla durmayacağız. Ancak Yunanistan direniş savaşından sonra ortaya çıkan GDH deneyimlerini izlerken göreceğiz ki, Yunan komünistler baştan beri olaganüstü savrulmalar içerisinde tutarlı bir politika yürütememişlerdir. Bunları nedenlerini şimdilik bir kenara bırakalım.

Bilindiği üzere Yunanistan ikinci paylaşım savaşından önce İtalyanların sonun Almanların işgaline uğramıştı. Bu işgal hareketi arasında komünistlerin bir çok yönetici kadrosu sürgünde ve hapsede bulunuyordu. Komünist parti büyük bir terörün pençesinde erimiyi ve kendine, kendi gücüne güvenecek bir duruma yoktu. Bu durum, daha önemlisi ilk yıllarda 1942'de kurulan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin temel amaçlarına da yansımıştı. Ülkenin yabancı işgalinden kurtarılması, ulusal bağımsızlığı sağlanması EAM (Ulusal Kurtuluş Cephesi) geçici bir hükümet kurması biçiminde formüle edilen temel hedeflerde ulusal kurtuluş tamamen egemendir. Toplumsal ve ulusal kurtuluşu ta başından beri savunuyor olduğu Yunan komünistlerinin en büyük yanılgısıdır. Hedeflenen geçici hükümetin tek bir amacı asptanmıştı: genel oy ile seçilecek bir Temsilciler Meclisinin kuruluşu. Yunan komünistleri bağımsızlık ve sosyalizm, demokrasi ve sosyalizm arasındaki sıkı ilişkiyi görememekle bu büyük yanılgının içine düşüyorlar. Oysa ki, Yunanistan kapitalist üretimin egemenliği altındaydı. Alman işgalcileri, ülkeyi işgal ettiklerinde kendileriyle iktidarı yapan bir sermaye kesimi bulmakta zorlanmamışlardı. Bununla birlikte işgalin ardından yurt dışına kaçmış olan burjuva hükümet kendini İngiliz emperyalizmine yamamış görün-

yordu. Böylece bir ortamda temel görevlerini montaj ve önlerine çıkan her sorunu bu temel soruna bağlamaktan çekinen Yunan komünistler yenilgiyi böylece ideolojik boyutta baştan yaşamışlardı. Yunan komünistlerin yapması gereken şey, kapitalizmin birbirinden acısızcasına ayrılmış burjuvazi ve emekçi sınıfları ulusal kurtuluş hayrağı altında birleştirmeye çalışmak değil -ki bu uğraş kapitalizmin ve emperyalizmin egemen olduğu bir çağda ve ülkede gerici bir düşünce başka bir şey değildir-, tam tersine öncüllüğe soyunduğu ulusal direniş komünistlerin temel amacı olan kapitalizmi yıkmaya görevi ile birleştirmeleriydi. Bu amaçla EAM'ın ve Ulusal Halk Kurtuluş Ordusu olan ELAS'ın kuruluşuyla birlikte ulusal direnişin devrimci bir rota açılması gerektiği konusunda başta proletaryayı uyarak tutmalı, bütün karşı-devrimci girişimlere amansızca savaşım vermeli ve bütün burjuva partilerine ulaşmaz bir biçimde karşı durmalıydı. Bunların hiçbirini yerine getiremeyen Yunan komünistlerin sonuçta yenilgi almalarını Stalin faktörü ile açıklamak bizim yemegi değil bağcıyı dövmeyi isteyenlerin işi olabilir.

Biz daha ilk adımda büyük yanlışlar yapıyor olan Yunan komünistlerini inkarımızı anlatmaya devam edelim. Alman işgaline karşı temel de kural altında örgütlenen ELAS birlikleri kısa bir sürede olağanüstü bir gelişim gösteriyor ve köylülere büyük destek görüyor. Kısa zamanda şehirler ve başkae Atina dışında bütün kırsal kesime egemen oluyorlar. ELAS'ın bu egemenliği başta İngilizlere olmak üzere bütün emperyalizmi tedirgin ediyor ve ülke içerisinde sadece ELAS'ın rakip olmak üzere silahlı birlikler oluşturuluyor. Fakat bu işbirlikçi birlikler hiç bir zaman Yunan komünistler kadar güçlenemiyorlar. EAM, Mart 1944 yılında, henüz Alman birliklerinin işgali altındayken, geçici hükümet ilan ediyor. Ancak bu geçici hükümet aynı tarihlerde Doğu Avrupa'da ortaya çıkan benzer hükümetlerden, salt ulusal kurtuluşu amaçıyla ayrılıyor. Bu hükümet, karşıyanda güçlü bir rakibi olmamasına ve komünistlerin ağırlığına rağmen toprak sahiplerinin çıkarlarına bile dokunmuyor. Gerçi bu sınıf egemen konum-

nu bir süredir yitirmişti. Fakat sınıf mücadelesinin, kurtuluş mücadelesini hayıflılamak gibi tamamen ters ve yanlış bir düğüneden hareket eden Yunanlı komünistler, kurtuluşla ki bu insanılmaz üstünlüklerine rağmen, tek bir toplumsal dönüşümü bile gerçekleştiremediler. Oysa ki, Doğu Avrupa ülkelerinin bir çoğunda işçi-köylü ittifakının en sağlam temelleri kırsal alanda başlatılan toplumsal dönüşümlerle sağlanmıştı. ELAS'ın köy ve kasabalarda yaptığı tek şey, burjuva devlet mekanizmasını yeniden kurmak oldu.

EAM bununla da kalmıyor, kurmuş olduğu hükümeti, sığındığı burjuva hükümetle paylaşmak istediğini belirtiyor ve bu partilerle görüşmeye başlıyor. Böylece bir durumun, komünistlerin kararsızlığı, demokrasi ve sosyalizm bağlantısını anlayamaması kadar, EAM içerisindeki küçük-burjuva ve orta kesimlerin milli birlik içerisinde bulunmuş ekonomiyi yeniden inşa etme isteği ile açıklanması yurtdışı olmaz. Ne yazık ki EAM içerisinde komünist partinin hakim olmasına karşın, küçük-burjuva ideolojisi egemendi. Sonuçta Mayıs 1944'te yapılan Lubosa anlaşması ile Yunanistan resmen, emperyalist egemenliğin denetimine bırakılıyordu. Bu anlaşmada, halk ordusu ELAS'ın dağıtılması, kırsal alanda askeri gerilla faaliyetlerine son verilmesi, müttefiklerle işbirliği içinde yeni bir düzenin sağlanması gibi maddeler vardı ve çok sonra Yunanlı komünistler bu teslimiyet belgesine az azından karşı çıkmadılar. Fakat iç savaşın başlatılan gelişmelere değin Yunanlı komünistler bu teslimiyet belgesini kabul etmeyeceklerdi. Alınan orduların ulkayı terk etmesinden sonra başkentte grip öncesi den ettikleri geçici hükümeti başa geçireceklerini, askeri birlikleri kırda beklemeye yönlendirdi. Ulusal birlik uğruna burjuvaziyi ve emperyalizmi savsaklıktan kaçındılar.

Kısa bir zaman sonra kavga kaçınılmaz olduğunda ise, burjuva güçler kendi askeri örgütlenişini yaratmış ve arkasında çok güçlü bir faşist desteği olan bir başkenti ele geçirmiş, böylece ulusal bir iktidarı kendilerinin temsil ettiğini meşrulaştırmış oluyorlardı. Yunanlı komünistler, Nazi işgaline karşı hiç bir burjuva partinin yapamayacağı bir direniş yapmış, büyük bir halk ordusu kurarak çok değerli savaşçılar yetiştirmiş, nüfusun önemli bir kesimini ayaklandırmış geçici hükümetin ilanı etmişti. Ancak Yunanistan örneği bize, sonuçta yeterli olmadığı gösterdi. Demokratik ve sosyalist görevlerin birininin içine girildiği toplumsal süreçlerde

kesintisiz devrimi ve bu devrimle proletarya hegemonyasına sağlayamayanlar, ne kadar kahramanlıklar yaratırlarsa yaratırlar, zafer yüzü gözemeler. Geçici devrim hükümetinin ve onun ilk elden yerine getireceği özel önelimlerin kesintisiz devrimdeki önemini kavrayamayanlar, hoşuna dövmüş olacaklar.

PORTEKİZ'DE KARANFİLLER DEVRİMİ

24 Nisan 1974 sabahı silahlı kuvvetler Lizbon'daki hükümet binalarını sessizce kuşattıktan, tarihe karanfiller devrimi olarak geçecek ve elli yıllık Salazar faşizmini yıkacak bir süreç başlattıklarını bilmiyorlardı, aslında amaçları hiç de bu değildi. Ordunun amacı sadece bir hukümet değişikliğinden ibaretti. Fakat halk demokrasilerin ve komünistlerin öncülüğünde, bu hükümet değişimini bir anda halk devrimine çevirdiler. Milyonlarca kişi öne taşınarak üzerindeki askerlerin silahlarına karanfiller bırakarak katıldı. O ana kadar demokratik bir darbe yapılmış sınıf askerler ve subaylar, bu karanfilleri hegemonyaya karşıydı. Savaş başta beri Salazar faşizminin en insanlık dışı uygulamalarıyla özeleştirmiş olan ve faşizmin anti-gibi duran güçlü polis birizat halk tarafından tutuklandı. Fakat devrim bundan öteye geçmedi. Geçen yıllardır bu yana meydana gelen bütün halk devrimlerinin ilk aşamaları olan mevcut devletin yıkılması bu noktadan sonra durdu. İçinde komünistlerinde bulunan bir koalisyon iş başına getirildi ve yapılan EK iş Portekiz sınırlarında uluslararası kendi kaderlerini tayin hakkına tamamlanmış. Zaten çok uzun zamanda Portekiz zafetir umudu tutulan bir savaş yapılmıştı. Burjuva liberal, sosyal demokrat ve komünist unsurlarıyla bütün koalisyonun bu konu üzerinde kolayca anlaşmasına şaşmamak gerekir.

Devrim bu halıyla birden bire yaşanan bir ayaklanmayla başladı ve içinde bulunan bütün halk kesimlerinin ve bir kesim burjuvalarının ne kadar ortak olabilecekleri o denli ortaklığın yansıtıyordu. Fakat devrim süresi derinleştikçe bu kesimler arasındaki politik sınıf netleşecek ve güçler kendi varlıklarını gerçek kimlikleriyle ortaya serereklerdi. Mevcut koalisyonda komünistlerin ağırlığı yoktu. Ancak karanfiller devriminin hemen ertesi günü pitrak gibi biten yüzlerce sendika, dernek, ve devrim sürecine proletaryanın damgasını taşımaya başlamıştı bile. Hükümet içinde bulunan bazı burjuva em-

sarlılar faşist devleti yeniden inşa etme girişimi birizat proletarya tarafından engellenecek. başkent Lizbon iki gün süreyle işçilerin denetiminde ayaklanmış halkın elinde kalacaktır. Bu durum komünist partiyi güçlendirmişti. Duruma hakim olan da, bütün iktidarı eline alarak yerine komünist parti bir cepheci anlayış içerisinde girdi. Proletaryanın çıkarlarını bütün burjuva kesimlerin çıkarlarından ayrıcağı yerde, onunla paylaşmaya kalletti. Grevo çıkan işçilere işler yoluna gitmez dek sessizce oturmalarını söyledi, burjuvazinin elindeki ekonomik iktidara dokunamalı, dokunamazdı. Portekiz komünistlerinin iktidara uzanmaları için bütün koşullar mevcuttu. Kendisi dışındaki hiç bir burjuva partinin yığınlar içinde örgütlenişine yoktu. Oysa ise komünist partiye yakın duran önemli bir kesim vardı. Komünistler ellerindeki bu güçlü karşı-devrimci cepheye amansız ve ani bir saldırı içine girmeli, bu saldırıda proletaryayı da harekete geçirebilmeliydi. Bunu yapacak hem güç, hem örgütleniş vardı ama kafa yoktu. Geçici devrim hükümetleri emperyalist biçimde karşı devrimin bütün faaliyetlerini zaman geçirmeden ezme için vardı, işleri yoluna koymak için değil. Ama komünistler, bu emperyalist diktatörlüğü kullanmak yerine onu, işçileri sıkımsa davet etmek ve var olan statükoyu korumak için kullandılar. Ordu ve polis içindeki faşist subaylar uzaklaştırıldığı için komünistler önemli bir avantaj yakalamışlardı. Anti-faşist devrim anti-kapitalist devrimle iş işi geçtiği halde ve bu devrimin yaratmış olduğu birle sosyalist amaçlar yitirmek mümkün olduğu halde komünistler anlayılmaz bir cepheci mantıkla, koalisyon hükümetini geçici devrim hükümetine çevirmişler. Zaman geçiyordu ve elindeki iktidarı iktidara hiç dokunulmuş olan burjuvazi, yılların örgütlenişine alışkanlığı, ekonomik imkanları ile kısa sürede karşı devrimin bütün güçlerini bir araya getiriyordu. Sadece bir yıl sonra komünist partisinin karşı-devrimin örgütlenişine gücü karşısında tutunacak gücü kalmasaydı. Politik üstünlüğünü devrimci dönemin için değil, statükoyu korumak için harca. Bu arada liberal burjuvazinin "sosyalist partisi" yığınların önüne gerçek bir kurtuluş umudu olarak kondu. Bir yanda karşı-devrimin saldırıları bir yanda sosyalist partinin yaratmış yansımaları Komünist partiyi güçten düşürdü. Böylece Portekiz'de karanfiller devriminin ortaya çıkardığı geçici hükümet kesintisiz bir devrimin geçici hükümeti olmadı. En başta proletaryaya ortam dün-

du. Komünistler en önemli noktayı, işçi sınıfının bağımsız çıkarlarının korunmasını böyle bir hükümeti geri çekmeyeceğini tam tersine heri ve doğru itirazı göçerçire güzar- di ettiler. Komünistler geçici devrim hükümetinde proletaryanın bağımsız çıkarlarını korumak amacıyla yer alırlar. Çünkü ancak böyle bir çizgi sayesinde devrim kesinleşir olarak sosyalizme doğru ilerler. Portekizli komünistler bunun tam tersini yaparak önemli bir tarihi an kaçırmışlardır.

İRAN DEVRİMİ VE FUNDAMENTALİZM KARŞISINDA SOL

Kuşkusuz İran devriminin tartışmaya açık bir çok çığır yönü bulunmaktadır. Emperyalizmle ileri derecede ilişkileri olan yeni sömürge, yine ileri derecede militarist ve baskıcı bir yönetim olan Şah yönetimi altındaki İran, çağdaş halk devrimleri içinde özel bir yere sahip. Bunun diğer zamandaş devrimlerin, (Vietnam, Angola, Nikaragua) aksine, kentlerde birden bire başlayan ayaklanma niteliğindeki kitlesel hareketin olağan işbu baskısıyla sadece bir yıl sonra Şah'ı devrimciyi başarmıştı. Kuşkusuz, bu devrimde kitle içinde sosyalist, liberal, dinci İslamcı ve köktenel partilerle, tüm gerici ön yargılar ve karışık dünya görüşleri ne rağmen, esaslı olarak Şah'a karşı bir halk devrimi yaratı. Ayaklanmalarla, genel grevler ve barikat savaşlarıyla geçen bu bir yılda 30.000 insan öldü. Ancak, son derece modern silahlarla donanmış, fakat salt bu nedenle bünyesinde bir çok teknisyen ve memur barındırmak zorunda kalan İran ordusu, yüzünü gördüğü bu en kitlesel direniş ve gösteriler karşısında morali bozdu, çöktü ve dağıldı. En son içinde barındırdığı memur ve teknisyenlerin can alıcı etkisiyle, çoğunluk halk safına geçti. İran'da halk devrimi böyle başladı.

Bu devrimde Sol, özellikle Fedayin ve Tudeh (biri öğrenciler arasında, ikincisi ise sanayi işçileri arasında örgütlenmiş) bir yanda silahlı mücadele, diğer yanda grev hareketleriyle kritik bir rol oynadı. Devrimi 75-79'da omuzlarında taşıyan Sol, 83 yılı geldiğinde tamamen yenilmiş, dağılmış. Genel bir yanlışlıkla bu yanlışlığın nedeni olarak Sol'un İslami düşünceler karşısındaki uzlaşmacı tutumu gösterilir. Oysa Sol'un yanlışlığının arkasında yatan asıl neden, kesinleşmiş devrim ve bu devrimde geçici devrim hükümetlerinin oynadıkları rol hakkında hiçbir fikre sahip olmamalarıdır.

Sol'un teorik cephaneliğinde, kapitaliz-

min ekonomiyi emperyalizme bağlamakla yettiği, halk sömürdüğü, sırtı döşerli yarı dışına aktardığı ve nefret edilen bir monarşiyi desteklediği için suçlanmasında (İkiz Val Mogdahan, İran Devrimi adlı derleme) başka bir şey yoktu. Bütün bu teorik bakışın sonucu birde milli demokratik devrim benzeri bir milli devrim propagandasıydı.

Sol İran'da İslami düşüncelere karşı propaganda yürütmekle değil, toplumsal devrimi milli demokratik bir çizgiye çekerek İslami mollalarla aynı çizgiye düşmekle baka işlediler. Mollalar öldükçe kalabalık ve güçlü devrimin ulaşılanlık haline getirmiş küçük burjuva ve orta sermaye kesimlerinin, devletle ve tekelleri büyük sanayicilerle rekabeti hedef alan siyasal sınıf savaşımının temsilleriydi. Onlarda milli bir ekonomiden, Şah'ın ülkeyi emperyalizme atmasından ve İran halkının kültürel saflığının emperyalizm tarafından bozulmasından dem vuruyordu. İran'ın kültürel saflığının simgesi olarak Şiilik, ekonomik baskının ve sosyalizm sorunun müjdelayen "altın çağın" başlatıcı olarak en ikinci imam Humeyni'ne çıkarıldı. Sol teorik cephaneliğinde proletaryanın bağımsız çıkarlarını savunma ve onu halk devrimine bu bağımsız çıkarlarla sokarak devrimi ilerletilecek ve böylece mollaların toplumsal projelerine alternatif olacak hiç bir şey bulamadı.

Ayaklanmanın son aşamasında silahlı halk ayaklanması iki gün sürdü. Bu silahlı ayaklanmada özellikle Fedayin, karakol ve kışlaları sulduzan halkı silahlandıran ve askeri yeteneğiyle devrimde büyük kat taşıyan bir gruptu. En az onun kadar etkili diğer sol partiler olan Tudeh, Peykar vb., Şah'ın kağından hemen sonra liberallerin ve mollaların kışkırtmaları iki ayrı geçici hükümetin karşısına kendi seçeneklerini koymaktan da kaçınmadılar. Oysa ki yapmaları gereken güçleri ni bir an önce birleştirmek, ayaklanmanın otoritesine ve işçilerin kitlesel hareketine dayanarak hemen bir geçici devrim hükümeti olan etnosel ve mollalar üzerine yürümelidiler. Mollalarla savaşın kaçınılmazlığı milli devrim hayalleri yüzünden kavranılmadı. Böylece molla hükümetinin kendi silahlı gücünü yarımasına, hükümetini meşrulaştırmasına ve Sol'a karşı iç savaş hazırlığı yürütmesine sadece seyirci kaldı. Oysa ki özellikle büyük fabrikaların denetim altına alın işçi şuraları, bağımsız politik hedefler temelinde hareket geçirmek için hem güç hem de örgütlülük mevcuttu. Bu olsaklarına

rağmen sol mollaların yaptığı millileştirme hareketini alkışladı. Mollaların millileştirmedeki asıl hedeflerinden birisi bu işçi şuralarının işlevsizleşmesiydi. Sol, milli demokratik bir uzlaşma hükümeti olarak gördükleri mollalar rejimini, proletaryanın bağımsız çıkarlarına karşı korudular. Ve ülkesel baskı, halk devriminin demokratik ve sosyalist hayallerinin ölmüş kadav, kendi esnalarıyla fazlasıyla ödediler.

SONUÇ YERİNE

Şimdiye kadar mesleğimiz tarihsel deneyimlerin ışığında geçici devrim hükümetlerinin bazı yönlerini vurgulamak gerekiyor. Birincisi geçici devrim hükümetleri bütün devrimlerde ortaya çıkma bir algudur. Her devrimde, en onerjik ve otoriter araçların hareketine geçirecek karşı devrimi ezme yoluna gitmedikçe zafer yüzünü görememiştir. İktidar araçlarını yıkarak, kendi iktidarı kurarı her devrimci sınıf, bu iktidarı verdiği otoriteyle devrimini sağlamıştır. Oyleyse, devrim için dövüşen her sınıf ve katman başa dövmüş olmak için geçici devrim hükümetini, en otoriter araçları en kısa zamanda harekete geçirmek için zorunlu olarak kurar. Bunun gerekliliğine inanmayanlar, gerçekte bir devrimde ne demek olduğunu asla kavrayamazlar.

İkincisi, proletarya için DDH kesinleşmiş devrimde en otoriter araçlardan biridir. Proletarya GDH'ya, kendi bağımsız çıkarlarını çarşesinde katılmaları. Kesinlikle toplumun diğer katmanlarıyla kendi çıkarlarını ayırdınan iyice bilince çıkarılmalı, ve bu düşünce proletar ayaklıkları, sosyalizme kesinleşmiş ulaşmak için bir basamak haline getirilmelidir.

Üçüncüyle bağlantılı olarak ücretli proletarya GDH sürecine kendi bağımsız örgütlenmeleri ve güç örgütleriyle girmelidir. Ancak bu şekilde proletarya hem GDH üzerinde, hem de kesinleşmiş sürecin başlamasında proletarya hegemonyasına garanti altına alacaktır. Proletarya bu hegemonyayı kurmak için elinden geleni yapmalıdır, hiç bir sınıf ittifakı bu çabaları önüne geçemezdir, çünkü ancak bu şekilde devrim bir proletarya devrimi ilerletilebilir. Bertemayan bir devrim ise yenilgiye mahkumdur. GDH devrimde zaferinin en kritik andaki anahtarıdır. Onu hiç kimsenin kışkırtmaya hakkı yoktur. Bu nedenle komünistler daha şimdiden GDH konusunda proletaryayı aydınlatarak, bilinçlendirecektir.

Ali YILMAZ

DEVRİMCİ TEORİNİN ÖNEMİ ÜZERİNE..

Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz. Lenin'in bu sözünün bilimsel çıkarılması günümüz Türkiye ve Kuzey Kıbrıs'taki devrim ve sosyalizm mücadelesinde can alıcı bir sorun olarak karşımıza çıkar. Hala da oportünizmin boylesine rengini belli ettiği, küleselleşme sevdamı yüzünden devrimci teoriye yapılan sadakatsizliğin yaygınlaştığı günümüzde komünist partisinin tarihsel devrimci misyonunun en ileri teorisiyle yerine getirebileceğinin uyarısında daha çok durmamız gerekiyor.

Sınıf savaşımının bilimsel bir inceleme ve araştırma ile ele alan Marx ve Engels, kendi öncüllerinde *ortaksızlık* kavramlarından yararlanarak onu teorik düzeyde işlediler. Marksizm sınıf savaşımını proletaryaya diktatörlüğüne varan teoridir. Ve bu teccinin felsefesi materyalizm, yöntemi ise diyalektiktir.

Diyalektik yöntem, kapitalizm koşullarında sürekli gelişen, ilerleyen, daha iyi gelecek için mücadele veren sınıfın, yani proletaryanın sonuna kadar ilerleyeceğini, kölelik zincirlerini de ancak bu ilerici sınıfın parçalayabileceğini söyler. İşte bunun için, kapitalizm koşullarında proletaryanın kölelik zincirlerinden kurtuluşuna hizmet etmek, tarihsel açıdan ilerici olmanın kotasıdır.

Materyalist felsefe ise, kapitalizm koşullarında üretimin toplumsal bir nitelik kazanmış ve üretimin bu toplumsal niteliği ile kapitalist mülkiyetin özel biçiminin geliştiğini göstermekte ve kapitalist özel mülkiyetin ortadan kaldırılıp yerine sosyalist mülkiyetin konmasını ancak, en ilerici sınıf olan proletaryanın tarafından gerçekleştirilebileceğini söylemektedir. Bundan dolayı sosyalizm uğruna mücadeleyi sonuna kadar götürmeye yetenekli tek sınıf, tarihin tanık olduğu en devrimci sınıf olan proletaryadır.

Anlaşılabildiği gibi proletaryanın sosyalizm teorisini diyalektik materyalizmin doğrudan bir sonucudur. Proleter sosyalizminin bilimsel sosyalizm denmesinin nedeni de budur.

Bilimsel sosyalizmin kökleri tıpkı sınıf savaşımı gibi modern ekonomik ilişkilerde bulunur ve yığınların yokluğunda ve zafalete karşı mücadelesinden doğar. Ancak bilimsel sosyalizm ve proletaryanın burjuvaziye karşı sınıf savaşımı birbirlerinden ayrı ayrı koşullarda

ortaya çıkarlar. Bilimsel sosyalizm, yalnızca marksist-leninist öğretide yükseltilir. Proletaryanın sınıf savaşımını, bilimsel sosyalist ideoloji ile birleştirmek ya da başka bir ifade ile proletaryanın bilimsel sosyalist bilinç düzeyine yükseltmek komünist partisinin en önemli görevlerinden birisidir. Çünkü proletarya kendiliğinden, el yordamı ile sosyalist bilince ulaşamaz. Proletaryaya bu bilinç ancak dışarıdan götürülebilir. Şimdiye kadar yaşanmış tüm sınıf savaşımı deneyimleri göstermektedir ki, proletarya kendi çabasıyla sadece patronlara karşı mücadele etmenin gerekli olduğu inancına geliştirebilir. İşçi ve emekçi yığınlarını kendiliğinden hareketli sosyalist ideoloji ile birleştirilmediği takdirde, bu hareket kapitalist düzen sınırları içinde burjuva ideolojisinin egemenli-

ğini anlayamaz ve yalnızca teoriyle sağlayabilir. Teori salt sınıfların hangi yönde ve nasıl hareket ettiklerini açıklamakla kalmaz, aynı zamanda bu sınıfların gelecekte hangi yönde ve nasıl hareket olabileceklerini anlamamıza da yardımcı eder.

Demek ki marksist-leninist teori bütünlüğünün kafasından test ettiği, ayakları havada, proletaryanın günlük ve temel hareketinden kopuk ve uzak bir teori değil, sınıf savaşımının vazgeçilmez bir parçasıdır.

İşte bundan dolayı, proletaryanın sınıf bilincine sahip unsurlarını etrafında toplayan ve onun öncü müfrezesi olan komünist partisi, proletaryanın sınıf bilincine sahip unsurlarını etrafında toplayan ve onun öncü müfrezesi olan komünist partisi, proletaryaya sosyalist bilinç taşımaya ve bundan hareketle işçi ve emekçi yığınlarını kapitalist düzene karşı kendiliğinden gelişen mücadelesini sosyalist devrimle taçlandırmayı başlıca görevlerinden biri olarak üstüne alır.

İşçi ve emekçi yığınlarını yokluğunda ve zafalete karşı kendiliğinden mücadelesini bilimsel sosyalist teori ile proletaryanın sınıf çıkarlarını bulandırmadan birleştirmek ve bunun sonucu bu hareketi iktidara taşımak için komünist partisinin proletaryanın karşısına genel olarak en uzak tarihsel görevleri ve özel olarak da proletaryanın politik hedeflerine ve somut kurtuluş amacını net ve açık bir biçimde ortaya koyan bir programla çıkması gerekir. Bu programın doğru ve bilimsel bir nitelikte olması için de marksist-leninist üğretiye ve ilkelere dayanması zorunludur. Ancak bu sayede teorik belirleme ile politik hedefler arasındaki diyalektik ilişki ve bütünlük sağlanabilir. Çünkü sınıf savaşımı teorik, politik ve pratik olarak bir bütündür; bundan dolayı devrimci teoriyi uygulamada gösterilecek en ufak bir yetersizlik üretilen politikaları, sergilenen pratiğe dolaysız olarak yansıtacaktır.

Diyalektik yöntem bize proletaryanın devrimci programında ilk ve esas koşul olan teorik öğeleri sınıfların somutluklarıdır. Olguları diyalektik yöntemle ele alanlar bir olgunun nelerden kaynaklandığını ve nelere gebe olduğunu belirleyebilirler. Çünkü diyalektik yöntem bize olgunun ontüriyon halindedeyken, henüz olgunlaşmadan, gelişip gelişmeden

*Marksist-leninist teori
birbirlerinin kafasından icat ettiği,
ayakları havada, proletaryanın günlük
ve temel hareketinden kopuk ve uzak bir
teori değil, sınıf savaşımının
vazgeçilmez bir parçasıdır.
İşte bundan dolayı, proletaryanın
sınıf bilincine sahip unsurlarını
etrafında toplayan ve onun
öncü müfrezesi olan komünist partisi,
proletaryaya sosyalist bilinç taşımaya
ve bundan hareketle işçi ve emekçi
yığınlarını kapitalist düzene karşı
kendiliğinden gelişen mücadelesini
sosyalist devrimle taçlandırmayı
başlıca görevlerinden biri olarak
üstüne alır.*

hi halinde kalmaya mahkumdur. Çünkü burjuva ideolojisi sosyalist ideolojiden çok daha eskidir, çok daha yerleşmiştir ve sosyalist ideoloji ile kıyaslanamayacak kadar, çok daha fazla yığınları etkisi altında tutmuş olmaktadır. Öte yandan, devrimci teori işçi sınıfı hareketi ile sınıksız bağlarla bağlantılıdır. Çünkü proletarya burjuvaziye karşı mücadelesinde kendine güveni, yönünü belirleme gücünü ve olayların iç bağlantılarını

tanına olanağı sağlar. Sınıf savaşımında da diyalektik yöntemi kullanılmaz, politik toplumsal ortamın niteliği ve sınıf savaşımının aldığı biçimi tüm belirtileriyle ortaya çıkarmadan, gelişip güçlenmeden kavranması yeteneği ve hazırlıkları buna göre yapma olanağı vardır. Zaten onerüyü öncü yapan koşullardan bir tanesi de mücadelenin gelişme yönünü doğru ve sağlam biçimde tespit edip, hazırlıklarına ona göre yapmasıdır. İşte bu da, dayları diyalektik çözümleme silahına sahip olmakla mümkündür. Oysa bu silaha sahip olmayanlar, diyalektiği çözümlememiş olanlar, hareketin geleceğini göremedikleri için buğuşma taklidi kahrılar ve güncellik içinde boğuşurlar. Yağın hareketinin gelişme dinamiklerini kavrayamayanların, hareketin nele-re gebe olduğunu göremeyenlerin, bu hareketin ölümlü açma gibi bir yetenekleri de olamaz. Haksızysız, tartışılan politikaların ön aşarlığın yerini, hareketin hali hazırda bulunduğu düzey içinde boyan ağma alır. Yağın hareketinin kendiliğinden tartıştığı mücadele araç ve yöntemleri hatta sloganlar pagının kabul edilir; bunları geliştirme, bir üst düzeyde yeniden biçimlendirme gibi devrimci öncülük görevlerinden kaçılır. Yine ölümlü görme olanağından yoksun olanlar, yağın hareketinin önüne devrimci hedeflerini kesin ve hiçbir kağıt kâğıtlığına yol açmayacak sadelikle koyamazlar. Diyalektik kavrayışsızlık, burada üzerinde durduğumuz biçimlerle oportünist öncülük tarzı olarak karşımıza çıkar. Ve açıkçası, bu tarzda, kitle hareketine öncülük etmenin yerini kitlelerin içinde erime almıştır. Öncülük liddisi tagyanlar, kitleler içinde erimeye yorulmuş öncülük vasfından uzaklaşmışlardır.

Bilmek zorundayız ki, sınıf savaşımın içindeki yağınların bilinci sürekli gelişir. Dışarıdan hiç bir bilinçli müdahalenin olmadığı durumda dahi, yağınların kendiliğinden hareke-

ti, kendi içinde bir bilinç unanuru taşır. Ancak yukarıda da bahsettiğimiz gibi bu bilinç kendiliğinden bilinçtir ve proletaryanın komünist öncüsünün yürüteceği propaganda-ajitasyon faaliyeti olmaksızın bu bilinçte kendiliğinden biçimde sosyalist bilince ulaşmaz. Ancak bununla beraber yağınları taşıyacak siyasal bilinçte esas siyasal ağırlığın nereye verileceği, yağınların önüne konacak temel hedeflerin nelele olacağı, buna bağlı geliştirilecek mücadele araç ve yöntemleri ve diğer biçimlerinden hangilerinin öne çıkarılacağı, hangilerinin buna bağlı olarak ele alınacağı, ve hangilerinin eski miş olduğu ve artık terk edilmesi gerektiği vs. gibi siyasal bilinci geliştirici tüm bu etmenler, yağın hareketinin içinde geçmekte olduğu politik toplumsal ortamın niteliğine, gelişme yönüne göre belirlenebilirse sayet sınıf savaşımında etkili ve güçlü bir silaha dönüştürülebilir.

Sadece politik-toplumsal ortamın niteliğinin ve sınıf savaşımının aldığı biçimi değil, sımsızlar mücadelesinde kullanılan mücadele araç ve yöntemlerinin de kendi gelişim diyalektiği vardır. Mücadele araç ve yöntemleri sabit ve değişmez değildir, sımsızlar mücadelesinin her adımında, her yeni errede yeni yeni mücadele araç ve yöntemleri gündeme gelir. Mücadele araç ve yöntemleri doğru dan doğruya sınıf savaşımında gelişir ve onun ihtiyaçlarının ürünü olarak doğarlar. Ancak, yeni yeni araç ve yöntemlerin ortaya çıkması, rastlantısal olmadığı gibi, birilerinin kafasına ürünü de değildir; kendi diyalektik gelişimleri vardır ve bu gelişimi kavramak gerekir.

Mücadele araç ve yöntemleri ekonomik gelişimden ayrı olarak ele alınmaz. Lenin bu konuyla ilgili olarak şunları söylüyor; "İktisadi ortamın değişik aşamalarında, *ekonomik-kültürel emek koşullarındaki değişimlere bağlı olarak değişik mücadele biçimleri orta-*

ya çıkar, bunlar bağliça gelişme biçimleri olurlar, bununla ilgili olarak *ikinci derecede, tamamlanmış mücadele biçimleri de değişir. Kurumun belli bir aşamasında belli bir hareketin somut durumunun ayrıntılı bir incelenmesini yapmadan bazı özel mücadele araçlarının kullanılıp kullanılmayacağı sorusuna 'evet' ya da 'hayır' diye karşılık vermek marksist görüşten büsbütün ayrılmak demektir."*

İktisadi ortamın belli bir aşamasının, yani ülkenin belli bir aşamadaki ekonomik koşullarını, marksist-leninist eğriye dayanarak ayrıntılı bir biçimde incelenmesi, o anda hangi mücadele araç ve yöntemlerinin kullanılacağına ve hangi mücadele araç ve yöntemlerinin de buna bağlı ve tamamlanmış olarak el alınacağına dair belirlemelere bilimsel bir nitelik kazandırır. Çünkü marksizm-leninizme göre ekonomik koşullar mücadele araç ve yöntemlerini koşullandırır. Ancak, kullanılan mücadele araç ve yöntemleri salt ekonomik koşullara bağlı değildir. Bunun yanı sıra siyasal, kültürel, ulusal koşullardaki değişime ve bağlıdır. Tüm bu değişimlerin ekonomik, siyasal, ulusal, kültürel koşullarına bağlıdır. Sonuçta, eski koşulların ihtiyaçlarına cevap veren mücadele araç ve yöntemleri değişime uğrar. Yani, şöyle de söyleyebiliriz; sınıf savaşımında birer savaşım ortamı olarak ortaya çıkan ve giderek gelişip güçlenme eğilimi taşıyan mücadele araç ve yöntemlerini doğru ve mücadeleye ivme kazandıracak bir tarzda ele alabilmek için varolan ekonomik, toplumsal ve politik durumun niteliğini doğru olarak algılamak gerekir. Marx'ın somut durumun somut tabii anlayışından hareketle yapılan bu algıların yüksek bir kavrayış yeteneğinin gerektirdiği. Diyebiliriz ki, iktisadi ortamın her yeni evresinde yeni yeni mücadele araç ve yöntemleri ortaya çıkar. Yeni koşullara daha iyi karşılık düşen; mücadelemiz bu yeni ortamında, savaşımın daha güçlü sürdüürme olaraktarına sahip olan mücadele araç ve yöntemleri gelişir ve sahiplenilir. Eskiye ve artık koşullara artık düşmeyen, savaşımın ihtiyaçlarına cevap veremeyen, yağın hareketini savaşımın gelişme ve sertlik düzeyinin altına çekebilecek olan eski araç ve yöntemler giderek terk edilir.

Örneğin ülkelerimizde yaşanan ekonomik-siyasal ve toplumsal krizle bağlantılı olarak, devrim ve karşı-devrim arasında savaşım, gelişiminde belli bir aşamasında nitel değişim geçirerek iç savaş boyutuna ulaşmış, zor araç ve yöntemleri en geçerli yöntem haline gelmiş, çatışmalar giderek sertleşmiştir. Ve bundan sonra da sertleşmek zorundadır. İçki sınıf ve emekçi yağınların, tüm bunlara paralel olarak düzenden umudunu kestirip, giderek düzenden koptuğu-

ma, toplulu nüfusunun iki kesiminin devrim ve karşı-devrim cephelemi olarak saflaşmakta olduğunu söyleyebiliriz. Aynı şekilde, toplumda kendiliğinden devrimci yöntemlere ve özellikle de silahlı zora doğru içgüdüsel bir eğilim geliştiğini, silahlılaşmaya müthiş derecede arttığını, en ufak bir kırılmaya dahi yığınları ateşleyebileceğini, daha önceki evrelerde sessiz sedasız geçirilebilecek olayların isyan vesileleri haline geldiğini söyleyebiliriz.

Bugünkü iç savaş sürecinde eski olup terk edilmesi gereken ve üte yarıdan yeni olup gelişme eğilimi taşıyan mücadele araç ve yöntemleri hakkında kesin olarak diyebiliriz ki; genel olarak başarılı yöntemler eskimi, devrimci iç savaş yöntemleri ise yeniyi temsil ediyorlar. Bir dönemin en önemli yöntemleri olan imza toplama, dilekçe verme, telgraf çekme, saç-kakal taşı, dışarda açlık grevi yapma vs. eylemleri artık yığınlar tarafından bile önemli ölçüde terk edildi. Yasal mitingler, sokak gösterileri vs. ise halen daha yaygınlığına sürdürebir durumda. Ama üte yarıdan silahlı, toplotolu çalışmalar, karşı-devrim kuruluşlarına saldırılar, yerel ayaklanmalar vb. de yaşanıyor. Hele Kürdistan'da devrimle karşı-devrim arasında sürdürülen savaş en otoriter araçlarla, son derece yaygın, acımasız ve sert geçiyor. Zor araç ve yöntemleri iç savaşın ayırıcı özelliğidir. Özellikle de zorun esas biçim olan silahlı mücadele araç ve yöntemleri devrimci iç savaşın gelişimiyle birlikte önem kazanmış, yaygınlaşmış ve giderek tek geçerli yöntem haline gelmiştir.

O halde eskijen, artık dönemin ihtiyaçlarına denk düşmeyen yığınların savaş kapasitelerini ve deneyimlerini artırma özellikler taşımayan mücadele araç ve yöntemlerini terk etmek, iç savaşı öne çıkartıp geliştirdiği zora dayalı araç ve yöntemleri ve en önemlisi silahlı mücadeleyi bays etmek, diğer tüm mücadele araç ve yöntemlerini buna bağlı, buna destekleyici ve geliştirici olarak ele almak gerekir. Ancak marksizm-leninizmden bir şey anlamayanlar ki, mücadele araç ve yöntemlerinin gelişim diyalektiğine denk düşen böyle bir sınıflandırmadan özenle kapınırlar. Her türlü yöntemi, her koşulda kullanmak ve eskijen yöntemlerin terk edilmesinin özel "teori" sini yapmak marksizm-leninizmi salandırmaktır.

Devrimci hareketin sınıf savaşımında kullanılan mücadele araç ve yöntemleri konusunda kesin belirlemeler yapabilmesi için, devrimci teoriye ihtiyacı vardır. Devrimci teorianın yol gösterici gücünden yoksun olanlar

bu belirlemeleri doğru yapamazlar ve çok karışık bir biçimde süren sınıf savaşımında olayların akışına kapılarak yollarına kaybederler. Olayların ve olguların gelişim ve değişim süreçlerine girer değil de o andaki statik görünen biçimine göre yapılan belirlemeler, geleceği, biçimin altında henüz filiz halinde olan ama gelişip güçlenmekte olan görme yeteneğinden yoksun olarak yapıldıkları için, devrimci özgürlüğe önderlik yeteneğinden de yoksun olmaktadır.

Bugün devrimci hareket içerisinde, günün devrimci hedeflerinden ve görevlerinden sapma olarak ortaya çıkan oportünizmin en somut belirtisi iktidar hedefsizliğidir. İktidar hedefi her ne kadar söylemde ortaysa konuşa da oportünizmin teoriden ayrı olarak ele alınmayan- politika ve pratiğine yön veren en geniş kitleleri kısıtlama sevdasına tutulmuş, onu ele vermekte ve gerçek karakterini gün ışığına çıkartmaktadır. Kitleleşme sevdasına kapılan oportünist hareketlerin devrimin temel ve ivedi görevlerini görememelerinin nedenlerinden birisi de devrimci teorianın geleceği gösteren aydınlatıcı ışığından yoksun olmalarıdır.

Ama böyle bir kavrayışsızlıkla yaygın hareketine öncelik yapılamaz. Kendi yaşadıkları süreci kavrayamayanlar, kendi önderleri göremeyenler, yığın hareketinin önünü hiç bir zaman açamazlar. Örneğin, ayaklanmaları sadece patlak verdiğinde farkede bilirler. Daha önceden bunla ilişkin bir belirleme yapmazlarsa, ayaklanan, savaşan, devrimci iç savaşı yükselten yığınlar tarafından açılmaya mahkumdur. Yığınların geri eğilimlerine hitap edenler ilerleyen yığınlar tarafından aşılır. Eskijen mücadele biçimlerinde ısrar edenler gelişip güçlenen yeni karşısında eskimiş olarak kalır.

Marksist-leninist ideolojinin özümsememesi ve değerinin küçümsenmesi sonucu dünya devrim mücadelesi tarihinde somut olarak ortaya çıkan olumsuzluklar devrimci teorianın en ufak bir küçümsenmesinin ya da devrimci teoriyi kavramada gösterilen anlayışsızlığın burjuva sınıf çıkarlarına nasıl hizmet ettiğinin kanıtı olmuştur.

Örneğin II. Enternasyonal'de, marksist öğretimin, sınıf savaşımına ilişkin devrimci teorianın bir kenara bırakılması kesin kesin sosyalist partilerin sosyal-görevizmin batığına batmalarına ve bunun sonucu devrilişim getirmelerine yol açmıştır. II. Enternasyonalin temel sorunu marksist teorianın, II. Enternasyonalin liderleri tarafından (özellikle Kautsky) bilinçli olarak çarpıtılması olmuştur.

Diğer bir örnek de Şili'dir. Şili'nin "sosya-

list" ler marksizm-leninizmin zora dayalı devrim ve proletarya diktatörlüğü ilkesini bir kenara bırakarak Şili işçi sınıfı ve emekçilerinin çok ağır bir yenilgi alınmalarına yol açmışlardır. Şili'de devrimci seçim yoluyla hükümete geldikten kısa bir süre sonra karşı-devrim güçleri askeri faşist bir darbeye hükümeti devirmişlerdir. Şili'de devrimci-lerin niyeti her ne kadar sosyalizm olsa da, yaşam bir kez daha çok yalın bir şekilde ispatlanmıştır ki, marksizm-leninizmin zora dayalı devrim ve proletarya diktatörlüğü ilkesini çarpıtmak, küçümsenmek ve salandırmak, çok pahalıya mal olacak bir yenilgiyi peşinen kabullenmek anlamına geliyor.

Ayrıca ülkemiz devrimci mücadele tarihinde de marksizm-leninizmi özümsemeyemedikleri ispatlanmış bir çok örgüt vardır. TİP, TKP, Devrimci Yol bunlardan ilginç olanlarıdır. İlginciler, bu örgütlerin bir dönem için çok güçlü ve kitlelerle kucaklanmış olmalarına rağmen şimdiki onlardan geriye hiçbir şey kalmamasıdır. Bir dönem oldukça güçlü olmuş olan bu örgütlerin böylesine silişip gitmeleri göstermiş ki, sorun, kitleleşme (nicelik) değil, devrimci teorianın sağlanış (nitelik) dir.

Yani sorun kitleleşme, silahlı savaşa, en geniş yığınları kucaklama değil; sağlam, bilimsel ve devrimci bir teoriye sahip olmaktır. Kitleleri politik etki altına almak ise sonuçtur. Ancak sağlam, bilimsel ve devrimci bir teoriye sahip olduğunda yığınlar devrim ve sosyalizme yürütebilmek olanaklı hale gelir.

TİP, TKP, Dev-Yol bir dönem güçlü olsalar da devrimci teoriyi kavrayamadıklarından yığınların önüne iktidar hedefi koymayı beceremediler. Öncü olmak oldukça iddialı ve müthiş sorumluluk gerektiren bir iştir. Teorik sorunlarda kavrayışsızlık göstermek, marksist-leninist öğretiyi, bilimsel bir çalışmaya olarak ele alıp onu sınıf mücadelesine uygulamak, hele hele bugünkü devrimci durum ve iç savaş dönemlerinde, yığınların kendiliğinden hareketinin devrimci kabarılar gösterdiği ve gelişmelerin devrim lehine hızla ilerlediği bir dönemde teorik, siyasal ve örgütsel çalışmalarda çok daha yüksek bir bilinçle davranmamak, ölümcül bir hatadır.

Eğer bu yüksek bilinç gösterilmeyip aynı zamanda buna uygun davranılmazsa her türlü öncülük iddiası asılsız kalacağı gibi gülmekün önündeki devrimci de kaçırması oluruz.

Derya ATES

KOLEKTİF DİRENİŞİ İŞKENCEHANELERE TAŞIMAK

Tarih boyunca hangi aşamaya bakarsak bakalım, devrimci hareketlerin her alanında savaşmanın ve direnmenin yaratılmaları olmuştur. Özellikle işkencehanelerde direniş destanları yaratılmışlardır. Düşman hiç bir zaman devrimin sesini susturamamış, devrimi coşkuyla, inatla efil alamamıştır.

Gerek dünya tarihinde, gerek kendi tarihimizde direniş destanlarına rastlamak, o destanları okumak insana ne büyük bir coşku, ne büyük bir inanç ve mutluluk veriyor. Örneğin Vietnam'da Saigon zindanlarında geçen müzadeleyi anlatan Direniş Savaşı'nı okuyan içinizde kabaran, delirmiş dalgalar gibi yüreğinizi alabora eden coşkunun dizelemeyemiyorsunuz. Aynı anda da düşmana karşı olan körünün iyice bilendiğini, çelikleştiğini hissediyorsunuz. Çünkü dünyanın neresinde olursa olsun karşı devrim cephesinin çözümlüğü, çirkefligi, acımasızlığı hep aynı. Bir başka örneğini de kendi ülkelerimizden verebiliriz. Diyarbakır zindanlarında yazılan direniş destanı. Ya da 80'li yıllarda işkencehanelerde yaratılan destanlar. Tüm bunları okurken dikketsizliği çekilen en önemli şeylerden biri de kolektif bir direnişin sergilenişi. Nasıl olursa olsun, birbirine ulaşabilen insanların (hücreden hücreye sesle ve aynı hücrede yan yana...) kenetlenerek düşmana karşı ortak bir direnişe geçmeleri. Kolektivizmi nerede ve nasıl olursa olsun hayata geçirmeleri...

Bugüne baktığımızda maalesef kolektivizmi göremiyoruz. İşkencehanelerde, bireysel direniş destanları yazılmaya devam ediyor. Her gün işkenceci katiller onlara insanı tezgahlardan geçiriyorlar. Geldiğimiz süreçte bireysel direniş en üst boyutlarda yaşanıyor. İşkencede katledilen insanlar yaratılan direnişin simgeleridir. Bir vermeyip ser verendimizdir. Bireysel direnişlerin böylelikle üst boyutlarda yaşanmasına karşı, işkencehane-

lerde yaratılan kolektif direniş geleneği unutulmuş gibi... Bugün gelenek halinde sürdürülen tek kolektif direnişin işkence süresinde herkesin yaptığı açlık grevleri olduğunu söyleyebiliriz. Ve aslında o da temelde kolektif direniş yaratılmak amacıyla değil, her örgütün, partinin kendi tavırlarından kaynaklı. Bireysel direnişlerin ne kadar üst boyutlarda yaşatıldığına, yaratılan geleneği yukarıda anlattık. Fakat artık geldiğimiz süreçte bireysel direniş tek başına yeterli olmuyor. Yaşam, kolektif direniş yaratmayı önümüzde acil bir zorunluluk olarak koyuyor. Burjuvazi saldırılarını hiç azaltmadı. Her gün daha peşvasız saldırıyor. Burjuva iş savaşı her gün daha da boyutlanıyor. Devrimci iş savaşı da her alanda, her durumda yükselmek bizlerin sorumluluğu. O halde, sadece sokaklarda, alanlarda, fabrikalarda, köylerde, şehirlerde, okullarda değil, işkencehanelerde de devrimci iş savaşını yükseltmeliyiz. Unutulmuş gibi görünen kolektif direniş ve saldırgan geleneğini tekrar hayata geçirmek biz Leninistlerin görevidir.

Eğer yakın süreçte (sonikiyi) İMŞ'ne gireriniz varsa söylediklerimizde haklı olduğunuzu görecektir. Biz gene de orda yaşanan duruma kısaca değinmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Bahsettiğimiz yer Aksaray Terörle Mücadele Şubesi, İstanbul'un göbeğinde bir işkencehane... Gözetlense alandığınızda daha araba da başlayan bir işkence var. Şubeye gelince gözleminiz bağı. İte kaka bir salona götürülüyorunuz. Burada bir kaç gün (3,6,8,10... duruma göre değişiyor) soğuk betonun üzerinde tutularak bekletiliyorsunuz. Bu süreçte sorgunuz yapıyor; işkence görüyorsunuz. Sonra gene aynı salona indirilip oturtuluyor, ya da ayakta bekletiliyorsunuz. Etrafınızda sizin durumunuzda insanlar olduğunu biliyorsunuz. Görüşmeden fırsat buldukaça etra-

7. Sayısı elinizde ulaşan
TKEP/Leninist Merkezî Yayın Organı
"Komünist"te yayımlanan bu yazıyı
öneminden ve güncelliğinden dolayı
siz okurlarımıza dergimiz
sayfalarında sunuyoruz.

fınıza gözetilseyorsunuz, seslerden anlıyorsanız, yani sonuçta aynı odada yoldağınızın, diğer devrimci dostlarımızın olduğunu biliyorsunuz. İnsanlar birbirleriyle hiç konuşmuyor, yani başında birileri işkenceye götürülürken hiç kimse sesini çıkarmıyor. Tamamen bir sınımsızlık, tamamen bir kabullenmişlik hakim. Bu kadarla da kalmıyor... Bir kaç gününüz dolunca yukarı, hücrelere çıkartılıyorsunuz. Hücrelere gözetilmediği insanları rahatla alıştırıp, işkenceyi daha dayanılmaz kılmak için özel hazırlanmış. Gözleminiz açılıyor, insanların arasına giriyorsunuz. Aynı hücrede üç-beş veya sekiz-on kişi kaldığınız bile oluyor. Kalmak, karamlık, pis, korkunç varisi parlar değil, aksine aydınlık, temiz, rahat yerler. Hücrelerde yatak ve battaniye var. Hücresinin altı parke kaplama, kapı sadece parmaklık, camı bile yok. Kıyın ise kalorifer yanıyor. Her şeyden önemlisi devrimci dostlarımızın arasındasınız. Aslında tam da kolektif direniş örgütlemek ve sergilemek için bulunmuş bir imkân. Ama bu direniş geleneği unutulduğu ve düşman yıllarca işkenceyle yaptırılmaya uğradığı o sınımsızlığı yarattığı için insanları ayrı ayrı hücrelere koymaya gerek bile dayanmamış. İnsanları bireyselleştirmiş, kolektif birliğini kırmış. Hücreleri de o kadar rahat hazırladıktan sonra, geriye bir tek bireyselliğe sürüklediği devrimcilerin kendi özgül iradesini kırmak kalmış. Zaten asıl sorun da düşmanla aramızdaki psikolojik savaştır. Fiziki işkenceci işe yarayıp yaramaması tamamen devrimcinin psikolojisi ne bağlıdır. Bunu çok iyi bilen düşman özellikle psikolojik savaşı kazanmaya, devrimcinin psikolojisini kontrol altına almaya çalışır. İşkencede en önemli taktik bireyi "yalnız" olduğu düşüncesine kaptırıp, onu devrimci özünden, inançlarından, yoldaşlarından aldığı manevi güçten soyutlayıp, kişiselleştirmektir. Böylece (buza basarsanız)

kırsallaştırdığı herşeye istediği her şeyi yapabilir, ibanete sürükleyebilir. Düğünelim bir kere, işkenceye götürülmek için bir devrimciyi almaya geldiklerinde, kollektif bir direniş, hatta bir saldırı ile karşılaşsalar; mesela hücredeki tüm insanlar birbirine kenetlenirse, herkes diğerini göndermemek için dirense veya hücreye giren işkenceciye saldırırsa, sonuçta tekme tokat almış devrimci işkenceye götürülürken sloganlarla, kapılara, duvarlara atılan teknelerle ortalığı yıkıp, sarımsızı durum nasıl olur? Elbette ki çok güzel, hem düşmanın, işkenceci katillerin hüzarları kaçacak, moralleri bozulacak, hem de o şekilde işkenceye giden devrimci, yol arkadaşlarından, dostlarından ve devrimci arkadaşından aldığı güçle, moral üstünlüğünü elinde tutacak. Bu durumda teslimiyet aşamasına gelen kişi bile bu coşkunun etkisiyle tesdesini toparlayacak, düşman karşısında olumlu direngen tavır gösterecektir.

Oysa şubede şu an varolan durum gerçekten içler acısı. Hücrelerden insanlar tek tek alınıp işkenceye götürülüyorlar, hatta saansa şekilde yapılan işkencelerle saansa tahmin edildiği için insanlar kendilerini hazırlayıp işkenceye götürülmeyi bekliyorlar. Bu durum üylesine kanaksanmış ki, kimse karşı durmas, yanında işkenceye götürülen yoldaşını, arkadaşını vermemse, ya da, sloganlarla o zindanın duvarlarını yıkma gibi girişimlerde bulunmuyorsa. Bu söylediğimiz gibi, fuzlasıyla kanaksanmış sonu. Ama bunun daha endişe verici bir yanı var ki, o da düşmana ken-

dini teslim etmiş olma durumudur. Sanki bütün bunlar yüzyıllar boyu böyle olmuşçasına, herşey çok normal, çok doğalmışçasına kabullenmek. Daha önce de söylediğimiz gibi, düşmanın istediği en önemli şeylerden biri de devrimciler arasında var olan kollektivizmi bozmak, bireyi kişiliksizleştirip tepkilerini köreltmektir. Sanki devrimcilerin tek görevi oradaki bireysel işkence sırasında susmak, saansa dışında gelişen baskıların hiçbirine tepki vermemek... Tamamen düşmanın kuralları kabul edilmiş durumda. Daha şubeye ilk girildi andan itibaren ortamın kendi kuralları yürürlüğe giriyor. İşkenceciler daha en başından "buranın kuralı budur" diye söz söylüyorlar. "Sen susabilirsin ama benim işimde seni konuşturamam" "Artık burada yalnız başımsın. Partin, yoldaşların yok artık. Onlar dışarıda, sen şimdi buradasın ve buranın kendi yasaları var. Baş yere düşünme. Her şey bitti. Artık tek başımsın ve elimizdesin" diyorlar. Evet bireysel tavır almak her devrimcinin yaptığı, yapmaya çalıştığı birşey. Ama kollektif direniş geliştirmemesi onların kurallarının kabulüdür. Mesela kuraldır ki, hücreden bitinin adı okunursa o işkenceye gidecektir ve adı okuman bilire, kalkar, kapı açılır, çıkar gider. İşkencesini girer, işkenceye direnir, bir sonraki saansa kadar gelir hücrede oturur. Oysa bir burjuvazinin, devletin kurallarını tanımadığımız için oradayızdır. Kendi kurallarımızın yasasını geçirmek için savaşıyoruz. Ve ödediğimiz tüm bedeller kendi kurallarımızı uygulamak için. Devleti tanııyoruz, kurallarını da tanııyoruz. Ama şubede oranın, onların kurallarını tanımakla, bir anlamda devleti tanımak ve kabul etmek oluyor. Bu bir devrimci için asla olmaması gereken bir durumdur. Örgütümüzün, kollektivizmin olmadığı yerde bu olur. İşte bu yüzden keskinlikle ölümlü alınması, engellenmesi gerekir.

İç savaşın kızıştığından habsediyoruz. Güzaltındaki kayıplar artıyor. Artık böyle bir süreçte girdik, bundan sonra hücreden, yamından bir insan alınıp götürülecek ve bir daha geri gelmeyecek. Oysa kollektif direniş geliştirdiğimiz ve birbirimizi koruyup, kimseyi vermemeye çalışarak ve hiçbir olaya tepkisiz kalmazsak hırız da olsa bunu yavaşlatabiliriz. Şubeyi dışarıdan farklı düşünmemek gerekir. Mesela bir gösteride polis etrafından sormuşsa, iğnizden bir yoldaşın alınmaya kalkarsa teslim edecek misiz? Elbette hayır. Hayatımız pahasına yoldaşımı-

7. Sayısı elimize
EP/Leninist Merkezi Yayın Organı
ünist'te yayımlanan bu yazıyıTK
en ve güncelliğinden dolayı'Kom
arımızta dergimizzönemind
falarında sunuyoruz.siz okurl
KENCEHANELEREsayfalarında sunsay
ulaşan21e ul21TAŞIMAKIŞ
rganı7. Sayısı elimize
EP/Leninist Merkezi Yayın O
l'te yayımlanan bu yazıyıTK
elliğinden dolayı'Komünis
ituzöneminden ve günc
z.siz okurlarımızta derg
devrimci iç ve ulsayfalarında sunuyoru

zı koruyacağız. Veya herhangi bir devrimci örgütün savaşıları katledildi. Savaş mı kalacaktır? Hayır. Protesto eylemlilikleri, gösterileri yaparsaksa. Bütün bunların işkencehanelerde olması ve aynı sertlikte uygulanması gerekir. Diyelim şubedekeyen bir örgütün savaşılanan katledildiğini duyuyoruz. O örgütün militanları da aynı hücrede yatarız da olsun. Ve aktif eylemlilik geliştirmediler, ne yaparsınız? İmelyatif onlardadır deyip, suskun kalmak yapılacak en büyük hatadır. Hangi örgütten olursa olsun tüm devrim savaşıları bizimde savaşılarımızdır. Düşmanın öldüğüken bile devrim savaşılarımızı sabbı çıktığımızı göstermeli, böyle bir olayı duyar duymasa aktif örgütlü bir eylem geliştirmeliyiz. Mesela sloganlarımızla, coşkumuzla, manerimizle düşmana korku salmalı, huzurunu kaçırmalıyız. Elbette, biz bunları yapınca düşmanın saldırıları, işkenceleşleri de artacaktır. Ama devrimci iradeyi teslim almışsa na yavaşlayacak, oluşturulan örgütlü güce boyun eğdirmeyecektir. Çünkü bu güc coşkulu sakan behirler gibidir, tüm engelleri de sürükleyip aşacaktır.

Biz Leninistler sadece işkencehanelerde bireysel işkence karşısında yaratığımız direniş çığıyla yatınmamalı, bunu zindan duvarlarını yıkarçasına kollektif direniş örgütleyerek ve devrimci coşkuyu işkencehanelerde en yüksekte tutarak Berlemeliyiz. Sloganlarımız, marşlarımız, şirlerimizle düşmana karşı her fırsatta direkt fiili saldırıya geçmeliyiz. Burjuva iç savaşa karşı, devrimci iç savaşıyı yükseltmeliyiz. Yeni gelenekler yaratmak her Leninistin görevidir

ENTERNASYONALİST SAVAŞÇI

ERNESTO CHE GUEVARA

Fidel Castro'nun
Che'nin Bolivya günlerini
anlattığı kitabına yazdığı
giriş yazısından bir bölüm.

Che ve ortaya koyduğu olgıüstü örnek, bütün dünya da, gün geçtikçe daha güç kazanmaktadır. Düşünceleri, kişiliği ve adı, azınlıkların ve sömürülenlerin mücadelesine bayrak olmuştur ve bütün dünya aydınları ve öğrencileri arasında, büyük bir ilgi uyandırmaktadır.

Birleşik Amerika'da bile Zenci hareketi ve sayıları her gün biraz daha artan İberici öğrenciler, Che'yi bir türlüyle benimsemişlerdir. Medeni haklar için ve Vietnam istilasına karşı yapılan en mücadeleci gösterilerde Che'nin resimleri birer mücadele simgesi olarak taşınmaktadır. Tarihte bir kişinin, bir insan, bir örneğin, bu kadar kısa bir zamanda ve böylece güçlü bir tutkayla evrensel bir nitelik kazanması son derece enderdir, ya da hiç görülmemiştir. Bu, Che'nin bugünün ve gelecek de yarının dünyasını belirleyen enternasyonalist düşüncesini, en katıksız ve en çıkar gözetmez biçimde temsil etmesinden doğmaktadır.

Geçmişte sömürgeci güçler tarafından edilen, sömürülen, bugüncü Yankee emperyalizminin son derece büyük bir adalet-sizlik, gerilik ve eşgitsizlik içinde tuttuğu bir kıtada, devrimci mücadeleyi, evrensel bir soluk gibi, emperyalist ve sömürgeci metropollere kadur tayan bu eşi bulunmaz kişi yükselmiştir.

Emperyalistler bu örneğin gücünden ve onu tanıtabilecek herşeyden çekinmektedirler. Onları günlüğü yayınlamaktan alkoyan, kitabın temeldeki özmidir: olgıüstü bir kişiliğin canlı anlatımı, barut fişleri arasında, hergünkü sıcak ve gerilim içinde yazılan bir gerilla dersi, halkları köleleştirilenler karşısında, kiralık orduların karşısında Latin Amerikanın güçsüz olmadığının gerçek ispatı...

Kendilerini Marksist, komünist olarak kabul eden, ya da kendilerini lafa, başka unvanlarla süsleyen ve Che'nin yanlı-

dığını söylemekten, onu maceracı diye nitelendirmekten, ya da içlerinden en az saldırgan olanları gibi, "öldüğünde Latin Amerika'da devrimci mücadelelerin de son bulacağı" bir idealist diye nitelendirmekten çekinmeyen sahte devrimcilerin, oportünistlerin ve her türlü gaitatın hiçbir zaman bilinmemesinde onların (emperyalistlerin -) çıkarı da olabilir. Bu kişiler, "Teoriksel bir gerilla ve bu düşüncelerin en büyük savunucusu olan Che, gerilla savaşında öldüğüne ve hareketi de Bolivya'ya kurtarmadığına göre, bu, ne kadar yanlış davranıldığını gösterir..." diyorlar. Bu savallılardan kaç tanesi, akıl yürütme tarzlarının, tasvirlerinin emperyalizm ve en gerici oligarşi yapılarınınla tümüyle uyumsuz karşısında yüzleri kızarmadan, Che'nin ölümüne nasıl sevindiler?

Bu kişiler başka türlü davranımlarını için daha ileride anlaşılacağı gibi, gerçekte gerilla gruplarını yoketmeyi, devrimci hareketi yavaşlatmayı, kendi göllüğü ve utanç verici, siyasi uzlaşmalarını zorla benimsetmeyi amaçladıkları halde bir ara gerillalarla birlikte silah mücadelesine bile katılarak, hain yollarla ya da kendilerini baskı göstermeye çalışıyorlar: bu yolla, halk için ve halkın kurtuluşu için çarpışmak istemeyen ve hiç bir zaman çarpışmayarak olanlar, devrimci düşünceleri kitlelerin için ne bir ipriği ne de mesajı olan dogmatik ayron haline sokarak karikatürleştiriyorlar, balık mücadele örgütlerini, bu kıtanın sömürülen halklarının gerçek çıkarlarıyla hiçbir ilgisi olmayan siyasetleri savunma araçları, iç ve dış sömürücülerle uzlaşma araçları haline getirenleri, baskı göstermektedirler.

Che, mücadele sırasında ölebileceği ihtimalini son derece doğal karşılıyordu ve özellikle son yazılarında, bunun Latin Amerika'da devrimin kaçınılmaz bir sonucu olduğunu düşünürken vurgu yapıyordu. *Tricontinental'e* gün-

derdiği mesajda bu düşüncesini bir kez daha ileri sürmüştü: "Tüm eylemimiz emperyalizme karşı bir savaş narazıdır... Ölüm nereden ve nasıl gelirse gelsin... Savaş sloganlarımız kulağın kulağına yapılıncak ve rahatlarımız elden ele geçerse ve başkaları mitrilyöz cesleriyle ve de savaş narazılarının cesurcelerimiz ağır yabancılara, ölüm hoş geldi, işte geldi!"

Che, kendisini devrimin bir neferi olarak görüyor ve devrimden sonra hayatta kalma yolunda hiç bir çaba harcamıyordu. Bolivya'daki mücadeleyle birlikte Che'nin düşüncelerinin de başarısızlığı uğradığını savunurlar, gene aynı basit görüşle Marksizmin kurucusu da dahil, bütün büyük devrimci düşüncüler ve öncülerin düşüncelerini de yadsıyabilirler, çünkü onlar da eserlerini sonuçlandıramadılar ve soylu güçlerinin ürününe ghermediler.

Kuba'da, Mart ya da Mayıs'ın mücadelesinde ölmelemler, kurtuluş savaşının sonundaki Yankee müdahalesi sırasında, sosyalist devrimin Julio Antonio Mella gibi herkeste hayranlık uyandıran sömürülen emperyalizmin hizmetinde ki ajanlar tarafından öldürülmesi, yüz yıl önce başlayan bir hareketin zamanla başarıya ulaşmasını engelleyememiştir. Ve hiç kimse bu öncülerin uğruna savaşmışları doğruya ve Kuba devrimcileri her zaman etkilemiş olan başka düşüncelerinin geçerliliği konusunda şüphaya uyandıramaz.

Che'nin günlüğünde yaptığı gözlemler, başarıya ulaşma olanaklarının ne kadar gerçek, gerillanın birleştirici görünümüne kadar görkemli olduğunu değerlendirilebilmemizi sağlamaktadır. Bolivya'daki rejimin hızla çökmesi ve güçsüzlük belirtileri göstermesi karşısında Che günleri yazıyordu: "Fönetim büyük bir hızla çürümekte. Şu anda 100 tane daha ölümlerimizle karşılaşma ne kadar acı verici"

Che, Kuba'daki deneyi sayısında, küçük gettılı grubumuzun kaç kez yokolma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığını biliyordu. Böyle bir durum doğarsaydı, bunun nedeni ne oluyorsa yalnızca raslantılar ve savaşın önceden saptanamayan yanları olacaktı; ama, bu durum, herhangi bir kişiye çizgimizin yanlış olduğunu düşünme ve bunu, devrim umudunu karmak ve halklara ateşlik duygusunu soğutmak için örnek olarak kullanma hakkını verirmiydi?

Tarih ilk başta başarısızlığı uğramaktan kurtulmayan devrim hareketleriyle dolu. Örneğin, Kuba'da da halkın silahlı mücadelesinin kesin başarıya ulaşmasından altı yıl kadar önce, Moncada deneyimi yaşanmıştı mı?

Santiago'daki Moncada Kışlasına saldıran 26 Temmuz 1953 tarihi ile, "Grozno" çıkartmasının yapıldığı 2 Aralık 1956 tarihi arasında geçen süreçte, pekçok kişi, tam donatılı modern bir ordu karşısında devrimci mücadelelerin her türlü perspektiften yokun bulunduğuna, ve bir avuç savaşçının atredildiği eylemin, "derin yanlış" içinde bulunan akıl evellerinin ve idealistlerin hayali olduğunu düşünüyorlar. 5 Aralık 1956'da, deneyli gerilla müfrezesinin uğradığı ağır yenilgi, ve tümüyle dağılması, bakötümser kehanetleri tümüyle doğrular gibiydi. Ama, yalnızca 25 ay içinde, gerilladan arta kalanlar bu orduyu yoketmek için gerekli güç ve deneyi edinmişti. Devletleşmek için her devrimde, her türden kolay alanda yığıla bahane bulunabilir, ve dağılılığı elde edememenin tek yolu da hep bu olacaktır. Che, düşüncelerinin gerçekliğini göremedi, ama onları kendi kanıyla suluyarak güçlendirdi. Kendini eleştiren eşite devrimcilere gelince; onlar siyasi alçaklıkları ve ebedi eylesizlikleriyle birlikte, kendilerine özgü bulduklarıyla yaşamaya devam edecektir. ■

İŞ KAZALARI

Yeni sömürge ülkelerin proleterleri her türlü iş güvencesizden yoksun, sağlığını kullarlarda her an iş kazalarıyla karşı karşıya ve acıfat teratileriyla çalışıyorlar, bu ülkelerin bireyleri yeterli yatırımlar yapılmadığından hiçbir zorluklarla ulaştıkları emperyalist ülkelerde göçmen kapak işçi olarak her türlü insan haklarından yoksun, her türlü insanca beklentiden uzak, iş kazalarıyla karşı karşıya kölelik koşullarında, her an şiddetle karşı karşıya yaşıyorlar.

Bizim gibi ekonomik, sosyal, politik bağını yarı sömürge proleterlerinin diğer emperyalist ülkelerdeki proleterlerden farkı şudur; birincisi, emperyalist ülkeler yıllardır kanamı ilğini emerek geri bıraktıkları Asya, Afrika, G. Amerika ve Avusturalya halklarının zenginliklerini bir bölümünü kendi proleterlerine sus payı olarak vererek olan etkisizleştirilmiştir, ikincisi sosyalizmin başkısıyla bir çok sosyal haklar vererek sınıf mücadelesinin önünü kesmeye çalışmışlardır. Bu iki beden çalışma güvencesi, sağlıklı çalışma ortamı, kass işgünü, iş kazalarının en aza indirilmesi ve sigortası, sendikası hemen hemen "soruşturmuş" bir proleter oluşturmuştur. Bujuvalaştırılan proleterya kendi rahatının hominmasıyla, burularda, ezilen, sigortasız ve kaçak çalıştırılan yeni sömürge ülkelerle bireylerine gözlerini kapatmış ve görme mezlikten gelmiştir.

Türkiye ve Kürdistan'da son zamanlarda sıkça karşılaştığımız iş kazaları, sigortasız ve sendikası çalıştırılan insanların yaşadığı koekunç vurdum duymazlığı gözler önüne seriyor. Artık örgütlü bir mücadeleinin gerekliliği kendini olmasa olmaz bir şekilde önümüze koyuyor. Her gün iş işi yaşadığımız bu drama gözlerimizi kapatamayız. Yuz-

buşturulan sendikalarımız işler hale getirmeliyiz. Yeni dinamik örgütlenmeler oluşturmalıyız. Kolektif örgütlenmeler içinde yapılacak mücadele hem bugünkü sorunuzu üçel olarak çözecek, hem de geleceğin yapı taşlarını oluşturacak ve bize deneyim kazandıracaktır.

Bir temizlik işçisi, hiç bir sağlık tedbirini almıyaz, maskesiz ve çoğu zaman eldivensiz, işi bittiğinde dış alacak, elbisesini değiştirecek yeri bile yok, her gün hastahaklarla karşı karşıya, sendikası işlevsiz, öüm çok erken bulur onu. Bir taktatil işçisi kendinin olan birkaç saati bile kalmaz, yaşamını dokur ilmiklere. Bir itfaiye eri, yanmaz giysisi, maskesi yok, çağın zamanı medeniyetle söndürür yangınları. Bir İGDAŞ işçisi, binlerce kilogramlık basançlı gazla itilir maskesiz ve tedbirsiz, bedeniyle kaçıyor gaz kaçaklarına. Oto sanayinde çalışan bir çocuk işçi, hoya kokuları için-

de, okajien kaynağı karşısında çapakla karşı karşıya ne maskesi bilir ne de koruyucu gözlüğü. Bir maden işçisi, metrelerce derinliklerde grizuya haber vermez faneri bile asırtmaz ondan, mühendis yoktur, ucuza gelsin diye, göçük tedbiri yoktur, çöken toprağın altında kalır bir gün umutları. Bir inşaat işçisi ne koruyucu kemeri, ne sigortası, ne saad vardır emek güllünde, ve bir haranzadenin belki emirliğinde temel bedeniyle utlar yapıları. Bir deri işçisi, kanserojen maddelerle çürütür bedenini. Bir ağır sanayi işçisi gürültü ve zehirli gazlarla işçisi, bir gün bir hanca buralar kolunu, bacağına, sendikası işlevsiz.

Dokümanlar kesireler partizanlar; bilgin, dar görüşlü kıyakçılarla. Ne iş hayatı eğitimi vardır, ne köçük mallyetlerle alansibelecek tedbirler. Teçhizatlar eluslar arası ulaşımlarla zorunlu hale getirilmiştir. Oysa çalışanın bilgisi yoktur. Çünkü sendikaları bile sermayeye satılmıştır. Öler gider bir işçi bir iş kazasında, arkaadaların kollarına tekme yensiklen korkunklarından sesini çıkarmaz. Oyle ya işsizliğin bu kadar yüksek olduğu bir ülkede çalışma ayrıcalığına sahipler. Sahipsizdir ölen, ucuza da ucuza da yaşana. Tazminatla halledilir ölümün acısı. Timsah gözyaşları birgün soruya kalmaz. Yeni bir gün yeni kazalarla gelir.

İşsizlik venderesine alır insanları, çok iyi biliniz oysa; sesini çıkarmadıkça, angurya artar, kasslar artar, öreeller düşer, oysa öyle bir çözüm var ki; kendilerini alan bir düzende; merkezleri olacakları bir dünyada işçiler, emirle ve belirleyici olacakları öyle güzel ve yeni bir dünya...

Ceylan İKİZPİNAR

ANTİ MARKSİST GÖRÜŞLERİN ELEŞTİRİSİ

Devrimci Emek
Kitap Dizisi:8

YAKINDA ÇIKIYOR!

EKONOMİZM SENDİKALİZM

Devrimci Emek
Kitap Dizisi:9

YAKINDA ÇIKIYOR!

ZAFER..! ÖZGÜRLÜK İÇİN SAVAŞANLARIN OLACAK..

TC'nin her zafesinde daha vahşi ve pervasızca saldırdığı; tümüyle yokedmeye çalıştığı, Kürt Halk Hareketi, tekele burjuvazinin karşısına, çelik gibi ve daha fazla güçlenerek çıktı. Kürt Halk Hareketinin, güçlenmesi; ilhakçı ve işgaleli TC'nin -agamen güçlerini- egemenliklerini tehdit etmesi, sermaye sınıfını çileden çıkardı. Son olarak, gelişen ve güçlenen Kürt Halk Hareketini ezme ve yok etmek için, 1 Mayıs ortalarında TC Ordusu Güney Kürdistan'a esildim düzenledi. İşgaleli ve ilhakçı TC Ordusu, Kürt halkına yönelik her yeni saldırı ve katliamına bir önceki saldırısından daha fazla askeri ve teknik güç yığıyor. Her zafesinde, kısa sürede, Kürt Halk Hareketini ezmeyi ve sömürdüğü savaşı 'artık' bitirmeyi, zafere kazanmayı amaçlıyor. Fakat her saldırıya karşı Kürt Halk Hareketinin direngenliği ile karşılaşıyor olması ve savaşı çok uzun süre devam etmesi, TC Ordusunu zor duruma sokmuştur. Faşist ordu prestijini kaybetmiş, 'güçlü ordu' imajını yitirmiş ve morali bozulmuştur. 'Kürt Halk Hareketini bitireceğiz!' söylemesi ve her zaman olduğu gibi, saldırılarının yine fiyaskoyla sonuçlanması, orduya karşı güvenizliği de baskınlarda getirmiştir. Ordu varolan kötü konumundan kurtulmak ve 'üstünlük' sağlamak için; Güney Kürdistan'a en kudurgan şekilde saldırıyor. Ordu bu saldırısında da; daha fazla asker, ekonomik güç ve silah gücünü devreye soktu. Güney Kürdistan'a yönelik bu saldırılarından kısa sürede başarı kazanmayacağına inanıyor. Fakat Kürt Halk Hareketinin büyük bir direngenliği ve yürüttüğü gerilla mücadeleleri sayesinde savaş uzamıştır. Savaşın uzuyor olması, Kürt halkının haklılığına ve faşist TC'nin saldırgan niteliğine, fakat bir savaş yürütüyor olmasına emekçi kitlelere göstermekte, Kürt Halk Hareketinin gücünü daha fazla artırmaktadır.

Kürt halkı bu savaşın *düzen-katim* savaşı olduğunu biliyor ve bu savaşın zafere çık-

ılmak için kararlı bir şekilde savaşıyor. Kürt halkının yürüttüğü savaşı kararlılığı ve devrimci nitelikte olması sayesinde ki; TC Ordusu en ağır yenilgilerinden birini bu savaşta almıştır. Ordu, en fazla bu saldırıya güç yığmış ve en büyük yenilgisinden birini bu savaşta almıştır. Ordunun daha fazla kudurganlaşması ve saldırgan olması da zaten yenilgisinden dolayıdır. Moralî bozulmuş ve yenilen bir ordu can havliyle pervasızlaşır, saldırganlaşır. Bunlar onun son çırpınlarıdır ve faşist TC yenilgiye mahkumdur. Kararlı bir şekilde savaşarak kazanılan Kürt halkıdır. Zafere kazanılmaz olarak Kürt halkının olacaktır.

TC, Kürt Halk Hareketi karşısında kendi gücüne fazla güvenmiş gücünü abartmıştır. Dünyanın sayılı ordularından birine sahip olması Kürt Halk Hareketi karşısında bir 'avantaj' gibidir. Fakat Kürt halkının yürüttüğü gerilla savaşı sayesinde (yür kaç taktiği) bu taktikte gerillaların ordunun karşısına nereden çıkacağı ve nasıl varacağı belli değildir. Ordu hiç beklenmediği yerden her an bir gerilla grubunun saldırısına uğrayabilir ve uğruyor. TC Ordusunun çok yetersiz olduğu anlaşılıyor. Kürdistan'ın her karış toprağında ordu karşısında gerillaları bulmuştur. Ordu, sürekli dağları, köyleri ve şehirleri bombalıyor, fakat gerillalar bir süre sonra bombalanan bölgede tekrar faaliyetlerini, eylemlerini sürdürüyorlar ve ordu daha fazla çaresizleşiyor. Yani kısacası, faşist ordu Kürdistan'da 'görünmez düşmana' savaşmak durumundadır.

Faşist TC Ordusu savaşı çok geniş alana yaymıştır. Kuzey Kürdistan'dan Güney Kürdistan'a kadar, TC'nin savaşı bu kadar geniş bir alana yayması, güçlerini bu şekilde bölmesi ve dağıtması yenilgisini, kesinleştirmiştir. Zaten faşist ordunun savaşı Kuzey Kürdistan'dan, Güney Kürdistan'a yayması; Kuzey Kürdistan'da savaşı kaybettiği içindir. Şimdi ise savaşı Güney Kürdistan'da da kay-

bediyor. Kürt Halk Hareketi burada da büyük zafere kazanıyor. Bu da gerillaların ve Kürt halkının moralini ve savaş gücünü oldukça yükseltiyor. Daha geniş kesim bu savaşa katılmayı sağlıyor. Savaş daha uzun sürece yayılıyor ve bu durum da TC Ordusunu güçten düşürüyor. TC ordusu 'Zap' kampının bir bölümüne girmiştir. Ve 'güçlenmez olan' Zap Kampına girdik. 'Zap'ı zaptettik' diyerek, büyük yığıntılar koparmıştır. Fakat görülen o ki; şu an orada kapana kısılmış kalmıştır. Şimdi, nasıl daha az kayıpla geri çekileceğini hesaplarını yapmaktadır. Zap Kampıyla ilgili TC'nin çıkardığı büyük şarjörlerin ne kadar boş olduğu ortaya çıkmıştır. Ordu, araya girerek prestijini yeniden kazanmayı moral bozukluğunu gidermeyi amaçlamıştır. Fakat ortaya çıkan durum, faşist ordunun Zap Kampındaki zafere- prestijini kazandırmaması, aksine, daha fazla prestij kaybı, moral bozukluğu ve güvenizliği beraberinde getirmiştir. Aynı zamanda da askeri yenilgisini bütün herkesin gözleri önüne sermiştir.

Ordu, savaşı bu kadar geniş alana yayarak büyük bir bata çıkmış ve aynı şekilde tarihinin en ağır yenilgisine almıştır. Bu yenilgi o kadar büyüktür ki; devletin kendi adamları bile bunu çeşitli şeklide dile getirmiştir. Erbakan, yaptığı bir açıklamada; "bu yenilginin sebebini hükumete yitirmek istiyoruz" diyor. Ve daha da ileri giderek, yıllarca hidretçe dediği halde, bir türlü bu savaşı bitiremediğini söylüyor ordunun. Bu söylemler -her ne sebeple söylenirse söylenir- TC Ordusunun, Kürt Halk Hareketi tarafından yenilgiye uğratıldığını resmi ifade eder.

Bu günlerle beraber, TC Ordusunun, Kürdistan'dan çekilmeye başladığıyla ilgili haberler çıkmaktadır. Bu haberler şayet doğrusu, ordunun daha fazla savaşarak gücünün kalmadığı, yenilgiyi kendisinin de kabullendiği ve artık yapacak bir şeyinin olma-

diğini kabul ediyor demektir. Ordunun geri çekilmekten başka yapacak bir şeyi yoktur. Egemen güçlerin, Kürt Halk Hareketi'ne saldırıp onu yoketme planları geri tepmiş, asil Kürt Halk Hareketi, saldırı konumunda olup orduyu perişan etmiştir. "Zafer" elde etmeden de geri çekilmeler bunun ifadesidir.

Kürt Özgürlük Hareketinin çetin bir savaş yaşadığı, böyle bir süreçte ezen ulus işçi ve emekçilerine, komünistlere büyük görevler düşmektedir. En başta mücadeleyi daha da yükseltmek görevi vardır. Özellikle bu süreçte mücadeleyi yükseltmenin önemi çok büyüktür. TC'nin Güney Kürdistan'daki savaş nedeniyle ilyice sayıf düştüğü, güçlerini dağıttığı ve ordunun üst üste yenilgiler aldığı bir süreçte, bizim de, ezen ulus işçi ve emekçileri olarak mücadeleyi daha fazla yükseltmemiz gerekiyor. Devletle çetin bir savaşım içerisinde olmamız gerekli. Tekelci kapitalist devletle, işçi ve emekçiler arasındaki çelişki derinleşirken, keskin kopuşu sağlamak ve devrimci iç savaşımızın daha da geliştirmemiz gerekiyor. Bu aynı zamanda ezen ulus olarak; Kürt halkına (ezilen ulusa), TC ile girdiği ölüm-kalım mücadelesinde destek olarak biraz rahat nefes aldurmak ve tarihsel olarak varolan "ezen ulus" güvenliliğini yitirmek için de şarttır.

Bizim, ezen ulus işçi ve emekçileri, komünistleri olarak mücadeleyi yükseltmemiz Kürt halkının bu savaştan daha büyük zaferler kazanmasını da sağlayacaktır. Ve bu zafer, sadece ezen ulus işçi ve emekçilerinin değil, ezen ulus işçi ve emekçilerinin de zaferi olacaktır. "Başka ulusları ezen bir ulus asla özgür olamaz" sözüde zaten işçi ve emekçilerin kurtuluşunun hem ezen, hem de ezilen ulusun işçi ve emekçileri için olacağını anlatır. Aynı ekonomik ve toplumsal koşullara dayanan Kuzey Kürdistan ve Türkiye devrimi de enternasyonalizmin eseri olacaktır. Bu devrim enternasyonal temelinde gelişip güçlendiğinde başarıya ulaşacaktır ancak. Proletarya enternasyonalizmi eylemimiz, devrimci savaştan hiçbir şeydir. Egen, Kürdistan da bir kurtuluş mücadelesi verilirken bulduğumuz alanda birşey yapmıyorsak, proletarya enternasyonalizminden de (devrimin enternasyonalist niteliğinden de) söz edemeyiz. Enternasyonalizm, devrimci savaş alanında kendini gösterir. Ezilen ulus savaştan, ezen ulusun işçi ve emekçileri, devrimcileri, "suskun" seyrediyorsa, orada "Halkların kardeşliğinden", "Enternasyonalizminden" söz edilemez. "Kardeşlik", "dostluk" da en iyi

pratikte ortaya çıkar. Bu konuda bir tek LENİNİSTLER pratiğiyle enternasyonalist temelinde, mücadele birliği anlayışına uygun olarak savaştığını göstermiştir. Eksek ve yeter-siz de olsa elinden geleni yapmaya çalışmıştır. Süreç oylesine hızlı ve ayrıntısız ki, artık "söze" değil, "pratiğe" bakılıyor. Kürt halkına söze, yanlarında olduğumuzu söylemenin hiçbir anlamı kalmamıştır. Bunu ancak pratikle gösterebiliriz. Pratik olarak yapacağımız her eylem, atacağımız her adım, devlete vuracağımız her darbe, Kürt halkının yanında olduğumuzu gösterecek ve Kürt halkının savaşı kazanmasına katkıda bulunacaktır. Yıllardır Kürt halkını ezen bir ulusun sosyalistleri olarak ancak pratikte kazanabiliriz.

Özellikle bu süreçte pratiğin önemi oldukça fazladır. Sürecin hızlığından ve yaşanan ölüm-kalım mücadelesinden dolayı, artık sayımlara yazıp-çizmenin anlamı yoktur. Pratik eylemleri yükseltmenin ve hızlandırmanın olmazsa olmaz olduğu bir süreç yaşıyoruz. Bu süreçte özellikle askeri görüşek saldırılar düzenlenmelidir. Silahlı savaşı yükseltmek ve görüşek askeri saldırılara girişmek sınıf savaşımının ve iki ülke devriminin temel görevi haline gelmiştir. Elbette bu saldırılar, başta ordu olmak üzere devletin tüm zor kurumlarına yönelmelidir. Devrimci kitle eyleminin önündeki engellerin tamizlenmesi, düşman sollarının moral bozukluğu taşımak, devrim güçlerinin ise moral güç ve savaş kapasitelerini artırmak için bu yöntem temel bir önem kazanmıştır.

Bu da savaşan Kürt halkının, işçi ve emekçilerinin verdikleri mücadeleye büyük katkıda bulunacaktır. Ölüm-kalım savaşında Kürt halkının yanında olmak, ezilen ulusun sevgisini, güvenini ve dostluğunu kazanmanın en önemli koşuludur. Anlatmaya çalıştığımız gibi, bu da pratikte kazanılır. Pratikte Kürt halkının yanında olarak, mücadeleyi yükseltmek.

Kürt halkı için mücadele etmek, Türkiye'deki işçi ve emekçilerin; kapitalizmden kurtuluşunun, kendi öz kurtuluşunun gerçekleştirmek için de gerekmektedir. Sorun sadece Kürt halkının güvenini kazanma, Kürt halkına destek olma sorunu değildir. Sorun mücadeleyi yükseltmek, mücadeleye imke kazandırmak ve kapitalist sistemi yerle bir etmek sorunudur. Kapitalist sisteme karşı yürütülen mücadele, tüm ezilenlerin kurtuluşuna sağlayacağı gibi, Kürt halkının da kurtuluşuna sağlayacaktır. Ve Kürt halkı

için yapacağımız her eylem, vereceğimiz her mücadele, aynı zamanda kapitalist sisteme de yönelerek; işçi ve emekçilerin kapitalizmden kurtuluşu için de olacaktır. İşçi ve emekçilerin Demokratik Halk İktidarı kurmalarının yolu, Kürt; halkı içinde savaşmaktan bu savaşı yükseltmekten geçer. Yaşanan süreç, Kürt ve Türk halklarının ortak mücadelesini, mücadele birliğini geliştirme için uygun ortamıdır. Devlete vuracağımız her darbe, Kürt ve Türk halklarının ortak mücadelesini geliştirecektir. Mücadele birliğini gerçekleştirmenin ve geliştirme zamanıdır. Gözüpek askeri saldırılar, Kürt halkının varolma-yokolma savaşını verdiği bir dönemde mücadele birliğini sağlamak açısından önemlidir.

Türkiye işçi, emekçi, devrimci ve sosyalistleri olarak, bizler burada, Türkiye'de ikinci cepheyi açmalıyız. Güney Kürdistan saldırısında ordunun düşmesine yukarıda da anlatmıştık. Ordunun savaşta gerçek bir alan yayıldığı, kuvvetlerini dağıttığı ve yenilgi üstüne yenilgi aldığı bir dönemde bizlerin de, ikinci cepheyi açmamız, orduyu, daha da yoracak, güçlerini dağıtacaktır. Ordunun sadece Kürdistan'a değil, Türkiye'ye de yönelmesi gerektirir. Savaş Türkiye'ye de yaymak ve mücadeleyi yükseltmek, TC'nin en sağlam dayanağı durumundaki orduyu çökertecek, ordunun savaş gettini yitirmesine sebep olacaktır. Sonuçta, işçi ve emekçiler, Kürt halkını somutren, kölelik zinciri altında tutmaya çalışan bu sistemin yıkılışı hazırlanacaktır.

Kürt halkının çetin bir mücadele verdiği ve ölüm-kalım savaşını yaşadığı bir süreçte sessiz kalmak, faşist devlete yönelik pratik savaş içerisinde olmamak, ezilen Kürt Halkının karşısında, faşist ordunun yanında olmak demektir. Bizlerin ezen ulus sosyalistleri, devrimcileri olarak daha çok pratik içerisinde olmamız ve Kürt halkına yalnız olmadığımız pratikle göstermemiz gerekiyor. İhakaç ve işgale fişist TC Ordusunun Kürt Halk Hareketini ezme ve yoketmek için giriştiği Güney Kürdistan saldırısı boş çıkmaya başları bile. Kazanan Kürt halkıdır. Zafer Kürt halkının olacaktır.

YAŞASIN KÜRT-TÜRK HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ!

YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ!

Ecem BERFİN

Marxizm bilimsel bir içgüdüdür. Doğu bilimlerinin kökünde Antik çağlardan beri dayanışma üzerine toplumsal olayların bilimsel temelde anlaşılabilmesi Marxizminin bağlamıdır. Bunun nedeni, toplumsal olayların daha karmaşık süreçlerden oluşması daha fazla gelişmesi, ve tarih ve bakışta sınıf çıkarlarının ön planda olması olabilir. İkkel konumsal toplum rubinlerce yıl, köleci toplum binlerce yıl, feodal toplum yüzyıllarca yıl sürmüştür. Kapitalist sistemin tarihi de daha kısa sürmüştür. Görüldüğü gibi toplumlar geliştiçe tarih bu kadarlanarak artıyor, ekonomik, kültürel, sosyal ilişkiler daha karmaşıklaşıyor.

Toplumsal olayların doğru değerlendirilmesi yapabilmek için gereken teorik bakış açısı, tarih bilimine de çok farklı bir açıyla geliyor. Marxizmin-leninizminin teorik bakış açısını hiç daralmadan yeni olay ve olgulara uygulanacak öncü bir hareketin temel bir gücüdür.

Teorik ist anlamak ve anlamak gerektiriyor. Teorik kavir etmek çok farklı bir şeydir. Kendiliğinden bir bilinç bir olaya bir olayı teorik olarak (betimlemek, gözlenen fenomenlere aktarmak) açıklamak arasındaki farkı anlamamız. Teorik bir bakış açısına sahip olabilmemiz ilk olarak bir olaya, bir olayı teorik etmekle onu açıklamak arasındaki farkı anlamaktır. Örneğin, deney yaparak bir süreçten elektrik akımını ileriye götürüyoruz. Ve bu sonucu gözle ifade ediyoruz. "Tuz çözeltileri elektrik akımını iletir" Bu bir betimlemedir. Olayı sadece gözlemlediğimizdir. Bütün bir sonuç bil olana anlamlı anlamak bakımından bir adım ileri götürüyoruz. Çünkü, bu çözeltiler elektrik akımını neden iletir? Nasıl iletir? Bu olayın nasıl yapılabildiği vb sorulara bile cevaplanır. Bu sorulara cevaplanmak için deney ve gözlem yaparak, bir bu noktada teorik devreye girer. "Tuz çözeltiler içindeki iyonlar elektrik akımını iletir" Bu alan hem daha karmaşık hareket gözlemlenmeden oluşur, hem de nesnel zorunluluğu yanında ve karşısında bilinç eğilimi devreye girer. Toplum biliminde deneyellik (ampirizm) daha da çok yer alır.

Böylece şu yargıya varıyoruz: deney ve gözlemin sonucu bil sonuçları yani sadece gözlenen anlamı, yani açıklama ancak teorik olarak mümkündür.

Bu güne kadar ki bütün bilimsel keşiflerde deneyimi gözlemle olan teorik kavramlar (parçacık) mekanizmasını geliştirilmesiyle daha da belirleyici hale gelmiştir. Kuantum mekaniği deney ve gözlemin gözlemlenmesi üzerinden yapıldığı bir alandır. Bütün atom altı parçacıklar (elektron, proton, foton, nötron vb.) bu alana dahildir. Bu parçacıklar çok yüksek

TEORİK KAVRAYIŞ VE DENEYİCİ DARGÖRÜŞLÜLÜK

enerjilere sahiptirler ve çok yüksek hız ve frekanslarla hareket ederler. Bunun Kuantum teorisini mantıksal-sel süreçlerle geliştirilen Werner Heisenberg bu parçacıklar üzerinde deney yaparak teorisini doğrulamak istediğinde deneylerin bir çoğunun teorik olarak sonuçlar verdiğini gördü. Buna rağmen teoriden vazgeçemeyen Heisenberg bir süre sonra teorik deney arasında gözlenen gelişmiş belirsizlik ilkesinde açıkladı. Belirsizlik ilkesine göre, belli bir anda konum ve momentum (kütle x hız) birlikte ölçüldüğünde en az plashi sabiti kadar bir belirsizlik taşınması kaçınılmazdır. Bir başka deyişle bir parçacığın belli bir andaki konumu ve momentumunu birlikte ölçülemez. Parçacığın hızı arttıkça belirsizlik oranı artacaktır. Konum ve momentum birbirini dışlamaz en büyüğünden en küçüğüne kadar bütün cisimlerde vardır. Fakat küçük cisimleri gibi büyük cisimlerde belirsizlik oranı hesaba katılmayacak kadar küçüktür.

Belirsizlik ilkesinin bir başka yönü daha vardır. Parçacıklar o kadar küçüktür ki onları gözlemlerken ister istemez hareketlerine ve konumlarına etki ederiz. Örneğin bir elektronun belli bir andaki konumunu belirlemek için üzerine gönderilen ışık tanelikler (fotonlar) elektronun parçacığında onun konumunu değiştirirlerdir. Bu nedenle alınan gözlenen elektronun doğru yerini göstermeyecektir. Bütün bu nedenler bir anın geldiğinde teori doğru olsa da deney teorik varsayılabilir. Bu yüzden parçacık fiziğinin teorinin ötemi birkaç kez daha artar.

Toplumsal olayların gelişince, bu alan deneyel belirsizliğin kuantum fiziğindeki kadar daha fazla olduğu bir alandır. Bu alan hem daha karmaşık hareket gözlemlenmeden oluşur, hem de nesnel zorunluluğu yanında ve karşısında bilinç eğilimi devreye girer. Toplum biliminde deneyellik (ampirizm) daha da çok yer alır.

Kurtuluş çaresi boğazına kadar bu yanlışlığın içine batmış bir çerece. Kilitlenmiş en geniş düşünceyi bir çerece devletin savaşçılarını için sürekli okunmak gibi kültürel öğretilerle niteliği feda etmek bu deneyel dar görüşlülüğün bir sonucu. Yeni bir çığırına bilinç olarak benimsenmiş deneyim bu deneyel dar görüşlülüğün ne boyutlara ulaştığını gösteriyor. Anket çalışmaları iki amaç halk için Kurtuluş dergisine 28 Haziran 97 tarihli 30. sayısında şöyle belirtmiş (numaralar bize sınırlı):

1. "Anketler bu maddede halkın kendi anlayışını kendilerinin yapması, düşünüşünü hayat bulacağı anlamda, halkın yanlış kestirilmelerine karşısında somutlanacağı bilgilenenleri bir haline getirebilir" S(30).

2. "Evet halkımıza ne istiyor, nasıl nasıl yaşamak istiyor, öncelikleri neler, maddi anlamda, manevi anlamda onun öncelik verdiği şeyler bütün kafamızdaki halkı gereğiyle ne ölçüde yapıyor, her anketlerde bütün bunlara belli cevaplar almaya çalışıyor" S(30)

Görüldüğü gibi birinci amaç anlayışlarının halkın bilimsel olarak, düşünüşü de halkın (daha doğrusu bireylerin) şu andaki durumunu belirlemeye yöneliktir. Bu iki amaç arasında nasıl bir karşılık olduğu görülebilir. Halkı yönlendiren, aynı anda halkın durumunu belirlemek mümkün değildir. Bu ikisi birbirini dışlar. Birinci amaç gereği daha uygundur. Çünkü her anket ister istemez içinde bir yönlendirme unsurunu taşır. Yukarıda belirsizlik ilkesinin bir yönünden küçük parçacıklara gözlemlenirken etkilenmesi olduğu bu nedenle onların gerçek konumu ve hareketlerinin belirlenememesiyle ilişkilendirilir. Toplumsal parçacıklar olan bireyler de en az az insanın parçacıkları kadar etkileyecektir. Sorular sorular, cevapları, cevap sıkları, araştırmaçılara duralan güven ya da güvenilmezlik, bireyin anket cevapladığı ortamı, o anki ruh hali bütün bunlar bireyin gerçek durumunu doğru kestirmeye engel olur. İkinci bu anket etkiler bireyin değerlendirilmesini de engeller olabilir. Her elektron-aynı biçimde hareket eder, aynı etkiye aynı zamanda tepki verir, fakat bireyler tepki değişir. Kendiliğinden de olan bilinç unsuruna vardır. Bu nedenle farklı bireyler aynı bir şey için (sadece) farklı farklı tepkiler gösterirler. Bu durum anketlerdeki belirsizlik oranını belirler. Bu nedenle toplum bilimlerinde sabit sonuç almamız mümkün değildir. İstatistiksel ortalamalardan da söz edilemez. Toplum bilimlerinde istatistiklerin tamamı halkın bir anlamı vardır. Bu nedenle toplum bilimlerinde sabit sonuç almamız mümkün değildir. Aynı anlamak ve görülebilmek teorik bir kavrayışla mümkündür.

İkinci anket bütün yönlendirmeye unsurlarından, birey de tüm anket etkilerden arındırıldı, halkın yitirilmesi (toplumsal hareketin yönü) belirlenebilir mi? Yani de belirlenemez. Çünkü kuantum fiziğinin bir yansıması, bütün kuantum olguların par-

çalarını farklıdır, aynı ortama ya da etkilere düşer. Bu yeni toplumda da geçerlidir. Toplumsal hareketin yönü ya da halkın yönlendirmesi tek tek bireylerin yönelimlerinin artmasıyla toplama ya da ortalaması değildir. Örneğin Elbistan'da üç gün boyunca polisler çarşaya kilden inen çığırın için faşist partiler ve bazı MHP'yi destekleyen bireylerden oluşuyordu. Bu bireyler birey olarak, faşist desteklemeden, bir araya gelip aynı bir kitle oluşturduklarıyla farklı yönde hareket etmişlerdir. Bunda yapılabilecek bir şey yok, bir etkiden de oluşan bir parçacık olarak farklı davranış, hareketler hareket etmişlerdir. Ö halde toplumsal hareketin yönünü belirlemek işi teorik değildir.

İkinci Kurtuluş çaresi bu sonuçları düşünürken teorik kavrayışın yanı sıra, teorik bir de onun yanına" diyebiliriz. Ama Kurtuluş çaresinin teorik anlayış da pek bildiğimizde teorik benzerlikler. Bütün 30. sayı da ne diyorsunuz: "Aslında halkın ilke gereğini kavrayarak demek teorik de doğru bir şekilde, kavrayarak demektir. Bu faaliyet (anket) bize teorinin nasıl kavranması gerektiğine ilişkin de çok somut göstergeler sunacaktır". İşte bu sorulara Kurtuluş çaresi teorik bir düşünüşle indirgenmiş oluyor. Soruyoruz: Teorik bir bakış olmadan ilke gereğini kavrayabilir mi? Aynı ilke gereğini kavrayarak, dediğiniz şey sadece ilkenin gözlenen yanından teorik olarak ne sonuçlar belirlenebilir dedi bu anket nasıl olur da teorik bir bakış olmadan insanın teorinin nasıl kavranmasıyla ilişkin çok somut göstergeler sunar?

Kurtuluş çaresi için teorik kavrayışın gözlemlenmesi için teorik olarak bu kadar çok hafif teorik deneyler çıkarmaya kalkarsanız kendinizi de vermiş. Deneylerden teorik bir bakış çıkıyor, sonuçları insanın teorik ortamı, insanlığın 2500 yıllık bir etkin sonucunda geliştirip bu duruma getirdiği teorik, aynı bir çığırda ilke gereğini kavrayarak gözlemlenir.

Derinden kendini, güvende hissetmediği, hiç bir hükümetin varınından emin olmadığı, işte emekçilerin aynı etki gibi yaşadığı (teorik) (8), bunu bilerek (ya da bilmeden) ilki yapmaya çok istiyorlar her an değiştiği. İş amaçladığınız zamanda ve yerde yanlarını politik verildiği teorik ortam kopullandı da politikalarını anket sonuçlarına göre belirlemeye kalkarsanız ve güncel, saatlerle, birlikte politik değişimlere arasında kalabilirsiniz. Çünkü konum ve hareketi toplumda da bilimsel değildir. Gözlemlenmiş bir bireyin şu andaki konumuna düşer. Her zaman yapıyoruz gibi kitle hareketinin peşinden sürüklenişimiz.

İkinci TEKİN

BERGAMA'DA BİR KAVGA...

Çevre sorunu kapitalizmin ortaya çıkmasıyla insanlığı kurgusuna geçti. Herşeyin kâr için yapıldığı bir üretim sisteminde, yaşam tüketilir, tahrip edilir. İnsanlar, doğanın çevresinin hiçbir önemi yoktur. Üretim yapıldıktan önemli olan ürünün elde edilen kârıdır. Doğanın yok oluşu, yaşanılmaz hale gelmesi hiç önemli değildir. Çevre sorunun çözümü için verilen mücadele de her şeyin kâr için yapıldığı kapitalizmle karşı olmalıdır. Ancak böyle bir kavgaya girerek sorunları gerçek anlamda çözebiliriz. Sistemle sınırlı olan çevre sorunu hakışı ile hiçbir kazanım elde edilemez.

Ülkelerimizde de çok hoyutlu bir çevre kirlenmesi yaşanmaktadır. Yaşadığımız çevre yaşanılmaz duruma gelmiştir. Musluklardan insan için gerekli olan en önemli suyu yerine, mikroplar aktmaktadır. Denizlere gürlememekte, ormanlarımız yakılmak da yok edilmekte. İnsanı temel alan bir üretim değil kârı temel alan üretimin sonucu yıkımları, çirkinleşen başka bir şey değildir.

Bergama'daki altın madeni bölgesinde yok olmasına neden olan bir çok atıkları, Berga-

man Eurogold'ın neden Türkiye'de... Eurogold'un kendine "bilim adamı" yarı diyenler tarafından hazırlanmış raporunda "Bergama'da sınırlı yöntemle altın çıkarmanın bir yere hiçbir sakınca olmadığı" yazılıydı. Bunu yapanlar "bilim adamları" idi. Bilim için değil kâr için kendini ve bilgilerini satan zavallılar.

"Bilim adamların" zatasıdır diyerek altına imza atılan sınırlı altın aramasının sonuçları şaşırtıcıdır. Bilim adamı dediği kişiler arsenik, cilt, kan, lenföması, akciğer hastalığı, böbrek yetmezliği, kadmiyum; akciğer, prostat, üreme sistemi kanserleri ve kemik kırılması. Çirkinleşen bölgede, kişilik bozukluğu ve nedeni kanamaları, kuruyun, düşük, kırsık ve körlük, çirkin, deri hastalıkları, zatürre ve tüm kanser çeşitlerine, otit, akciğer, mesane yolu kanserlerine neden oluyor. Bergama birinci dereceden deprem bölgesi olan kâh bir fay üzerinde olduğundan, size kazısı artık barajından suya ağır metaller kitlesel ölüm ve kanser riski taşıyor. Evet "bilim adamları" na göre bölge

Neden bir Alman şirketi bizim ülkemizde demişti? Bu profesörün söylediğine göre: "Sınırlı altın arama Avrupa'nın yönlendirdiği yeni bir başlıca seferdir. Tıpkı nükleer santrallerde olduğu gibi. Avusturya ve İsviçre'de kurulmaları kesinlikle yasak olan, Almanya'da onay görmeyen nükleer santraller Türkiye'de kurulsun diye bir santral için 6.5 milyar dolarlık kredi öneriyorlar. Çünkü kendileri bu tür santral atıklarını yok edemiyorlar."

Avrupa'nın yok edemediği için bağış, geri kalan ülkelere, kredilerle devrettiği insan ve doğayı yok eden nükleer santraller, sınırlı çıkarılan altın madeni ocakları daha fazla kârın hedefi olarak yaşamı yok ediyor. Ama Bergamalı köylüler, buna izin veremeyeceklerini, yaşamı ve insanı savunduklarını ortaya koydular. Çevrelerinin, yasadıkları ortamın yok edilmesine karşı uluslararası en direngen eylemi gerçekleştirdiler.

Hele kadınlar... "soframızdaki yeri okuzumuzdan sonra gelen" köyü kullandılar. Direnmenin en üstünde çıkmadan, ellerinde taşlar, sopalarla kavgaya girdiler. Ve kavgaya girdikçe güçleri, direngen kişilikleri daha da fazla ortaya çıktı. Direnmeyi geri çekmek isteyenlere ilk kadınlar karşı koydu. Eyleme ara vermek istenildiğinde; "Biz erkeklerimizle terk ederiz madeni tek eylemle" dediler. "Eğer son karar çabasıysa, eylemi bırakabiliriz, sans izin veriyorum" dediler. Baskının hortlanmasını karşısında direnenek ayakta kalabilen kadın kişiliği, özgürlüğün yolunda en ufak bir adam daha atıldığında, katırtı, güven ve direnme bir kişilikle yaşamı, kavgaya dört elle sarılıyor. Bergamalı kadınlarımızla işte bu özgürlük yolunda ilerliyor.

Bergamalı köylülerimiz, devlete güvenerek değil- çünkü bu sorunun nedeni odevkendi benciline güvenerek eylemi sürdürmemelidir. Ne pahasına olursa olsun maden ocağına ortadan kaldırılmak için kavgaya girmelidir. Dilakçelerimiz, çıplak sokaklarda gezerek devlete kapışmasını önüne geçmeye çalışılan her türlü reformist, misyoner bencilleri Bergama köylüleri kabul etmemelidir. Eğer amaç yaşadığımız ortamı ne pahasına olursa olsun kurtarmaksa, büyük bir kavgaya girmek ve kavgaya girmek gerekir. Devletin hedefi baskı ve zorla Bergama halkını sindirmek. Buna izin verilmemeli ve kolluk güçleri ile direngen bir kavgaya girilmelidir. Bergama halkının verdiği mücadele, kâr dayalı olmayan, insanı temel alan yeni bir ekonomik sistem yaratma kavgasına dönüşmelidir. Doğanın, insanın kurtuluşunun tek yolu, sınıfsız, sınırsız bir dünya yaratma kavgasıdır.

Sıla ERCİYES

XIV. DÜNYA GENÇLİK FESTİVALİ KÜBA'DA YAPILDI

25 Temmuz - 5 Ağustos tarihleri arasında Sosyalist Küba'nın başkenti Havana'da XIV. Dünya Gençlik Festivali büyük bir başarıyla gerçekleşti. Yaklaşık 132 ülkeden 12.396 delegenin katılımıyla gerçekleşen festival büyük bir enişki aktiviteyle devam etti. Festival boyunca çeşitli yarışmalar, paneller, tartışma toplantıları, müzik gibi aktiviteler gerçekleştirildi.

Özellikle bu Festivalin en önemiyani Emperyalist baskılara rağmen gerçekleşmiş olması Amerikan Emperyalizmin Sosyalist Küba'ya karşı düşmanca tutumutüm dünya tarafından bilinmektedir. Bu festivalden dolayı Amerikan Emperyalizmi baskıları daha da yoğunlaşmıştır. Festivalin yapılması için her türlü baskı, yalan, iftiraya başvurmuş ama tüm baskıları başı çıkarmıştır. Öyle ki Festival den bir ay önce Havana'da iki tane büyük Otelde bomba patlatılmıştır.

Bu patlamaların arkasındaki güçlerin Emperyalizm olduğunda hiç şüphesizdir. Amaç belli festival öncesi korku salmak gelecekte delegeleri korkutmaktır. Festival'in başlayacağı günlerde doğru Amerika'nın uçakları geçiş izni vermediği bilinmektedir. Yine Festivalin başladığı günlerde Amerikanı yönlendirdiği radyolar vasıtasıyla Küba'nın bazı şehirlerinde bulagis

hastalık başladığı haberleri yaymaya çalıştılar, bu yetmezmiş gibi Amerika tarafından uçaklardan atılan çeydi hastalıkların yol açabilecek mikrobik ilaçmalar yapıldığı söylendi. Evet, Festival sadece emperyalist saldırı ve iftiralara karşı değerlendirilse bile bir başarıydı.

Festivalde delegeler bir hafta öncesinde gelmeye başladı. Bütün bütün gelen delegeler önce Havana'da bulunan yarı okullara yerleştirildi. Örneğin Lenin Yatılı Okulu'na yaklaşık 3000 delege yerleştirildi. Bu süreçte girişinde tüm dünya ülkelerinden gelen delegeler birbirleriyle tanışıp, tanıştı.

Festival için Küba'da aylar öncesinden hazırlıkların başlandığı hemen görülmüyordu. Yaklaşık 12.000 delege festivalin birinci günü tek tek Küba şehirleri yerleştirildi. Delegelerin Küba şehirleri yanına yerleştirilme ve Küba şehirleri delegeleri köy köy mahalle mahalle karşılamaya gider ve muhtesemdi. Devlerin tüm imkanları gelen delegelerin rahat etmesi için seferber edilmiş olması sevindiriciydi.

Küba'da ilk hafta emperyalist ambargonun etkilerini bermen görmek mümkündür. Daha önce Sosyalist Birlik Sosyalist ekonomisinin olduğu dönemde Küba'da büyük yatırımlar yapılmış ve daha sonra iktidarın Sosyalistlerde el değiştirmesinden sonra bu yatırımlar durmuş üstüne üstlük Emperyalist Ambargoyla Küba çökertilmeye çalışılmıştır. Sosyalist Küba 'Ya Sosyalizm Ya Ölüm' şiarını heronememiş tüm dünyanın Emperyalist Ambargosuna karşı direnmiş ve direnmeye devam ediyor. Küba bu emperyalist saldırıya karşı yeni önlemler almak için çok büyük yoğunluk içerisinde olduğu görülüyor. Bu emperyalist Ambargoya karşı Turizm ve halkçılık geliştirilmeye çalışılıyor. Ülke çapında yeniden bir canlan-

ma başlatılmış

Amerikan Emperyalizmi ülkede mafya büyütlemeye çalışıyor. Özellikle kara para, kadın ticareti gibi kirlili işleri bizzat Amerika tarafından yönlendirilmeye çalışılıyor.

Küba halkı emperyalistlerin bu saldırılarına karşı çok duyarlı. Her alanda emperyalist saldırılara karşı cevap verebilecek hazırlıklar yapılmaktadır. Küba'lı bir komünistin dediği gibi "biz daha önce başarısız" diyerek çok zor bir görevle karşı karşıya olduklarını dile getirdiler. "Amerika ekonomik ambargoyla birlikte bir yoksulluk yaratıp halkımızın Sosyalist İktidara karşı hoşnutsuzluk yaratmasını bekliyoruz" diyerek "bunları geri pöskartırmalıyız", "bizlerin dostları olduğunuzun çok yabılıyor" diyorlar.

Festival 1. günü Maraton startı verilerek başladı. Öğleden sonra ise tüm dünya delegelerinin katılımıyla yürüyüş startı verildi. Tüm dünyadaki Komünist, Sosyalist, Herici gençler pankart ve bayraklarıyla kilometrelerce uzunlukta yürüyüş startı başladı. Küba bayrakları "Che"nin bayrak ve posteri tüm alanları doldurmuştu. On binlerin katıldığı bu yürüyüş Türkiye'den ÖDP, Kaldış, TKEP/Leninist, DHKP-C, PKK gibi örgütler flanelarıyla yerlerini almışlardı. Yürüyüş Havana Üniversitesinin önünde son buldu. Yürüyüş sonunda Kürsüde Fidel Castro'da hazır bulunmuştu. Kürsüden Küba Komünist Partisi Gençlik Örgütü Genel Sekreteri yaptığı konuşmada "bu festivalin önemini enternasyonal dayanışmanın anti-emperyalist dayanışmanın her geçen gün daha çok ihtiyaç olduğunu Festival'e Amerikanın yaptığı baskılara dikkat çekti. Konuşmasını "Ya Özgür Vatan Ya Ölüm" şiarıyla bitirdi. Kitle yürüyüş boyunca Sosyalist Küba ve "Che" için bir dizi sloganlar attı. Fidel'in kür-

sünden delegeleri selamlaması tam bir coşkuya dönüştü. Festivalin 2. günü tartışma toplantıları, konferanslarla başladı. İlk konferans Demokrasi konuluyd.

TKEP/Leninist, Demokrasi Konferansı, Gençlik Konferansı ve Genç Sendikacılar Konferansında bizzat konuşarak bu konulardaki görüşlerini dile getirdi. Ayrıca anti-emperyalist konulu konferans da yazılı önerilerini sundu. TKEP/Leninist konuşmacıların konferanslarda enternasyonal dayanışmalardaki önemli vurgularken, Güney Kore Öğrenci Hareketi ile dayanışmasına, Küba, Vietnam, R.K.Kore halklarıyla dayanışmayı, Zapattista, MRTA'nın yamada olduğunu dile getirdi. Sendikacılar seminerinde Sendikacıların reformist ve düzen yanlısı özelliklerinin yıkılması gerektiğini yerine daha aktif mücadele yürütecek "Devrimci İşçi Komiteleri" ni getirmek gerektiği vurgulandı.

Delegelere Festival boyunca bir çok fabrika, hastane, okul gibi yerler gezdirildi. Buralar hakkında direkt işyerlerinin sorumluları tarafından bilgiler verildi. Küba'nın iç bölgelerine tren seferleri düzenlenerek delegelere Küba'nın tüm yönleri gösterildi.

Festivalin son günü delegeler Lenin Park, Rıza Küba gibi yerler gezdirildi. En son Akşam saatlerinde ise tüm delegeler Pan Amerikan Stadyumuna kapanış için getirildi. Yaklaşık 70.000 kişinin katıldığı kapanış töreninde Küba Komünist Partisi yöneticileri ve Fidel Castro'da hazır bulundu. Muhtesem bir tören hazırlandı. Kapanış sürecinde yer yer "Sosyalist Küba", "Che" ile ilgili sloganlarda okudu. Çok güzel görüntülerin hazırladığı kapanış havai fişekler ve Che Guevara görüntüleri gösterilmeye değirdi.

**YASASIN SOSYALİST KÜBA
YASASIN SOSYALİZM**

Devrimci Emek Avrupa Temsilciliği

Küba Devriminin unutulmaz liderlerinden Che Guevara

XIV. DÜNYA GENÇLİK FESTİVALİNDE CHE'NİN OĞLU, KIZI VE BAZI MÜCADELE ARKADAŞLARININ VERMİŞ OLDUĞU KONFERANSTAN BÖLÜMLER

CAMILLO GUEVARA: (Che'nin Oğlu)

Öncelikle duygularımı belirterek bağlanmak istiyorum. Babamla onar duyuyorum. Benim için babamla ilgili konuşmak çok zor. Öncelikle o dönemde ben çok küçüktim. Babamla ilgili az ama çok özel anılarım var. Babamın arkadaşları var burada, babamla birlikte çarpışarak Sosyalizmi kurdular. Samirami mücadele arkadaşları babamı daha iyi anlatabilirler.

ENRIKA OSTUSKY:

Yoldaşlar, bazı pasajlar okumadan önce, Che'nin insan yönünü anlamak istiyorum. 40'ların sonunda 50'lerde hepimiz iyiydik, gençtiyiz. Toplumdaki buharlaşma eşitlendiği görüyorduk. Sosyal-politik mücadele 1953'e kadar devam etti. 1958'de Fidel silahlı mücadeleyi başlattı. 22 yaşındaydım. Herşeyin farkındaydım ama hangi yolda gideceğimi bilmiyordum. Bu sırada Che ile tanıştım. 26 Temmuz hareketi koordinatörü oldum. Che güneş, Camillo kuşey sorumlusuydu. Che'de müthiş bir mücadele kişiliği ve armi vardı. Bunu ilk gördüğünüz anda hemen hissedebiliyorsunuz. Devrimden sonra Che ile Sanayi alanında çalışmaya başladım

(Sanayi Bakanlığı Planlama). Çok zor bir görevdi. Kapitalist ekonomiden sosyalist ekonomiye geçiş Che'nin formasyonu ile, sosyalizmin günlük uygulamasını gerçekleştirdik. Che'ni ölümünden sonra Küba gazetelerinde yayınlanan bir yazıyı aktarmak istiyorum: Dünya da olan her şeyle Che daha da büyüyor. Çünkü O, olmak istediğimizi, ilham aldığımız yeni insan.

PARA DİGMA:

Che aziz değildi. Özgürlüğün dünyada tohumlarını attı. Aşk'ın, samimiyetin, dürüstlüğü'nün sembolüydü.

O bir insandı. Son gecesinde bana bir mektup verdi. Bolivya'ya çoğumuz orada gitmek istedi. Karşı çıktı. Yaşlı bir adam olarak yatığımda durumumu baklamak istemiyordum. Bu devrimci kişiliğini renide ediyor dedi. Nerede olursa olsun savaşmak istiyorum ve senin yazdığın mektupları okumak istiyordum dedi.

Che ile ilgili söylememiş ne söyleyebilirim ki, utuş edilmiş kurbanlanmış vücutta önünde duruyordu. Onu vuran öldürenler savallydılar, piyondular. Vurulduktan sonra helikopterle bedeni taşıdılar. Cesedini o anda baklettiler. Ölüydü fakat bedeni

veytizi herkesten fakıtydı. Ölümünden korkuyorlardı.

ERN CHEDDERO:

Che ile tanıştığımda, öğrenciydim. Beni bir eğitim kampına yolladı. Santa Clara'da ekonomik sorumlusu olmama istedi. Daha sonra dağılara Che'ye katılmaya gittik. Arası teolojik olarak kalifiye dağıldık. O, 17 yaşında ilk marksist teorik yazılarını yazdı. Devrimci kişiliği çok erken gelişti. Hiç birimiz onun gelişmişlik düzeyini yakalayamadık. Bir çok fikir üretip, uyguladı. O Sosyalizmi Kapitalizme karşı geliştirdi. Küba devriminin koşulları ve nesnel gelişimi Diego Bloku ve Sovyetler Birliği tarafından yeterince kavranmadı ve gözardı edildi. Che sosyalizmi, kitlele açıklıkla hiçbir zaman bağdaştırmadı. Üretmeliyiz derdi. Sürekli tüketmenin olduğu yer sosyalist olmaz. Yeni insan yaratmalıyız derdi. Che'nin en etkilendiğim yanı, çalışma ve bağarma gücü ve isteği idi. Sanayi Bakanlığında 3'e kadar çalışıp sonra gönüllü çalışmaya başladım, köylere gidecekti. Dürüstlüğü örnekti. Che'yi eddedemezkan dırancazınız. Hep ölmek, çok çalışmak ve duyuluydu. Sözcüklerle değil, davranışlarıyla bunu gösteriyordu. Bolivya'ya gidece

ği gün giderlere öğle yemeği hazırlamak aldığım döndürmele-ri yerken ikinci kez almak istediğimde, bana Bolivya'ya giderlere neden bırakmıyorsun diye karşı çıktı.

"Şimdi görevini ve isteğini yerine getirmeye gidiyorum. Sevgime ve dostluğuma bırakık-larına ifade ediyorum, sözde de-gil" dedi.

ALUSIA (Che'nin kızı)

Babamı çok hatırlayamıyorum da ama çok seviyorum. Devrimin içinde doğdum. Aşkın çocuğu olarak doğdum. Babam annemi dünya da çok az kadının sevdiği kadar sevdi. Che'nin kızı olduğum için Kibahlar beni hep sevdi ve sahip çıktı. Bunu kazanmak için hiç bir şey yapmadım. Che'nin geleceği zaman 4,5 yaşındaydım. Annemin kucağında kardeşim vardı. Babamın üzerinde yeşil bir uniforma vardı. Babam koca'nın özelliklerini biliyordum.

Haratına bu mücadeleye adanmış. Marşları için değil, iyi bir gelecek için yaptı. Onun ögesi nesil yaptığını her ayrıntısını öğren-dim. Puroyu sevdi. Babamın Kongo'ya giderken kendisi sesiy-le karşılaştığı şifresi annem ba-na vardı. O bir savaşçı o bir devrimciydi.

Yaşamın Enternasyonalizmi!

Havana'ya gelen bir politik partiler ve örgütler: Küba halkları enternasyonalist birliğinin öncüsü bu bildiriyi hazırlıyor.

Bizler bugün Havana'dayız fakat varız Amerika, Asya, Avrupa, Afrika ya da dünyanın herhangi bir yerinde olacağız. Bugünkü durum emperyalist kurulduğundan dünya halklarının üzerinde hakim Edinmiştir. Dünya işçi hareketi enternasyonalist birliği ve başka gelen, vatan halkları her zamanla kendisi de kritik bir durumdadır. Çeşitli düşmanlar karşı mücadele birliği kurmak zorundadır.

Herbirimizin mücadelesi kendi halklarının kurtuluşu içindir. Kapsamlı kendi çürütme düzeylerini koymak için birleşmeler birleşme kendi cuphemizi kurmalı ve onu perislemelidir.

Bu bildiriyle dünya halklarına sesleniyoruz.

Birleşin! Sömürüye karşı.

Birleşin! Üstak düşman emperyalizme karşı.

Birleşin! Özgürlük ve bağımsızlık için.

Yaşamın Dünya Halklarının Enternasyonal Birliği!

Yaşamın Küba Halkının Mücadelesi!

Tüm İşçiler ve Kadınlar Birleşin!

TKEP/Leninist (Turkey)

DHKP - C (Turkey)

TKP (Turkey)

MLM (Belçika)

EDON (Kıbrıs)

KNE (Yunanistan)

PCC (Kolombiya)

JCP (Portekiz)

PARE - EP (Colombia)

EZLN (MEXICO)

ELN (COLOMBIA)

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTE ÜYESİ CORMİN İLE TÜRK HEYETİNİN GÖRÜŞMESİNDEN NOTLAR

Ülkelerin dayanışmasının çok önemli olduğunu ve Festival'de kurulan bu dostluğun devam etmesini diliyor.

Çok zor koşullarda bu Festivali yaptıklarını ve bu zorlukların ABD ambargosundan kaynaklandığını ama bunun tek neden olmadığını ve bu ambargonun diğer ülkelere etkilerine yansadığını belirtiyor. Bu ambargo iki yasayla belirleniyor: Tescilli ve İlanın Durgun içeriği, Küba insanlarına aşıktan ödünme, gıda ve ilaç bulamama.

Küba halkı bu ambargoya direnmeyi sürdürüyor, aynı zamanda ilerliyor. Ekonomiyi sosyalistliğe geçti. Eğitim alanında da aynı gelişmeyi sürdürüyor. Bu süreçte (ambargo) 1. öcüt bile kapanmadı. 1 çocuk bile okula gidemeyecek durumda değil.

sağlık sistemi de aynıyor. Festival için 15 bin kişi gelmiş ancak 5. bin kişi bekleniyormuş. Görüşümüz gibi yalnız değil. Bloka ve Doğu Avrupa ülkeleri içinde hiç sosyalist ülke kalmamasına rağmen hız sürdürüyor ve devam edeceğiz. Buraya gelin genç insanlar bizim sosyalizme olan inancımızı motive ediyor. Gelen insanlar barış, kardeşlik ilkeleri üzerinden hareket ediyorlar.

Bu gün Küba 162 ülke ile ilişkide bulunuyor. 137 ülkenin temsiliyeti bulunuyor. Bunlardan biri A.B.D ama bizimle hiç bir ilişki bulunmuyor.

Bloka rağmen ülkeler kendi yiyeceklerini sizinle paylaşıyor. Yaşadığımız zorluklardan dolayı usgunuz. Anımanızı bekliyoruz.

Sorular:

-Gelir dağılımında bir problem var mı?

-Temel ilke sosyal adalet ve gelirin eşit dağılımı. Değişik alanlarda cinslere hitap eden iş alanları var. Zengin-fakir, siyah beyaz insanlar arasında ayırım yok.

Çocuklar öncelikli olarak düşünülmektedir. Yaşlılar için yeşim ve sağlık hakkı garantiye alınmıştır. Ulusal bütçe baki içinde adabedli biçimde dağılmaktadır.

-4 kişilik ailenin ortalama geliri nedir?

-Anne, baba çalışıyor çocuklar okuyorsa 400 peso civarında. Eğitim parasız.

Sokaklarda yatan insanlar, dilencimiz yok. Devlet olarak çok gelirimiz olursa sileceğimiz kadar geliri olur.

-Burada da fakir insanlar var bu nasıl oluyor?

-Küba herkesin eğitim şartları aynıdır. İnsanlar çalışmak istemiyorsa bile çalışan silelerin baklarına (sağlık, eğitim, konut vs) sahiptir. Çalışmak istemedikleri için fakirdirler.

Burada önemli olan Avrupa'yla Küba'yı karşılaştırmak değil, önemli olan devrim öncesi ve sonrası Küba'yı değerlendirmek.

-Sizin ülkedeki sosyalizmin dincilik ayakta durması Türkiye'deki devrimcilerin mücadelelerine güç veriyor.

Leyla Umar gibi bir burjuva gazetecisinin, Castro ile görüşüp, bizlerin yani devrimci has-

tun görüşmemesinin nedeni nedir?

-Küba sorunlarını diğer Latin gazetecileri, (dergileri) yoluyla ancak duyurabiliyor. Bu kadar büyük bir festivale sadece CNN geldi. Ama buraya gelen her deleganın birer televizyon olacağına inanıyoruz.

-Nadan Brezilya pambak dizileri izleniyor bu yeni insan yaratma da sorun olmaz mı?

Haklısınız. Böyle programlar %30. Şu anda 5-100 sosyalist insan yaratmak için karşındakiler sisteminde gösterme açısından gerekiyor belki sadece bu açıdan iyidir diyebiliriz.

-Teknolojiyi geliştirmek için neler yapıyorsunuz?

Ülkemizdeki ekonomik reformlar gerçekleştirilmek durumunda. Ekonomik reformları ambargo ve kapitalizmden sakınmak için alıyoruz. Bu reformlar dış yatırımlara açık durumda, her dış yatırıma açık olarak algılanmak gerekiyor. Bunlar kısa dönemli anlaşmalar. Taraflardan biri anlaşmaya uymadığı takdirde iptal edilir. Biz ülkemizi özelleştirmiyoruz, sadece yaşamaya çalışıyoruz. Bizim için temel olan güce yiyecek sağlanacaktır. Eğer doğru teknolojiye ulaşmasak üretiminizi üretmezsek satamayız satamazsak paramız olmaz aç kalırız.

Gençliğe çalışmaya devam ediyoruz. Sosyalist Ahlakı geliştirmeye çalışıyoruz. Öldürülüşünün 30. yılında CHE'nin değerlerini ayakta tutmaya çalışıyoruz.

GENÇLİK FESTİVALİNDE BASIN TOPLANTISI

Festivalin son günlerine doğru 4 Ağustos günü Havana'da Avrupa Kıpti TKP/Leninist, DHKP-C, EDON (Kıbrıs), KNE (Yunanistan) örgüt ve partileri tarafından ortak basın toplantısı düzenlendi. Yapılan açıklamaların kısa bir özeti aşağıdadır.

EDON (Kıbrıs Genç Demokratlar Örgütü)

"Kıbrıs'ın birliğine karşıyız, Kıbrıs'ın bir sorun olduğunu düşünüyoruz. 1. sorun ilusal, ikinci ise Ulusalist sorundur. Kıbrıs ta federasyondan yarıya, yani birleşik Kıbrıs'tan. Bu konuda Türk devleti ve Yunanistan müdahale etmemeli kendi kaderini kendimiz belirlemeliyiz. 1974 savaş sonuçlarına ortadan kaldırmalıyız. Yeniden saygı ve güveni ülkede sağlamalıyız" dedi.

KNE (Yunanistan Komünist Partisi, Yunanistan GKB)

Emperyalizm halklarımızın birliğine düşürüyor. Halklarımız kardeşler. Bölgede emperyalizmin provokatif yönlerini karşı olarak olmak zorundayız. Çözüm bölge için Sosyalizmdir. Bizlerin ortak yönü

marksist-leninist ideoloji olmalıdır.

TKP/Leninist

Emperyalizm halklarımızın ortak düşmanıdır. Halkların mücadele birliği çok önemlidir. Emperyalizme karşı tavizsiz dişe diş mücadele etmek gerekir. Kendi ülkelerimizdeki Sosyalizm mücadelesini yükseltmek emperyalizme verilecek en iyi cevaplar.

DHKP-C

Emperyalizm savaş yanlısıdır. Bölgede halkların birbirine düşürüyor" diyen ümsüktü daha sonra Halk Meclisi programında Kıbrıs'a ilişkin görüşlerini aktararak "Yaşasın enternasyonalist dayanışma" dedi.

rin yeni sürüşmeler gaba olduğu, bu çelişkilerin ve sürüşmelerin en açık olarak yeni sınıflarda kendini gösterdiği bir zamanda kurulduğundan, bu çelişkileri kendi "icraatlarında" yansıtaacaktır. Böylece hükümet bir taraftan, burjuvular arası iç çelişkilerin ve sürüşmelerin ortasında doğarken, bir taraftan da, emperyalist güçlerin kendi işindeli kapışmasını yaratacağı depresyon üzerinde hareket etmek zorunda kalıyor. Bu durumda hükümet ne "tanrıya" ne de "şeytana" yararı olabilir. Her emperyalist güç, ya da, her iş birliği tekelci birlik kendi çıkarları doğrultusunda hükümeti yönlendirecektir. Hiç bir burjuva hükümet, bu kadar ağır saldırılara dayanamaz, sonunda kapı sosyal-reformistler ve oportünistler, bu kez bu yük bir baysal kırıklığına uğrayacaklar, çünkü aynı şeyler bu hükümet döneminde devam edecektir. İç savaş, devrimci durum ve kapitalizmin iç çelişkilerinin keskin olduğu devrim ve açık çatışma döneminde, devlet, savaş ve borçları finansla etmek, devrim tehlikesini ve Kürt halkının kurtuluşunu önlemek için ne kadar "kiril" iş varsa tümünü kendisi örgütleyecektir.

Bu anlamda, yine hükümet döneminde her tür kaçakçılık, hırsızlık, ayırtarucu satış, kara para aklama, yozlaşma, cinayet, toplumsal soykulaşma ve her bakımdan parantez alıp-yarıtıyacaktır. Üstelik Türkiye burjuvazisi her geçen gün daha fazla olarak bu alana yöneliyor. Sermaye sınıfı alanında çıkıp, spekülasyon alanına kaymış-

tır, bu yön derinleşecektir. Burjuva ilişkilerin toplumsal ve ekonomik teneli kavraya uğurlanmadığı sürece, tüm toplama saraç yozlaşma ve çürümüşüne önüne geçilemez.

Yeni hükümet, Türkiye ve Kürdistan devriminin gelişimi karşısında aciz durumdadır. Devrim bütün alanlarda gelişme gösteriyor. Devrimin yarattığı başka sermaye güçlerini ve politik seçicilerini birbirine düşürdü. Devrim, bir taraftan birleşik bir karşı-devrim yaratarak ilerlerken; devrim, aynı zamanda karşı-devrim cephesinin dağıtılması yönünde yol alıyor. Birleşik bir karşı-devrim cephesinin gücü, proletarya ve müttefiklerinin devrimci gücünün olduğu düzeyi gösterirken; karşı devrimci güçlerin birbirine girmesi de, bu devrimci gücün pratikteki sonuçlarını gösteriyor. Devrimi üfleyememe, Kürdistan'da dize getirememeye, bütün sermaye cephesini bunaltma sokağı ve devrimin yarattığı gerginlikler giderek, sermaye-içi kapışmalara dönüştü. Yeni hükümet, bu kapışmanın sonucu olarak dışarken, kapışmaya çözüm olmayaacaktır, sermaye-içi kapışma ve sürüşmeler, bu hükümet döneminde daha ser biçimlere büründü. Hükümet ancak varolan bunaltma derinleşmiştir.

Bu hükümet, Tekelci sermaye, MGK ve emperyalist destekli olarak kurulurken, kendini bu nedenle çok güçlü görüyor, gerçekte ise öncelikle göre daha güçsüz bir hükümettir. Devrim gelişirken, kurulan her hükümet eekisine göre daha güçsüz olacaktır. Esas olan devrimin güçüdür. Bunun dışında bütün burjuva platformlar, devrim karşısında acizdir, güçsüzdür. Emperyalistler arası çelişki ve çatışmalar ile işbirlikçi tekelci güçler arası çelişki ve çatışmalar arasında, proletarya ve halk kitleleri devrimi zafere getirmek için çok uygun koşullarda mücadele veriyorlar. Devrimin zafere için koşullar hızla yansır; bu koşullarda Kürt-Türk halklarının ve devrimci örgütlerin birleşik gücü bu devrimin kaldrısı olacaktır.

TKEP/LENİNİST LGB VE 13 MART GKB EYLEMLERİ

(*) Geçtiğimiz yıl siyasi tutsakların kaldığı cezaevlerinde 69 gün boyunca sürdürülen ölüm oruçları ve 12 yiğit devrimcinin canı pahasına kazanılan zaferin yıldönümünde, dönemin iktidar partisi olan Refah Partisi'nin Şehremi ni Şubesi Leninist Gerilla Birlikleri Tarafından bombalananak tahrip edilmiştir.

24 Temmuz günü gerçekleştirilen bombalama eylemi sonucunda binada çok büyük espta maddi hasar gerçekleştiği ve patlamanın etkisiyle çevre binaların da camlarının kırıldığı görülmüştür.

(*) 1995 yılı Temmuz ayında devrimci bir eylem hazırlığında iken, bir polislin ölmesiyle sonuçlanan çatışma sonrasında yaralı ele geçirilen ve işkencede katledilen Leninist Gerilla Birlikleri üyesi Tarık Ziya Yıldırım'ın anısına 25 Temmuz günü Sefaköy Emniyet Müdürlüğü bombalandı.

(*) 27 Temmuz Pazartesi günü Yayla'da, DTP binası önünde Ölüm Orucunda yaşamını yitiren savaşçılar ve Leninist Gerilla Birlikleri Üyesi Tarık Ziya Yıldırım (Cihan)'ın anısına bir korsan gösteri gerçekleştirildi.

Genç Leninist

13 Mart Genç Komünistler Birliği Merkez Yayın Organı

- * Komsomol
- * 14. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali/HAVANA
- * Marksist Tarih Anlayışı
- * Ya Devrim Ya Ölüm
- * Yaşar ve Tarık Yoldaşlar

Yıl:1997

Sayı:3

3. SAYI ÇIKTI!..

BURJUVA İÇ SAVAŞ HÜKÜMETİ İŞ BAŞINDA

Türkiye'de son yıllarda kurulan tüm burjuva hükümetleri kısa ömürlü oldu. Çünkü hükümetler savaş üzerinde oturmuyorlar. Burjuva sınıfı, artık topluma yönetemediği, topluma karşı savaş açtığını devrimci durum ve açık çatışma koşullarında, piyasaya atılan her yeni hükümetle sürekli kısa süre içinde yıpratıyor. Egemen güçler, eski yöntemlerle yönetemedikleri için, sürekli hükümet değişikliğine gitmek zorunda kalıyorlar. Ancak bir savaş hükümeti olabilen ve savaşa dayanarak ayakta kalabilen, son dönemdeki tüm hükümetlerle aynı kaçınılmaz akıbeti yapabilecek ANAP, DSP, DTP hükümeti de, burjuva iç savaş hükümeti niteliğiyle çok uzun ömürlü olmayacaktır. Fakat, devrimci durum ve iç savaş koşullarında, sermayenin tüm hükümetleri ancak bir iç savaş hükümeti olabilir. Bu nedenle önceki hükümet örnekleri bu koşullarında, sermayenin tüm hükümetleri ancak bir iç savaş hükümeti olabilir. Bu nedenle önceki hükümet örnekleri bu hükümette de yaşanacaktır, çok kısa sürede ya kaçacaktır, ya da düşecektir. Uzlaşmaz sınıf çelişkileri çok keskin, savaş çok sert, koşullar büyük çatışmalar gibi. İç savaş tekelci sermayenin istediği sonuçları vermiyor. Türkiye ve Kürdistan proletaryası ve halk kitleleri burjuva iç savaşa, devrimci proleter iç savaş ile yanıt veriyorlar. Bu durumda sermaye sınıfı geleceğinden emin olamaz, bir hükümet geleceğinden nazil eman olsun.

Savaş hükümeti olarak kurulan yeni hükümet, sınıfsal karakterine, politik yapılarına ve aldığı görevlere uygun biçimde davranmalı ve emekçi kitlelere karşı yeni bir saldırı başlatmalı. Kürdistan'da yıllardır sürdürülen baskıcı savaş sonucu "ulusal sorunun büyük bölümü havaya uçtu. Yeni hükümet havaya uçan askeri ve ekonomik olanakları yerine yenilerini koymak için, eskilerine göre çok yüksek oranda vergilendirmelere geçiyor. Bunun yanında devlet borçlanmaları keskinleşti, borçlulara doğru taranmaya başladı. Ekonominin askerleşmesi gündeme kadar ki en ileri düzeye vardırdı. Tüm bunların sonucu olarak Türkiye'nin emperyalizme bağlılığı da en üst sınıra ulaştı. Hükümet savaş ve borçlar için gereken mali gücü elde etmek için, eskilerine göre büyük oranda zamlara yöneldi. Yapılan yüksek zamlarla, emekçilerin sefaleti ve yoksulluğu daha şimdiden yitici boyutlara vardırdı. Emperyalizmin ve iç birlikçi tekelci sermayenin bir hedefi olduğu için, son dönemlerde, ard arda kurulan tüm hükümetlerin de ortak hedefi olan "özelleştirme" politikasıyla çok sayıda kamu işi ve emekçisine karşı ağır bir saldırı başlatıldı. Kurulan hükümetler, işçi sınıfı ve emekçi halklara yönelik, burjuva sınıf saldırısına politikalarını ve yoğunlaştırmaktan başka bir şey yapmıyor.

Savaş hükümeti olarak kurulan yeni hükümet, sınıfsal karakterine, politik yapılarına ve aldığı görevlere uygun biçimde davranmalı ve emekçi kitlelere karşı yeni bir saldırı başlatmalı. Kürdistan'da yıllardır sürdürülen baskıcı savaş sonucu "ulusal sorunun büyük bölümü havaya uçtu. Yeni hükümet havaya uçan askeri ve ekonomik olanakları yerine yenilerini koymak için, eskilerine göre çok yüksek oranda vergilendirmelere geçiyor. Bunun yanında devlet borçlanmaları keskinleşti, borçlulara doğru taranmaya başladı. Ekonominin askerleşmesi gündeme kadar ki en ileri düzeye vardırdı. Tüm bunların sonucu olarak Türkiye'nin emperyalizme bağlılığı da en üst sınıra ulaştı. Hükümet savaş ve borçlar için gereken mali gücü elde etmek için, eskilerine göre büyük oranda zamlara yöneldi. Yapılan yüksek zamlarla, emekçilerin sefaleti ve yoksulluğu daha şimdiden yitici boyutlara vardırdı. Emperyalizmin ve iç birlikçi tekelci sermayenin bir hedefi olduğu için, son dönemlerde, ard arda kurulan tüm hükümetlerin de ortak hedefi olan "özelleştirme" politikasıyla çok sayıda kamu işi ve emekçisine karşı ağır bir saldırı başlatıldı. Kurulan hükümetler, işçi sınıfı ve emekçi halklara yönelik, burjuva sınıf saldırısına politikalarını ve yoğunlaştırmaktan başka bir şey yapmıyor.

Hükümetin temel hedefi, bir taraftan, savaş giderlerini emekçi kitlelere karşılatmak, devlet borçlarını ödemek ve aynı zamanda sermaye birimini baskı altında tutmaktır. Bu politikanın diğer amacı ise halkın sefaletinin ve yoksulluğunun daha önceki dönemlere göre en uç sınıra götürülmesidir. İzlenen baskı ve saldırı poli-

ti değişebilir, fakat, hükümetlerin "teröre karşı mücadele programı" değişmeden her hükümetin temel hedefi olarak kalır. Böylece daha kurulurken, hükümetlerin nasıl bir politik-ekonomik programı yaşama görevi önceden saptanmıştır. Hükümetler ve partilerin programlarında bu "birlik" ya da "teklif", tekelci burjuva sınıfı, iktidar gücünü elde bulandırmamasından ileri geliyor. Hükümetler, demagogik de olsa, kitlelerin ekonomik yaşamını rahatlatma ile başlayacaklarını söyleyeniyorlar, hükümetler ilk önce "terörü kararlara yansın" söz ediyorlar. Türkiye'deki sınıfsal savaşın nasıl bir boyut kazandığını anlamak için, İçişleri ve Adalet Bakanlığının nasıl sanayi ve tarım bakanlığından daha önce çıktığını bilmek bile yeterlidir. Eğer bu iki bakanlık, bir hükümette en önemli bakanlık olarak önce çıkıyorsa, bu, hükümetlerin esas görevlerinin ne olduğunu yeterince açıklıyor.

Geniş emekçi kitleler, hükümetlerin "teröre karşı mücadele programını", Kürt halkının, Türkiye emekçilerinin ve devrimci güçlerin vahşi biçimde ezilmesini hedeflediğini artık biliyorlar. Ve yine emekçi kitleler yaşayarak kavradılar ki, her yeni hükümet, öncekilere göre baskıcı ve saldırıcı daha ileri götürmek hedefiyle iktidara gelir, ya da, "teröre karşı olarak mücadele" vermeyi hedefleyenler hükümete getirilir.

Yeni hükümet aynı zamanda emperyalist-kapitalist sistemin iç çelişkilerinin son derece keskinleştiği, emperyalistler arası çelişkile-

ri, emekçi kitlelere yönelik, burjuva saldırının en önemli hedefi olarak devrimci ve yurtsever devrimci tutuşlara karşı "harre tipi" keskin saldırı politikasıyla yeni bir savaş açılması bunun ilk ve en önemli göstergesidir. Artık adanmış yollarının izleyeceği de keskindir.

Anayasalar değişikliği nasıl ki, her anayasa TC'nin temel burjuva ve ilhakçı niteliklerine yer vermek zorunda kalıyorsa; hükümetler de kurulduğunda, daha önceki-ler gibi "teröre karşı mücadele programı"na yer vermek zorunda kalıyor. Hükümet-

ler değişebilir, fakat, hükümetlerin "teröre karşı mücadele programı" değişmeden her hükümetin temel hedefi olarak kalır. Böylece daha kurulurken, hükümetlerin nasıl bir politik-ekonomik programı yaşama görevi önceden saptanmıştır. Hükümetler ve partilerin programlarında bu "birlik" ya da "teklif", tekelci burjuva sınıfı, iktidar gücünü elde bulandırmamasından ileri geliyor. Hükümetler, demagogik de olsa, kitlelerin ekonomik yaşamını rahatlatma ile başlayacaklarını söyleyeniyorlar, hükümetler ilk önce "terörü kararlara yansın" söz ediyorlar. Türkiye'deki sınıfsal savaşın nasıl bir boyut kazandığını anlamak için, İçişleri ve Adalet Bakanlığının nasıl sanayi ve tarım bakanlığından daha önce çıktığını bilmek bile yeterlidir. Eğer bu iki bakanlık, bir hükümette en önemli bakanlık olarak önce çıkıyorsa, bu, hükümetlerin esas görevlerinin ne olduğunu yeterince açıklıyor.

Geniş emekçi kitleler, hükümetlerin "teröre karşı mücadele programını", Kürt halkının, Türkiye emekçilerinin ve devrimci güçlerin vahşi biçimde ezilmesini hedeflediğini artık biliyorlar. Ve yine emekçi kitleler yaşayarak kavradılar ki, her yeni hükümet, öncekilere göre baskıcı ve saldırıcı daha ileri götürmek hedefiyle iktidara gelir, ya da, "teröre karşı olarak mücadele" vermeyi hedefleyenler hükümete getirilir.

Yeni hükümet aynı zamanda emperyalist-kapitalist sistemin iç çelişkilerinin son derece keskinleştiği, emperyalistler arası çelişkile-